

372.0114

๑๓๔๖๘

๖.๓

ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

วลัยลักษณ์ ภักดีพล

๖๔ ก.ย. ๒๕๓๓

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน ๒๕๓๓

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

170506

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

(รศ. กมลรัตน์ หล้าสงฆ์)

..... กรรมการ

(ผศ. จิราภรณ์ บุญส่ง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ. กมลรัตน์ หล้าสงฆ์)

..... กรรมการ

(ผศ. จิราภรณ์ บุญส่ง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ศ.ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ ๙ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2533

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะความเมตตาและความปรารถนาดีของ
รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ หล้าสงวณ ผู้ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจ
ผู้วิจัยมาโดยตลอด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิราภรณ์ บุญส่ง ผู้ให้ความกรุณาเสนอแนะวิธีการ
ทางสถิติ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา หาสิตะพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล และอาจารย์พรณพิศ วาณิชยการ ที่ให้ความ
กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อารี เย็นสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนวิจิตรวิทยา ผู้ให้การ
สนับสนุนและให้ความร่วมมือตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย และอาจารย์สกลรัตน์ จำปา ผู้ให้ความ
ร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณอาจารย์จารุ เล่นทัศน์ ผู้สละเวลา กำลังกาย มาช่วยเหลือในการทำหน้าที่
เป็นผู้สังเกตร่วมกับผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และพี่ ๆ ทุกคน ที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจแก่
ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณพรเทพ ช้อยหิรัญ และเพื่อน ๆ ร่วมวิชาเอกที่เป็นกำลังใจ ให้ความ
ช่วยเหลือด้วยความรู้สึกร่วมกันที่ดี

และท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยาที่ให้
ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

วัลย์ลักษณ์ ภักดีพล

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมติฐานในการวิจัย	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนว	8
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนว	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความไม่ประมาท	12
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความไม่ประมาท	16
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	17
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	17
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	18
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	21
	วิธีจัดกระทำข้อมูล	24

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	26
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	33
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	33
	เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า	34
	การดำเนินการทดลอง	34
	การวิเคราะห์ข้อมูล	35
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	36
	อภิปรายผล	36
	ข้อเสนอแนะ	40
	บรรณานุกรม	41
	ภาคผนวก	45
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	161

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	27
2	เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง	28
3	เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอน โดยใช้ชุดแนะแนว	29
4	เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอน แบบปกติ	30

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	22
2 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม .	31
3 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 1	
ในกลุ่มทดลอง	145
4 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 2	
ในกลุ่มทดลอง	146
5 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 3	
ในกลุ่มทดลอง	147
6 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 4	
ในกลุ่มทดลอง	148
7 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 5	
ในกลุ่มทดลอง	149
8 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 6	
ในกลุ่มทดลอง	150
9 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 7	
ในกลุ่มทดลอง	151
10 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 8	
ในกลุ่มทดลอง	152
11 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 1	
ในกลุ่มควบคุม	153

12	ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 2	
	ในกลุ่มควบคุม	154
13	ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 3	
	ในกลุ่มควบคุม	155
14	ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 4	
	ในกลุ่มควบคุม	156
15	ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 5	
	ในกลุ่มควบคุม	157
16	ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 6	
	ในกลุ่มควบคุม	158
17	ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 7	
	ในกลุ่มควบคุม	159
18	ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนคนที่ 8	
	ในกลุ่มควบคุม	160

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและโครงสร้างของสังคม ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุ อันเนื่องมาจากการหลั่งไหลของวัฒนธรรมจากทางตะวันตกมายังตะวันออก แต่บางครั้งความเจริญทางด้านจิตใจของบุคคลกลับเปลี่ยนแปลงไม่ทันโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้รวดเร็วต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมนั้น จึงทำให้เด็กและเยาวชน เหล่านั้น มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางด้านจริยธรรมต่าง ๆ เช่น ขาดความซื่อสัตย์ ขาดความรับผิดชอบ ขาดความรอบคอบ ฯลฯ จนแสดงพฤติกรรมที่เป็นผลเสียหายแก่ตนเองและประเทศชาติ

การปลูกฝังจริยธรรมควรเริ่มตั้งแต่วัยทารกและวัยเด็ก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจุปัจจนึก. 2520 : 8) เพราะเด็กวัยนี้เริ่มเรียนรู้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม โดยเฉพาะเด็กระดับชั้นประถมศึกษาจะเริ่มเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางสังคม เริ่มมีจิตสำนึกในตนเองจึงสมควรที่จะได้รับการพัฒนาจริยธรรมให้สูงขึ้นต่อไป แต่จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่สอนในโรงเรียน วิจิตรวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาและจากการสัมภาษณ์ครูที่สอนในระดับประถมศึกษา พบว่า เด็กในชั้นประถมศึกษาแทบทุกระดับชั้น โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาตอนปลายซึ่งเริ่มตั้งแต่ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ยังมีพัฒนาการทางจริยธรรมค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะเรื่องความไม่ประมาท ซึ่งเป็นจริยธรรมที่ส่งเสริมให้มีการพิจารณาถึงผลดีและผลเสียของการกระทำ รวมถึงการวางแผน ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดผลดีนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดพฤติกรรม เหล่านี้อยู่มาก ถ้านักเรียนในชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมความไม่ประมาทต่ำอยู่เช่นนี้ย่อม ทำให้เกิดผลเสียหายต่อตัวนักเรียนและสังคมโดยส่วนรวมได้ แต่จากการพิจารณาการสอนจริยธรรม ที่ดำเนินการอยู่ค่อนข้างเป็นนามธรรม ยากแก่การเข้าใจของเด็กในวัยนี้ (สมพงษ์ จิตระดับ.

2530 : บทนำ) จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การปลูกฝังและพัฒนาจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา ไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะจุดมุ่งหมายการสอนจริยธรรมคือ การให้เด็กรู้จักเลือกกระทำสิ่งที่ถูกต้อง ด้วยตนเองอย่างมีเหตุผล (ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี. 2525 : 57 - 58) ซึ่งจะทำให้โดยการให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่มีโอกาสคิด ตัดสินใจด้วยความคิดและเหตุผลของตนเอง (ปรีชา

วิหคโต. 2527 : 12) สอดคล้องกับ สุรราช ศรีราช (2521 : 46) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีสอนหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะฝึกให้เด็กเกิดจริยธรรมนั้นมีอยู่หลายวิธี เช่น การสอนแบบสืบสวน การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบกิจกรรม ซึ่งการสอนแบบกิจกรรมนั้นจะเป็นการให้เด็กเข้าร่วมในกิจกรรมเพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น แบบสร้างสถานการณ์ แบบแสดงบทบาทสมมติ แบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น เช่นเดียวกับกรมวิชาการ (2525 : 68) ที่เสนอแนะว่า การพัฒนาจริยธรรมนั้นควรจะผสมผสานวิธีการหลาย ๆ วิธีเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การพัฒนาจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนนั้นจะต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการต่าง ๆ ผสมผสานกันโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมย่อมหมายถึง การที่เด็กได้มีโอกาสรับความรู้ และความรู้สึกร่วมไปพร้อม ๆ กันขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งจะทำให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังที่ ไทโรแอนดิส (ชูชัย สมิทธิกร และสมชาย เตียวกุล. 2530 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Traiandis. 1971) ได้กล่าวไว้ว่าถ้าบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ความเข้าใจหรือมีการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้นในการพัฒนาความไม่ประมาทให้เกิดขึ้นกับนักเรียนจำเป็นต้องศึกษาวิธีการต่าง ๆ และกลวิธีตลอดทั้งจัดสภาพการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ในลักษณะที่ผสมผสานเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนเพราะชุดการแนะแนวเป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอนซึ่งสอดคล้องกับหลักการสอนจริยศึกษา เพราะเป็นการสอนโดยใช้วิธีการกระบวนการกลุ่ม เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การสร้างสถานการณ์จำลอง การอภิปราย (ประเสริฐ วิเศษกิจ. 2524 : 2) ตลอดจนการใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ รวมถึงการนำเกมมาประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุข เกิดการ

เรียนรู้ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น ตลอดจนได้ปลูกฝังนิสัย เจตคติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจริยธรรมต่าง ๆ ไปด้วย (จำเนียร ช่างโชติ. 2527 : 12) และสมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 41) ได้กล่าวว่า วิธีการกระบวนการกลุ่ม (Group process) สามารถแก้ไขข้อจำกัดในเรื่องเนื้อหาด้านจริยธรรมซึ่งค่อนข้างเป็นนามธรรม และการหยุดนิ่งอยู่กับที่ให้มีลักษณะของการเรียนรู้ที่น่าสนใจ กระบวนการเรียนการสอนมุ่งส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และการปฏิสัมพันธ์เป็นส่วนใหญ่ โดยใช้สื่อการสอนที่ช่วยเสริมให้การเรียนรู้ทางด้านจริยธรรมที่น่าสนใจ สอดคล้องกับวัย พัฒนาการ ระดับสติภาวะ และจากการศึกษาผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพของ ปริญญา บุญศิลาเลิศ (2520 : 45) กฤษณา จันทรวภาค (2527 : 34) ทิพย์มาศย์ พิมพ์ศักดิ์ (2530 : 52) และสมปอง สุขตถุณการกิตติ (2530 : 65) ต่างก็ได้ผลสอดคล้องกันว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพได้ผลดีกว่าการสอนแบบปกติ นอกจากนี้ วิลาวัลย์ บุญวัฒน์ (2532 : 56) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อมให้นิโทษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ชุดการแนะแนวสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องยาเสพติดของนักเรียนสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า ชุดการแนะแนวน่าจะเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา เพราะนักเรียนในระดับนี้จะอยู่ในช่วงอายุประมาณ 10 - 13 ปี ซึ่งตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ เด็กวัยนี้สามารถใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลประกอบการตัดสินใจ และตั้งเกณฑ์ที่เป็นของตัวเองได้ (Piaget. 1962 : 16 - 19) และเป็นวัยที่ควรเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์นี้ให้เกิดขึ้นก่อนที่จะเขาจะผ่านวัยนี้เข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งจะต้องพบกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจจะทำให้เขารับรู้และปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง โดยผู้วิจัยคาดว่าชุดการแนะแนวน่าจะช่วยพัฒนาความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนได้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้อุปกรณ์แนะแนว กับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการสอนโดยใช้อุปกรณ์แนะแนว
3. เพื่อเปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้อุปกรณ์แนะแนวมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้อุปกรณ์แนะแนว
3. นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับครูแนะแนว ครูระดับชั้นประถมศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้มีเครื่องมือที่จะนำไปใช้ประกอบการสอน และพัฒนาความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียน ตลอดจนจะเป็นแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมด้านอื่น ๆ อีกต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2532 โรงเรียน
วิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร ที่มีความไม่ประมาทในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25
จำนวน 50 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2532 โรงเรียน
วิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25
จำนวน 16 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร
แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธีคือ
 - 3.1.1 การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว
 - 3.1.2 การสอนแบบปกติ
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความไม่ประมาทในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนโดยมี
รายละเอียดดังนี้
 - 1.1 คู่มือครู ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้และ
เครื่องมือวัด ได้แก่ การสังเกต
 - 1.2 โปรแกรมกิจกรรมเรื่องความไม่ประมาทในการเรียน ซึ่งประกอบด้วย
ชื่อกิจกรรมวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมิน
2. การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว หมายถึง วิธีการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น ซึ่งใช้วิธีการกระบวนการกลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมกลุ่ม การแสดงบทบาท

สมมติ กรณีตัวอย่าง การอภิปรายและเกม พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การสอนที่ใช้ ได้แก่ เอกสาร วีดิโอเทป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความไม่ประมาทในการเรียน ซึ่งวิธีนี้ใช้สอนในกลุ่มทดลอง

3. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยครูเป็นผู้บรรยาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม และสรุป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความไม่ประมาทในการเรียน เช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง ซึ่งวิธีนี้ใช้สอนในกลุ่มควบคุม

4. ความไม่ประมาทในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ควบคุมตนเอง ด้วย ความระมัดระวังมิให้เกิดผลเสียหายในการเรียน โดยเน้นเฉพาะวิชางานประดิษฐ์และงานช่าง ซึ่ง แบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ ความไม่ประมาทขณะที่ครูสอนและความไม่ประมาทขณะทำงานที่ครูมอบหมาย ให้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ความไม่ประมาทขณะที่ครูสอน ได้แก่

4.1.1 การตั้งใจฟังครูสอน ได้แก่ การมองครู การมองกระดาน การมอง สิ่งที่ครูใช้ประกอบการสอน การจดบันทึกสิ่งที่ครูสอน

4.1.2 การซักถามครูจนเกิดความเข้าใจ ได้แก่ การซักถามในขณะที่ครูสอน การซักถามเมื่อครูสอนจบแล้วก่อนลงมือทำงานที่ครูมอบหมายให้

4.2 ความไม่ประมาทขณะทำงานที่ครูมอบหมายให้ ได้แก่

4.2.1 การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ ได้แก่ การเตรียม เครื่องมือเครื่องใช้ให้ครบถ้วนและอยู่ในสภาพที่ดีพร้อมที่จะใช้งานได้ทันที

4.2.2 การไม่ทำงานในลักษณะที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายและเกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การใช้เครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นของมีคมในลักษณะที่จะไม่ทำ ให้บาดเจ็บตนเองและผู้อื่น การทำงานที่ไม่สร้างความเสียหาย หรือความสกปรกแก่ร่างกาย เสื้อผ้า ของตนเองและของผู้อื่น

4.2.3 การตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องภายในชั่วโมงวิชางานประดิษฐ์จน งานสำเร็จ ได้แก่ การทำงานอย่างต่อเนื่องมิใช่ทำๆหยุดๆ การไม่เล่นหรือคุยกันในขณะที่ทำงาน การถามครูในขณะที่ทำงานเมื่อไม่สามารถทำงานต่อไปได้

4.2.4 การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา ได้แก่ การทำงานจนงานเสร็จและส่งได้เมื่อหมดเวลาที่ครูกำหนดให้ หรือการมีเวลาเหลือเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยของงานก่อนส่งครู

4.2.5 การเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ให้เรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ดี ได้แก่ การทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้ทุกครั้งที่ใช้เสร็จแล้ว การสำรวจสภาพของเครื่องมือเครื่องใช้หลังจากใช้เสร็จแล้วว่าชำรุดเสียหายหรือไม่ เพื่อซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมที่จะใช้งานได้ในการทำงานครั้งต่อไป การสำรวจจำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ว่าครบถ้วนหรือไม่ การเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้อย่างเป็นระเบียบ

พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนนี้ วิชาได้จากการสังเกต โดยใช้แบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนว

ความหมายของชุดการแนะแนว

วิลาวัลย์ บุญวัฒน์ (2532 : 8) ได้ให้ความหมายชุดการแนะแนวว่าหมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ โดยจัดหาสื่อการสอนแบบประสม ได้แก่ วิดีโอเทป ภาพประกอบ เอกสาร และใช้กระบวนการกลุ่มประกอบการสอน

นอกจากนี้ มีผู้ให้ความหมายของชุดการแนะแนวไว้ในลักษณะของชุดการแนะแนวอาชีพ แตกต่างกันดังนี้

ปริญดา บุญศิลาเลิศ (2520 : 6) ให้ความหมายไว้ว่า ชุดการแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการแนะแนวอาชีพ ซึ่งประกอบด้วยวิธีการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ จินดาภรณ์ อังสุวรรณชาติ (2525 : 5) ที่กล่าวว่าชุดการแนะแนวอาชีพเป็น เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งประกอบด้วยวิธีการของกระบวนการกลุ่ม และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อทดลองใช้แก้ปัญหาในการเลือกอาชีพ

ส่วน กฤษณา จันทรวินาศ (2527 : 5) ได้กล่าวถึงชุดการแนะแนวอาชีพว่าเป็น เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อสร้างค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับงานอาชีพที่สนใจ เป็นการเตรียมเยาวชนให้ออก ไปสู่โลกของงานอาชีพได้อย่างมั่นใจ และเหมาะสม เป็นการเสริมสร้างความสนใจในอาชีพที่คนมีอยู่ แล้วให้มีมากขึ้น

และสมปอง สุขตุงคะภิกิต (2530 : 5) ให้ความหมายไว้ว่า ชุดการแนะแนวอาชีพ หมายถึง ชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องที่จะสอน

และจากมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวใน ครั้งที่ 5/2531 ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2531 ลงวันที่ 27 กันยายน 2531 ในวาระที่ 3

ให้ข้อสรุปว่า "ชุดการแนะแนว" ควรจะต้องมีรายละเอียดดังนี้

1. คู่มือครู ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้ และเครื่องมือวัด เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การใช้แบบทดสอบ เป็นต้น

2. โปรแกรมกิจกรรมเรื่อง ... ซึ่งประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมิน

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงให้ความหมายชุดการแนะแนวดังนี้

ชุดการแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. คู่มือครู ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้ และเครื่องมือวัด ได้แก่ การสังเกต

2. โปรแกรมกิจกรรมเรื่องความไม่ประมาท ซึ่งประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมิน

วิธีการสอนแนะแนว

ประเสริฐ วิเศษกิจ (2524 : 2) ได้เสนอแนะวิธีการสอนแนะแนวไว้ดังนี้

1. การบรรยายเนื้อหา และสาระสำคัญต่าง ๆ ตามหัวข้อที่เรียนในแต่ละครั้ง
2. ใช้เกม การละเล่นต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และมีความคิดกว้างไกลขึ้น
3. การอภิปราย และโต้วาที
4. การแสดงบทบาทสมมติ
5. การให้ชมภาพยนตร์ สไลด์
6. การปฏิบัติหรือเลียนแบบความจริง เช่น การฝึกสัมภาษณ์บุคคลในอาชีพต่าง ๆ
7. การรายงานทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล
8. การใช้เทคนิคกิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ

เทคนิคการสอนแนะแนว

จำเนียร ช่วงโชติ (2527 : 118 - 120) ได้เสนอแนะเทคนิคในการสอนแนะแนวไว้ดังนี้

1. จัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง ให้นักเรียนรู้สึกอิสระ สบายใจในการแสดงออก
2. กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกมากที่สุดทั้งในด้านความคิด ความริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าในการพูด และความรู้สึกที่ต้องการระบายออก
3. เปิดโอกาส กระตุ้น และช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้แก้ปัญหา และปฏิบัติงานร่วมกันให้ได้มากที่สุด
4. กระตุ้น และช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมต่าง ๆ และมอบหมายความรับผิดชอบให้ทำงานในกิจกรรมนั้น ๆ ตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ
5. ไม่ควรอย่างยิ่งในการสอนแบบปาฐกถา โดยครูพูดคนเดียว และนักเรียนจดเอา ๆ
6. ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เรียนรู้หน้าที่ของตน มีการช่วยเหลือกัน มีความพยายามจะเข้าใจกัน ให้ความร่วมมือกัน เห็นอกเห็นใจกัน เรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. มีการนำเอาหลักการของกระบวนการกลุ่ม หรือกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (Group process) ตลอดจนเทคนิคการสอนต่าง ๆ รวมถึงการนำเกมทางจิตวิทยาเข้ามาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุข เกิดการเรียนรู้ เข้าใจตนเอง และเข้าใจผู้อื่น ตลอดจนได้ปลูกฝังนิสัย เจตคติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจริยธรรมต่าง ๆ ไปด้วย
8. ครูผู้สอนแนะแนวควรมีสัมคันธ์ที่รายละเอียดต่าง ๆ ของการสอนไว้ทุกครั้ง
9. ในการสอนครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นรายละเอียดที่ช่วยให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการสร้างชุดการ
แนะแนวสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งชุดการแนะแนวจะประกอบด้วยวิธีการสอนโดยใช้กระบวนการ
กลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่างการอภิปราย และเกม พร้อมทั้ง
มีอุปกรณ์การสอนที่ใช้ ได้แก่ เอกสาร วีดิโอเทป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความไม่ประมาท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนว

วิลาวัลย์ บุญวัฒน์ (2532 : 56) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวกับนักเรียน ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 55 คน ผลการทดลอง
พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ
สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

นอกจากนี้ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับชุดการแนะแนวในลักษณะของชุดการแนะแนวอาชีพ
ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ปริญดา บุญศิลาเลิศ (2520 : 45) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา" จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 60
คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีคะแนนเฉลี่ย
ปัญหาในการเลือกอาชีพแต่ละด้านต่ำกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการแนะแนวอาชีพด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ
ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตภรณ์ อังสุวรรณชาติ (2525 : 62) ได้ทดลองใช้ชุดการสอน
กิจกรรมแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 70 คน
ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพมีคะแนนปัญหาในการเลือก
อาชีพทุกด้านต่ำกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

กฤษฎา จันทรวินาศ (2527 : 34) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพศิรินทร์ จำนวน 70 คน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนกลุ่ม
ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีคะแนนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องอาชีพ
สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีบรรยาย

ส่วนทิพย์มาศย์ พิมพ์ศักดิ์ (2530 : 52) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียน วิทยาลัยนาฏศิลป์ จำนวน 30 คน ผลการทดลอง พบว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ มีการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

และ สมปอง สุขตุงการกิติ (2530 : 65) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง จำนวน 60 คน ผลการทดลอง ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนจากชุดการแนะแนวอาชีพ มีคะแนนความสนใจด้านอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของการใช้ชุดการแนะแนวและชุดการแนะแนวอาชีพ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าชุดการแนะแนวสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิ่งเสพติด และยังสามารถลดปัญหาในการเลือกอาชีพ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพ และความสนใจด้านอาชีพของผู้เรียนได้สูงขึ้นกว่าการสอนแบบบรรยายและการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยจึงคิดว่า ชุดการแนะแนวเป็นเครื่องมือที่น่าจะนำมาใช้ในการพัฒนาความไม่ประมาทได้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความไม่ประมาท

ความหมายของความไม่ประมาท

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (2517 : 16 - 31) ได้กล่าวไว้ว่า ความไม่ประมาทเป็นอาการของจิตอย่างหนึ่งซึ่งชักนำจิตให้คิดรอบคอบ จะทำกรณียกิจอะไรก็ตั้งใจทำ ทำอย่างสม่ำเสมอ และไม่ทอดয় โดยแบ่งความไม่ประมาทออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. ความไม่ประมาทในเวลา หมายถึง การเห็นคุณค่าของเวลา ไม่ปล่อยเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง
2. ความไม่ประมาทในวัย หมายถึง การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับวัย เช่น เมื่อขณะยังเยาว์วัยก็ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้มีความรู้ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็พยายามแสวงหาทรัพย์สมบัติ

หรือประกอบอาชีพในทางสุจริต ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม

3. ความไม่ประมาทในการทำงาน หมายถึง การมีนิสัยกระตือรือร้นอยู่เสมอ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตั้งใจทำและเอาใจใส่ ทำงานให้เสร็จตรงต่อเวลาไม่ปล่อยให้ค้างค้าง และหมั่นสำรวจตรวจสอบอย่างรอบคอบ

4. ความไม่ประมาทในการศึกษา หมายถึง การเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียน หมั่นศึกษาหาความรู้ หมั่นสลับครีบท่อง และตั้งใจใฝ่ถามเพื่อให้เกิดความรู้เชี่ยวชาญ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ควรแก่การงานและความต้องการของสังคม

5. ความไม่ประมาทในการปฏิบัติธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามทั้งกาย วาจา ใจ

จากพจนานุกรมพุทธศาสตร์ (2520 : 31 - 32) ให้ความหมายของความไม่ประมาท ซึ่งตรงกับภาษาบาลีคือ "อัปมาทะ" ว่าหมายถึง ความเป็นอยู่อย่างไม่ขาดสติหรือความเพียรที่มีสติเป็นเครื่องเร่งเร้าและควบคุม ได้แก่ การดำเนินชีวิตโดยมีสติเป็นเครื่องกำกับความประพฤติ ปฏิบัติ และการกระทำทุกอย่าง ระมัดระวังตัวไม่ยอมถลำลงไปในทางเสื่อม แต่ไม่ยอมพลาดโอกาสสำหรับความดีงาม และความเจริญก้าวหน้า ตระหนักในสิ่งที่พึงทำ และพึงละเว้น ใส่ใจสำนึกอยู่เสมอในหน้าที่อันจะต้องรับผิดชอบ ไม่ยอมปล่อยปละละเลย กระทำด้วยความจริงจัง รอบคอบ และรู้หน้าที่เรื่อยไป

กรมวิชาการ (2523 : 58 - 59) ได้กล่าวถึง ความไม่ประมาทว่า เป็นจริยธรรม เสริมสติ - สัมปชัญญะ ที่เน้นการพิจารณาสภาพแวดล้อม พิจารณาถึงผลที่จะตามมาของการกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ แล้วดำเนินการวางแผนจัดสถานการณ์ หรือกระทำเพื่อให้เกิดผลดีที่สุด เหมาะสมที่สุด และได้สรุปลักษณะพฤติกรรมที่ขัดแย้งผู้ที่มีความไม่ประมาทไว้ดังนี้

1. ทำงานด้วยความระมัดระวัง ตั้งใจ ไม่ผลีผลาม และเลินเล่อ
2. เตรียมเครื่องมือใช้ประกอบการเรียนให้พร้อมอยู่เสมอ
3. เชื่อฟังคำสั่งสอนตักเตือนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ และปฏิบัติตามทุกครั้ง
4. ขอคำแนะนำจากพ่อแม่ ครูอาจารย์ หรือผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเมื่อมีปัญหา
5. คุณหนังสืออย่างสม่ำเสมอ ไม่รอไว้จนถึงวันสอบ

6. ทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ และทบทวนทุกครั้ง
7. หมั่นปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้รู้ในการทำงานทุกครั้ง
8. สร้างสุนิสัยที่ดี และหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะทำให้โทษแก่สุขภาพและร่างกายของคน
9. หมั่นศึกษาหาความรู้ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
10. มีอารมณ์หนักแน่นเมื่อเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ
11. ตรวจสอบผลงานของตนเองเสมอ และนำข้อเสียมาปรับปรุงแก้ไข
12. มีการวางแผนงานและคำนึงถึงผลดีผลเสียของงานก่อนที่จะทำทุกครั้ง
13. มีความระมัดระวัง และปฏิบัติตามระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ของสังคม และบ้านเมือง
14. คอยดูแลตรวจสอบสุขภาพของคนให้แข็งแรง และสมบูรณ์อยู่เสมอ
15. รู้จักควบคุมตนเอง คือมีสติรอบคอบเตรียมพร้อมที่จะรับสถานการณ์และใช้ปัญญา

แก้ปัญหาทุกขณะ

16. ไม่เล่นหรือทำของผู้อื่นให้เสียหาย
17. ระมัดระวังในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
18. ดูแล ระวังรักษาของใช้ของผู้อื่นให้เหมือนของตน
19. ไม่ทำงานที่เสี่ยงต่ออันตราย
20. ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความรอบคอบและตั้งใจ
21. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และใช้เหตุผลประกอบในการทำงานทุกครั้ง
22. ศึกษาและแนะนำการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ที่ถูกต้องแก่ผู้ร่วมงาน
23. ดูแลรักษาของใช้ให้อยู่ในสภาพคืออยู่เสมอ
24. ไม่ฟังคำยุยงของผู้อื่น ต้องคิดพิจารณาและไตร่ตรองให้รอบคอบทุกครั้งในการ

ทำงาน

25. ไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นของส่วนรวม
26. ไม่ละทิ้งหน้าที่ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อหมู่คณะหรือส่วนรวม
27. ร่วมมือกันทำงานที่จะเป็นประโยชน์ต่อหมู่คณะ ส่วนรวมด้วยความรอบคอบและ

ระมัดระวัง

28. ใช้ของส่วนรวมด้วยความระมัดระวัง และช่วยกันดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดีเสมอ
29. ไม่ละทิ้งโอกาสสำหรับการทำความดีให้ส่วนรวม
30. รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี
31. ต้องมีใจจดจ่อกับงานที่กระทำอยู่ ไม่ปล่อยอารมณ์ หรือใช้ความคิดไปในเรื่องอื่น

อันจะทำให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวม

32. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงานเพื่อผลของงานนั้น ๆ
33. ไม่ละเลยที่จะช่วยเหลือหรือแก้ไขสิ่งที่จะเป็นอันตรายต่อส่วนรวม
34. หมั่นปรึกษาหารือ และสรุปข้อดีข้อเสีย
35. หลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดปัญหาหรืออุปสรรคกับงานนั้น ๆ
36. ต้องมีสติในการทำงานทุกครั้ง เอาใจใส่ และตรวจสอบความเรียบร้อยของ

งานที่ตนทำ ป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายโดยส่วนรวม

สมเด็จพระญาณสังวร (2523 : 146) ได้กล่าวถึงลักษณะของคนที่เหมาะสมว่า คนที่เหมาะสมในการเรียน คือคนที่ไม่สนใจในบทเรียน เล่นเล่น ไม่ตั้งใจเรียน ส่วนคนที่เหมาะสมในการทำงานคือคนที่ทำงานอย่างทอครุระ ทำ ๆ หยุด ๆ ปล่อยไปเรื่อย ๆ นึกสนุกก็ทำ ไม่นึกสนุกก็ไม่ทำ เห็นเรื่องจริงเป็นเรื่องเล่น ไม่ขะมักเขม้นที่จะทำให้อะไรสำเร็จเร็วที่สุดและเรียบร้อยที่สุด

นอกจากนี้ วิทย์ วิศทเวทย์ และเสถียรพงษ์ วรรณปก (2531 : 78) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความไม่เหมาะสม หมายถึง ความเป็นผู้มีสติ รู้สึกตัวอยู่เสมอว่ากำลังทำอะไร กำลังพูดอะไร และกำลังคิดอะไร ไม่เผลอ ไม่ปล่อยใจให้ล่องลอยไปตามเรื่องตามราว รู้จักระวังในสิ่งที่ควรระวังและมีความรอบคอบ

จากความหมายความไม่เหมาะสมดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ให้ความหมายของความไม่เหมาะสมในการเรียนว่า หมายถึงพฤติกรรมของบุคคลที่ควบคุมตนเองด้วยความระมัดระวังมิให้เกิดผลเสียหายในการเรียน โดยเน้นเฉพาะวิชางานประดิษฐ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือความไม่เหมาะสมขณะที่ครูสอน ได้แก่ การตั้งใจฟังครูสอน การซักถามครูจนเกิดความเข้าใจ และความไม่เหมาะสมขณะทำงานที่ครูมอบหมายให้ ได้แก่ การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ ให้พร้อมอยู่เสมอ

การไม่ทำงานในลักษณะที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย และเกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น การตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องภายในชั่วโมงวิชางานประดิษฐ์งานสำเร็จ การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อย และอยู่ในสภาพที่ดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความไม่ประมาท

เนื่องจากงานวิจัยทางด้านความไม่ประมาทมีน้อยมาก มีเพียงการวิจัยของ บัญญัติ วรรณบุตร (2530 : 71 - 78) ซึ่งเป็นการสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความไม่ประมาท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพะเยา จำนวน 745 คน โดยทำการทดสอบ 3 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่าค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเท่ากับ 0.881 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยวิธีเทคนิคเทียบกลุ่มรู้จัก พบว่า มีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบที่หาโดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบกับคะแนนที่ได้จากครูและเพื่อนมีค่าสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสหสัมพันธ์ภายในของแบบทดสอบมีค่าเป็นบวก และสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่าน่าจะศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความไม่ประมาทเพราะเป็นเรื่องสำคัญ แต่มีงานวิจัยน้อยมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งวิธีการดำเนินการดังนี้

1. แหล่งข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. วิธีจัดการกับข้อมูล

แหล่งข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2532 ที่มีพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 50 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2532 จำนวน 16 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ครูประจำชั้น และครูประจำวิชางานประดิษฐ์และงานช่างให้น้ำหนักพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนในแต่ละห้องเรียนลงในแบบประเมินพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน แล้วนำผลรวมของน้ำหนักพฤติกรรมที่ได้มาจัดอันดับความไม่ประมาทในการเรียนจากสูงไปต่ำ

2.2 คัดเลือกเฉพาะห้องเรียนที่มีนักเรียน ซึ่งมีพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ที่มากกว่า 8 คน จาก 5 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายมา 2 ห้องเรียน แล้วสอบถามความสนใจ แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งในแต่ละห้องเรียนให้เหลือเพียงห้องละ 8 คน

2.3 สุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งใน 2 ห้องเรียนนั้น ให้ห้องเรียนหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และอีกห้องเรียนหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. โปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบบันทึกพฤติกรรม

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว มีลำดับขั้นการสร้างดังนี้

- 1.1 ศึกษาเรื่องชุดการแนะแนวจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 ศึกษาคำรา บทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความไม่ประมาท

ในการเรียน

- 1.3 สร้างโปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

ในการวิจัย

- 1.4 นำโปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร ฉัตรสุกุล และอาจารย์ พรรณพิศ วาณิชยการ ตรวจสอบเพื่อให้สอดคล้องกัน ระหว่างจุดมุ่งหมายเนื้อหา กิจกรรม วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมิน

- 1.5 นำโปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดภาชี กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คน เพื่อหา ข้อบกพร่องในด้านวิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และเวลาที่ใช้

1.6 นำโปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ 8 หัวข้อ ใช้เวลา 12 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที โดยใช้เวลา 11.50 - 12.30 น. ทุกวันจันทร์ และวันพุธ ของ แต่ละสัปดาห์รวม 6 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2532 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2533

2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ มีลำดับขั้นการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความไม่ประมาทในการ เรียน เพื่อนำมาสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องความไม่ประมาทในการเรียน

2.2 สร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความไม่ประมาทในการเรียนและจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนเช่นเดียวกับชุดการแนะแนว แต่การสอนแบบปกติจะใช้วิธีสอนโดยครูเป็นผู้บรรยาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามและสรุป

2.3 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (เช่นเดียวกับข้อ 1.4) ตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมิน

2.4 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดภาชี กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านวิธีดำเนินการ อุปกรณ์และเวลาที่ใช้

2.5 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการสอนแบบปกติ ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ 8 หัวข้อ ใช้เวลา 12 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที โดยใช้เวลา 11.50 - 12.30 น. วันอังคาร และวันพฤหัสบดีในแต่ละสัปดาห์รวม 6 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2532 ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2533

3. แบบบันทึกพฤติกรรม มีลำดับขั้นการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต และการบันทึกพฤติกรรม

3.2 สัมภาษณ์ครูประจำชั้น และครูประจำกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเกี่ยวกับ

พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน แล้วดูความสอดคล้องกับความไม่ประมาทในการเรียนที่ศึกษาจากเอกสารเลือกพฤติกรรมที่มีความถี่สูง และสามารถสังเกตได้มา 7 พฤติกรรม

3.3 สร้างนิยามและแบบบันทึกพฤติกรรมความไม่ประมาท แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (เช่นเดียวกับข้อ 1.4) ตรวจสอบ

3.4 นำแบบบันทึกพฤติกรรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้บันทึกพฤติกรรม ความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรม เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้นในการเรียนวิชางานประดิษฐ์และงานช่าง โดยจะบันทึกพฤติกรรม 10 ช่วง ช่วงละ 8 นาที ละ 1 คน และพัก 1 นาที ในแต่ละช่วง (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การให้คะแนน ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นให้นับเพียง 1 ครั้ง โดยเขียนเลข 1 ลงในช่วงเวลาที่เกิดขึ้น ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ให้เขียน 0 ลงในช่วงเวลานั้น

การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม มีขั้นตอนดังนี้

1. มีผู้สังเกต 2 คน ได้แก่ ผู้วิจัย และผู้ช่วยผู้วิจัยอีก 1 คน
2. ผู้สังเกตทั้ง 2 คน ศึกษาและทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้
3. ผู้สังเกตทั้ง 2 คน ศึกษานิยามของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนให้เข้าใจตรงกันพร้อมทั้งศึกษาแบบบันทึกพฤติกรรมให้เข้าใจ เพื่อให้สามารถใช้นิทกการสังเกตได้อย่างถูกต้อง และหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกต

4. การสังเกตในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสังเกตแบบช่วงเวลา (Time Sampling) ในช่วงโมงวิชางานประดิษฐ์และงานช่าง ซึ่งมีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จะสังเกตสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยจะสังเกตสัปดาห์กันระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมรวม 10 สัปดาห์ ในการสังเกตแต่ละครั้งจะสังเกตพฤติกรรมประมาณ 100 นาที โดยแบ่งการสังเกตออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงขณะที่ครูสอน สังเกตประมาณ 20 นาที และช่วงขณะที่ครูมอบหมายสังเกตประมาณ 80 นาที

5. วิธีการสังเกต ผู้สังเกตทั้ง 2 คน จะเข้าไปนั่งโต๊ะหลังชั้นเรียนในระยะห่าง

พอที่จะไม่เห็นการบันทึกของกันและกัน ไม่มีการปรึกษาเกี่ยวกับการบันทึกระหว่างการสังเกต ไม่แสดงความสนใจพฤติกรรมของนักเรียนคนหนึ่งคนใดเป็นพิเศษ รวมทั้งระวังมิให้นักเรียนเห็นแบบบันทึกพฤติกรรมด้วย ในการสังเกตนั้น ช่วงที่ครูสอนผู้สังเกตทั้ง 2 คน จะนั่งสังเกต ส่วนในช่วงขณะทำงานที่ครูมอบหมายให้ ผู้สังเกตทั้ง 2 คน จะเดินสังเกตในช่วงเริ่มต้น และในช่วงสุดท้ายของการทำงาน นอกเหนือจากนั้นจะนั่งสังเกต

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

หาได้จากสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน ซึ่งจะใช้เวลาในการสังเกต 2 สัปดาห์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องตั้งแต่ .80 ขึ้นไป การสังเกตนั้นจึงจะเชื่อถือได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 48 ; อ้างอิงจาก Wright. 1966 ; Sulzer and Mayer. 1972 และชัยพร วิชาวุธ. 2523) โดยใช้สูตร

จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยันตรงกัน

$$\text{ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยันตรงกัน}}{\text{จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยันตรงกัน} + \text{จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยันต่างกัน}}$$

ซึ่งได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตก่อนการทดลอง เท่ากับ .89 และค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตระหว่างการทดลองมีค่าระหว่าง .89 - .94

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA reversal design) แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (A_1) ระยะเส้นฐานพฤติกรรม หาเส้นฐานของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 1 - 2) เพื่อศึกษาพื้นฐานของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนก่อนการทดลอง

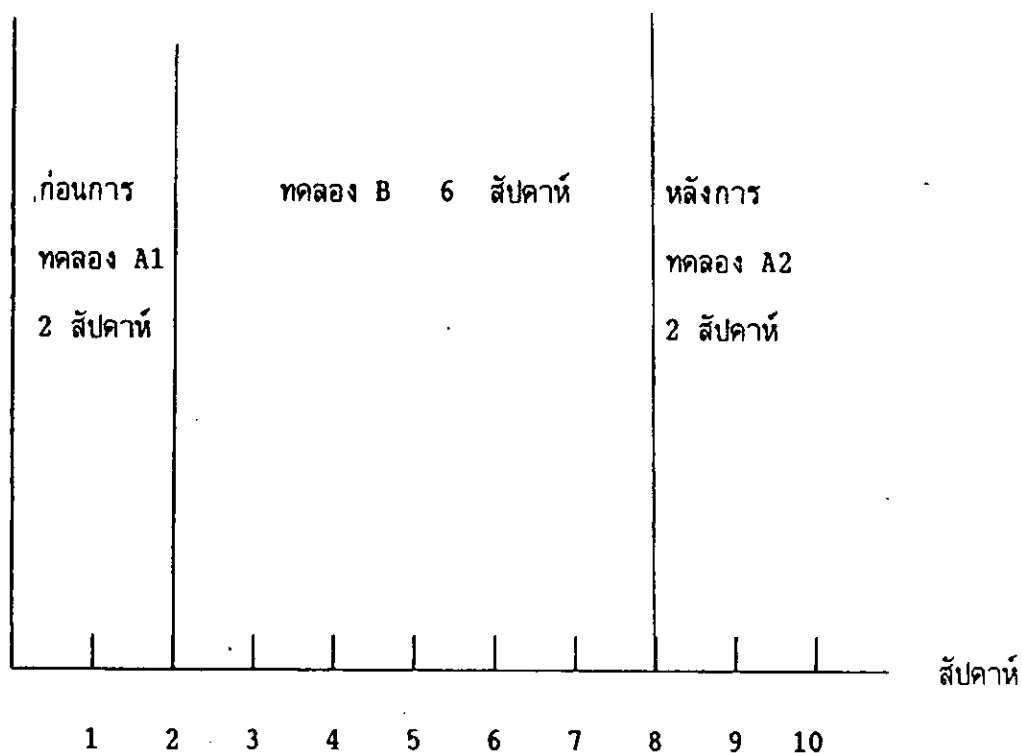
ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลอง โดยใช้โปรแกรมการสอนด้วยชุดการแนะแนวสำหรับกลุ่มทดลอง และใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติสำหรับกลุ่มควบคุม เป็นระยะ 6 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 3 - 8) เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในระยะทดลอง

ระยะที่ 3 (A_2) ระยะหลังการทดลอง เป็นเวลา 2 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 9 - 10) เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนหลังการทดลอง

ซึ่งระยะทั้ง 3 สามารถเขียนเป็นแผนผังอธิบายได้ดังนี้

ความดีของพฤติกรรม

ความไม่ประมาทในการเรียน

ภาพประกอบ 1 แผนภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

2. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และกลุ่มควบคุมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวมเป็นสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยสลับวันกันเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 (A_1) เป็นระยะก่อนทำการทดลอง เริ่มสัปดาห์ที่ 1 - 2 สังเกตและบันทึก พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในชั่วโมงวิชางานประดิษฐ์และงานช่าง โดยบันทึกพฤติกรรม กลุ่มทดลอง 2 ครั้ง และกลุ่มควบคุม 2 ครั้ง ๆ ละ ประมาณ 100 นาที โดยแบ่งการสังเกตออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงเวลาที่ครูสอนสังเกตประมาณ 20 นาที และช่วงเวลาที่ครูมอบหมายงานให้ทำ สังเกตประมาณ 80 นาที เพื่อใช้เป็นเส้นฐานของพฤติกรรมในสภาพปกติ

ระยะที่ 2 (B) เป็นระยะทดลอง เริ่มสัปดาห์ที่ 3 - 8 โดยผู้วิจัยทำการสอนโดยใช้ โปรแกรมการสอนด้วยชุดการแนะแนวในกลุ่มทดลอง และใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติในกลุ่ม ควบคุม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มทดลอง สอนวันจันทร์ และวันพุธ ระหว่างเวลา 11.50 - 12.30 น. ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2532 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2533
2. กลุ่มควบคุม สอนวันอังคาร และวันพฤหัสบดี ระหว่างเวลา 11.50 - 12.30 น. ตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2532 ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2533

ในระยะนี้จะทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ในชั่วโมง วิชางานประดิษฐ์และงานช่าง โดยบันทึกพฤติกรรมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละประมาณ 100 นาที ในเวลาเดียวกัน แต่สลับวันกัน

ระยะที่ 3 (A_2) เป็นระยะหลังทำการทดลอง เริ่มสัปดาห์ที่ 9 - 10 สังเกตและบันทึก พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในชั่วโมงวิชางานประดิษฐ์ และงานช่าง โดยบันทึก พฤติกรรมกลุ่มทดลอง 2 ครั้ง และกลุ่มควบคุม 2 ครั้ง ๆ ละประมาณ 100 นาที โดยแบ่งการ สังเกตออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงเวลาที่ครูสอนสังเกตประมาณ 20 นาที และช่วงเวลาที่ครู มอบหมายให้สังเกตประมาณ 80 นาที

วิธีจัดการกับข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 นำผลการสังเกตจากแบบบันทึกพฤติกรรมมาวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

1.1.1 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

1.1.2 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

1.1.3 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียน ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว

1.1.4 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียน ของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

1.2 เสนอข้อมูลการสังเกตพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนด้วยกราฟเส้น

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน

2.1.1 คะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (Guilford and Fruchter.

1978 : 45)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2.1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา
สายยศ. 2528 : 60 - 62)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวที่ยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

2.2.1 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและ
 กลุ่มควบคุม ใช้การทดสอบของ แมน-วิทนีย์ (The Mann-Whitney U Test) (Sanders.
 1980 : 419) ซึ่งใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 1

2.2.2 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนก่อนและหลังการทดลอง
 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs
 Signed - Ranks test) (Sanders. 1980 : 418) ซึ่งใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 2 และ
 ข้อ 3 ตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง และแปลความหมายของผลการวิเคราะห์จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

U แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ แมน - วิทนี

(Mann - Whitney U Test)

T แทน ผลรวมของค่า R ที่มีจำนวนน้อยกว่า ซึ่งใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกซัน

(Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

2. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง

3. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอน โดยใช้ชุดการแนะแนว

4. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอน แบบปกติ

ตาราง 1 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	X	S	U
กลุ่มทดลอง	8	29.25	2.605	32
กลุ่มควบคุม	8	29.25	2.435	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 1 ปรากฏว่า ก่อนการทดลองความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมีความไม่ประมาทในการเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 2 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมภายหลัง
การทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S	U
กลุ่มทดลอง	8	43	3.2950	4**
กลุ่มควบคุม	8	36.25	2.4928	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 ปรากฏว่า ความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวทำให้นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ

ตาราง 3 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอน
โดยใช้ชุดการแนะแนว

	N	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		T
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
กลุ่มทดลอง	8	29.25	2.604	72.25	2.185	0**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 ปรากฏว่า ความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลอง หลังจากได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว สูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หลังจากได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวแล้ว นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้น

ตาราง 4 เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

	N	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		T
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
กลุ่มควบคุม	8	29.25	2.434	65.5	3.585	0**

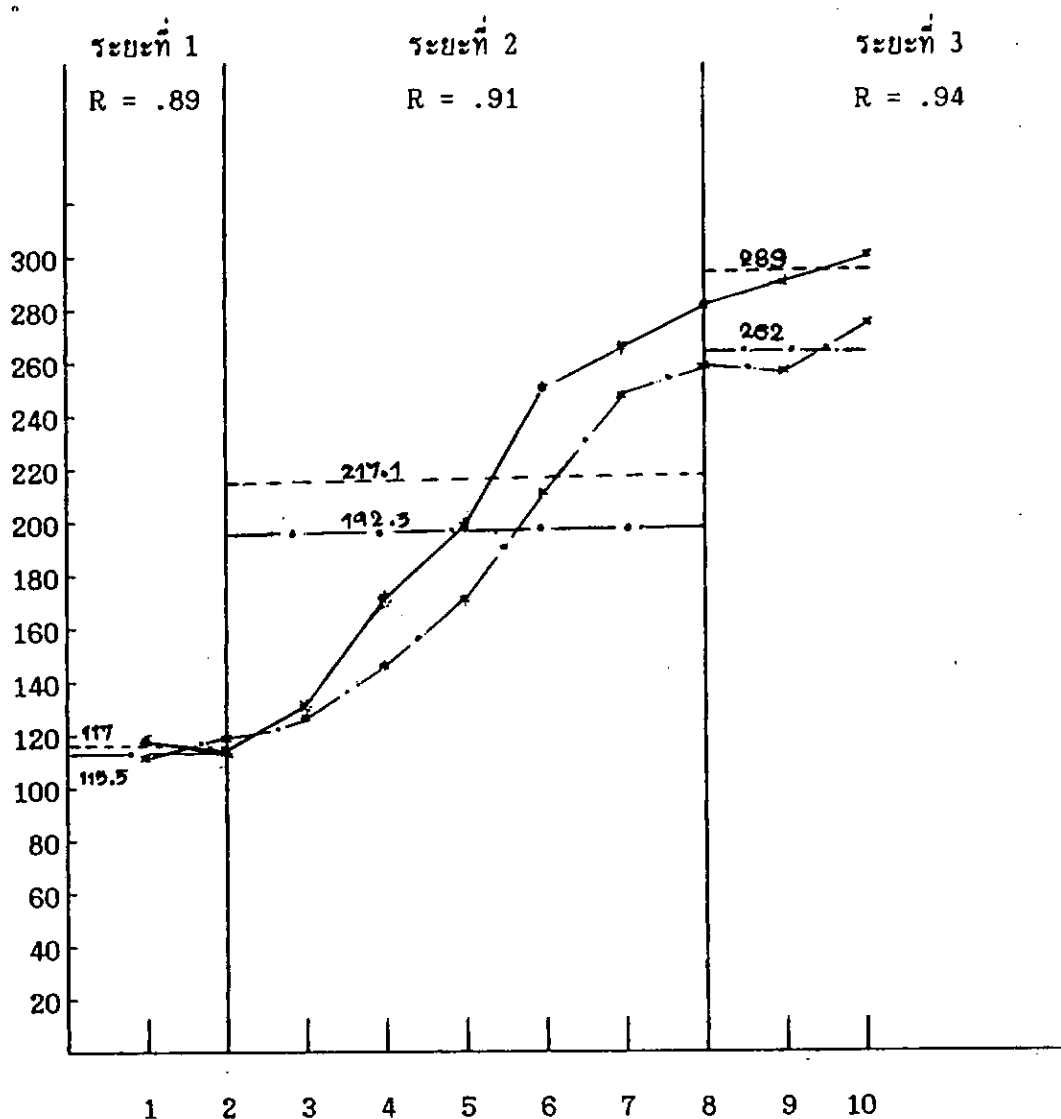
** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 ปรากฏว่า ความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มควบคุม หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ สูงกว่าก่อนได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หลังจากได้รับการสอนแบบปกติแล้ว นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้น

5. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียน เป็นรายสัปดาห์ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 ระยะเส้นฐาน พฤติกรรม ระยะที่ 2 ระยะทดลอง และระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง ปรากฏผลดังแสดงในภาพประกอบ 2

ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

- *—* ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลอง
- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลอง
- *—* ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มควบคุม
- *— ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มควบคุม
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 2 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ตลอด 3 ระยะ

จากภาพประกอบที่ 2 ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองในระยะพื้นฐาน (ระยะที่ 1) และในระยะการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว (ระยะที่ 2) เพิ่มขึ้นจาก 117 เป็น 217.1 และเมื่อพิจารณาความถี่เฉลี่ยพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในระยะการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว (ระยะที่ 2) และระยะหลังการทดลอง (ระยะที่ 3) เพิ่มขึ้นจาก 217.1 เป็น 289 แสดงว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว ทำให้พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองสูงขึ้น

ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มควบคุมในระยะพื้นฐาน (ระยะที่ 1) และในระยะสอนแบบปกติ (ระยะที่ 2) เพิ่มขึ้นจาก 115.5 เป็น 192.3 และเมื่อพิจารณาความถี่เฉลี่ยพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในระยะการสอนแบบปกติ (ระยะที่ 2) และระยะหลังการทดลอง (ระยะที่ 3) ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นจาก 192.3 เป็น 262 แสดงว่า การสอนแบบปกติทำให้พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้ง 3 ระยะ ปรากฏว่าพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของทั้ง 2 กลุ่ม สูงขึ้นเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม ความถี่เฉลี่ยพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลอง สูงขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมในทุกระยะ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาถึงผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนโดย

1. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้ชุดการแนะแนว กับการสอนแบบปกติ
2. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนก่อน และหลังการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว
3. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2532 ที่มีพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2532 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

1. โปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบบันทึกพฤติกรรม

การดำเนินการทดลอง

1. ระยะก่อนการทดลอง ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย ฝึกสังเกต และบันทึกพฤติกรรมนักเรียน จำนวน 8 คน เป็นเวลา 8 ครั้ง ครั้งละ 100 นาที จนได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ซึ่งค่าของดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตในครั้งที่ 4 - 8 มีค่าเท่ากับ .89

2. ขั้นตอนการทดลอง ใช้เวลา 10 สัปดาห์ โดยทำการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) แบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะคือ

ระยะที่ 1 (A_1) ระยะเส้นฐานพฤติกรรม สังเกต และบันทึกพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนเป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 100 นาที เพื่อใช้เป็นพื้นฐานของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนก่อนการทดลอง

ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลอง ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการสอนด้วยชุดการแนะแนว ในกลุ่มทดลอง และใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติในกลุ่มควบคุมเป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 100 นาที เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในขณะทดลอง

ระยะที่ 3 (A_2) ระยะหลังการทดลอง สังเกต และบันทึกพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 100 นาที และใช้เป็นพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน หลังการทดลอง

3. หลังสิ้นสุดการทดลอง ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 นำผลการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต 2 คน เพื่อหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตในช่วงการทดลอง ซึ่งค่าของดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตมีค่าระหว่าง .89 - .94

3.2 นำผลการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

3.3 เสนอข้อมูลด้วยกราฟเส้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติก่อนการทดลอง โดยใช้การทดสอบของ แมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test)

2. ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ภายหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของ แมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test)

3. ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซ์ (Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)

4. ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซ์ (Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง พบว่า พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน
2. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ พบว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวทำให้นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว พบว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวทำให้นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. เปรียบเทียบความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ พบว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม พบว่า ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของกลุ่มทดลองสูงขึ้นในระยะทดลอง เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเส้นฐานพฤติกรรม และสูงขึ้นอีกเล็กน้อยในระยะหลังทดลอง เมื่อเปรียบเทียบกับระยะทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมพบว่า ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน สูงขึ้นน้อยกว่ากลุ่มทดลอง เพียงเล็กน้อยในระยะเดียวกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ความไม่ประมาทในการเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาเกี่ยวกับชุดการแนะแนว และชุดการแนะแนวอาชีพ ดังที่ วิลาวลัย บุญวัฒน์ (2532 : 56) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าที่ได้รับการสอนแบบปกติ และทิพย์มาศย์ พิมพ์ศักดิ์ (2530 : 52) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนนาฏศิลป์ ชั้นต้นปีที่ 3 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวสามารถพัฒนาความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนได้ดีกว่าการสอนแบบปกติ ทั้งนี้เป็นเพราะ การสอนแบบปกตินั้นมุ่งสอนให้มีความรู้โดยเน้นการให้ความรู้ โดยครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางในการบรรยายแต่เพียงผู้เดียว ในขณะที่การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวมุ่งให้ประสบการณ์ตรง โดยการให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผ่านการใช้วิธีการของกระบวนการกลุ่มหลาย ๆ อย่าง อาทิเช่น เกม การอภิปรายกลุ่ม บทบาทสมมติ พร้อมทั้งมีสื่อที่เป็นของจริง และสื่อประเภทเทปโทรทัศน์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ วินิจ เกตุขำ และ คมเพชร จิตรสุกุล (2522 : 170) ที่เชื่อว่าการสอนโดยการให้ประสบการณ์ตรง จะทำให้เกิดความประทับใจมากกว่าการสอนโดยมุ่งพัฒนาความรู้เพียงอย่างเดียว และจากการสังเกตของผู้วิจัยที่ได้ทำการทดลองกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง ทำให้มองเห็นความแตกต่างของนักเรียนทั้งสองกลุ่มได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ นักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ จะมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนในระยะแรก ๆ พอถึงระยะหลัง ๆ นักเรียนมีความกระตือรือร้นลดน้อยลง สภาพการเรียนการสอนไม่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนทั้งนี้เพราะ ผู้วิจัยใช้วิธีการบรรยาย และเล่าเรื่องเป็นส่วนใหญ่ มีการซักถาม และแสดงความคิดเห็นบ้าง ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว ซึ่งพบว่าในระยะแรก ๆ นักเรียนบางคนยังไม่กล้าออกมาแสดงพฤติกรรม

ต่าง ๆ แต่เมื่อผู้สอนได้สร้างความเป็นกันเองกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง นักเรียนก็เกิดความมั่นใจ และกล้าแสดงออกมีส่วนร่วมมากขึ้น และเมื่อการสอนผ่านไป 2 โปรแกรมแล้วทุกคนมีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนรู้เรื่องต่อไปมากขึ้น มีการสอบถามอยู่เสมอว่า ในชั่วโมงต่อไปจะสอนเรื่องอะไร และเวลาที่ผู้สอนทำการประเมินโดยให้นักเรียนช่วยกันสรุป นักเรียนก็จะกระตือรือร้นที่จะกล่าวถึงความรู้ที่ได้รับในแต่ละครั้ง ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าได้ความรู้ และได้ตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนที่จะนำไปปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ของตนเอง และต้องการเข้าร่วมกิจกรรมแบบนี้

2. ความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนภายในกลุ่ม

2.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิลาวลัย บุญวัฒน์ (2532 : 56) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษสูงขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมปอง สุขสูงคารกิติ (2530 : 67) ที่ได้ทำการศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีความสำนึกด้านอาชีพ สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว เรื่องความไม่ประมาทในการเรียน สามารถพัฒนาความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้เพราะการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวนั้น ผู้วิจัยได้นำวิธีการกระบวนการกลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง การอภิปราย และเกม มาใช้ในการสอน ซึ่งวิธีการเหล่านี้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงก่อนนำไปสู่การวิเคราะห์ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ข้อแตกต่างของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจ ค้นหาพฤติกรรมที่ถูกต้อง และเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตน ซึ่งจาก

ประสบการณ์ที่ได้รับเหล่านี้จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้น

2.2 นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับ วิลาวลัย บุญวัฒน์ (2532 : 59) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิ่งเสด็จให้โทษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิ่งเสด็จให้โทษสูงกว่าก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับ วาสนา ปัทมาลัย (2529 : 79) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติ เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดลองสอนด้วยตนเองทั้งสองกลุ่ม ซึ่งในกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกตินั้น ผู้วิจัยจัดให้มีการปรุมนิเทศ ทำให้ผู้สอนกับนักเรียนมีความคุ้นเคยกัน และนักเรียนก็มีความคุ้นเคยกันเองมากขึ้น นักเรียนจึงกระตือรือร้นที่จะเรียนในครั้งต่อไป ซึ่งในครั้งต่อไป มา ผู้วิจัยจะเริ่มต้นด้วยการสนทนา ชักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนผ่านมาก่อนที่จะสอนในเรื่องต่อไป โดยเนื้อหาที่นำมาสอนจะมีเนื้อหาเช่นเดียวกับกลุ่มทดลองและครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการซักถาม และจากการที่มีนักเรียนในกลุ่ม 8 คน ทำให้ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้นักเรียนได้ตอบคำถามต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ดังนั้นการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

3. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียน

3.1 นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวมีค่าความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้น ในระยะทดลองที่สอนด้วยชุดการแนะแนว (ระยะที่ 2) และระยะหลังการทดลอง (ระยะที่ 3) แสดงว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวสามารถพัฒนาพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองได้

จากการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะนำกับการสอนแบบปกติทำให้พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และปริมาณพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะนำ สูงขึ้นมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติในทุกระยะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้ชุดการแนะนำ ทำให้ นักเรียนมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้น จึงควรส่งเสริมให้มีการนำชุดการแนะนำไปใช้ในการสอน เพื่อพัฒนาความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามควรตรวจสอบผลของการใช้ชุดการแนะนำเมื่อสภาพของสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป

1.2 สำหรับโรงเรียนที่ไม่มีบุคลากรแนะนำโดยตรง หรือมีบุคลากรแนะนำไม่เพียงพอ อาจจะทำให้ความรู้หรือให้การอบรมครูประจำชั้น หรือครูประจำวิชาอื่น ๆ ให้มีความรู้และความสามารถในการใช้ชุดการแนะนำ เพื่อที่จะได้นำชุดการแนะนำไปใช้พัฒนาความไม่ประมาทในการเรียนในช่วงโมงโฮมรูมหรือในช่วงโมงกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามผลในระยะยาว เช่น ในระยะ 3 เดือน หรือ 6 เดือน หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้ว เพื่อติดตามว่าพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนที่เพิ่มขึ้นนั้น ยังคงมีอยู่อย่างน้อยเพียงใด หรือมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

2.2 ควรมีการสร้างชุดการแนะนำ เพื่อใช้ในการพัฒนาความไม่ประมาทในด้านอื่น ๆ เช่น ความไม่ประมาทในเวลา ความไม่ประมาทในการทำงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนมากขึ้น

2.3 เนื่องจากการวิจัยมีข้อจำกัดว่า ช่วงโมงวิชางานประดิษฐ์และงานช่างมีสอนเพียงสัปดาห์ละ 1 ครั้งเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มจำนวนครั้งของการสังเกตในแต่ละระยะของการทดลองให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กฤษณา จันทรวินาศ. ผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

จินดาภรณ์ อังสุวรรณชาติ. การทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียน

มัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

จำเนียร ช่างโชติ. การฝึกภาคปฏิบัติทางการแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์-
การพิมพ์, 2527.

จุชัย สมितिไกร และสมชาย เตียวกุล. รายงานการวิจัยเรื่องผลของประสบการณ์กลุ่มฝึก

มนุษย์สัมพันธ์ที่มีต่อทัศนคติส่วนบุคคลตามการรับรู้ของผู้รับการฝึก. เชียงใหม่ :

ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.

✓ ข้าเลื่อง วุฒิจันทร์. หลักการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน. กรุงเทพฯ : กรมการ
ศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2524.

✓ ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจั่น. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ทิพย์มาศย์ พิมพ์ศักดิ์. ผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน

นาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

✓ นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมเตอร์. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษา
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.

✓ ประเสริฐ วิเศษกิจ. "การจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงแนะแนว," เอกสารประกอบการ
อบรมแนะแนวมัธยม. กรุงเทพฯ : 2524.

ปริญดา บุญศิลาเลิศ. การทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

✓ ปรีชา วิหคโต. "แนวคิดในการสร้างเสริมจริยธรรม", วารสารการศึกษานอกโรงเรียน.

21(118) : 8 - 13, กุมภาพันธ์ - มีนาคม, 2527.

✓ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการ
แต่งตั้งตำรา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.

พระญาณสังวร, สมเด็จพระสังฆราช. การบริหารทางจิตสำหรับเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ : มหามกุฏราช
วิทยาลัย, 2523.

พระมหาวิรวงศ์, สมเด็จพระสังฆราช. มงคลชีวิต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518.

พระราชวรมนี. พจนานุกรมพุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ,
2520.

_____. พุทธธรรมฉบับปรับปรุง และขยายความ. กรุงเทพฯ : ธรรมสถาน จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2525.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร,
2528.

✓ วาสนา ปัทมาลัย. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเลยอนุกุลวิทยาลัย จังหวัดเลย ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัคราเนนา.

✓ วิชากร, กรม. การศึกษาเกณฑ์ปกติของระดับพัฒนาการทางจริยธรรมและองค์ประกอบที่มีอิทธิพล
ต่อพัฒนาการทางจริยธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2524.

_____. โครงการทดลองหารูปแบบที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนจริยธรรม.

กรุงเทพฯ : ธนประดิษฐ์การพิมพ์, 2525.

_____. "แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย," การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย
22 - 27 มกราคม 2523. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.

- วินิจ เกตุขำ และคมเพชร นัตรศุภกุล. กระบวนการกลุ่ม. โอเดียนสโตร์, 2522.
- วิลาวลัย บุญวัฒน์. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อม
ให้โทษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ.
ปริญาทิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
อัคราเนาว.
- วิทย์ วิศุทวณีย์ และเลอเกียรติ วรรมแบก. พระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์,
2531.
- ศักดิ์ชัย ไร่เงินา. จริยศาสตร์ศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.
- สมบัติ ลุขหฤตการภักดี. ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อความเข้าใจด้านอาชีพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร. ปริญาทิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัคราเนาว.
- สมพงษ์ จิตระดับ. การสอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530.
- สุรชัย ศรีธวัช, ม.ร.ว. "การสอนจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา" วารสารประชา
ศึกษา. 29 : 43 - 46, มีนาคม, 2521.
- Guilford, Joy Paul and Benjamin Fruchter. Fundamental in Psychology and Education. 6 th ed. Tokyo : McGraw - Hill, 1978.
- Piaget, Jean. The Moral Judgement of the Child. New York : Collier Books, 1962.
- Sanders, Donald H., A. Franklin Murph and Robert J. Eng. Statistics : A Fresh Approach. International Student Edition, Tokyo : McGraw Hill International Book Company, 1980.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

แบบประเมินพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

ครั้งที่

ชื่อผู้สังเกต สถานที่

สังเกตช่วงละ 8 นาที นาทีละ 1 คน ชั้น ช่วงที่

วันที่ เดือน พ.ศ. เวลา น.

ชั่วโมง "งานประดิษฐ์" ใช้เวลา 5 คาบ ๆ ละ 20 นาที รวม 100 นาที

พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน	นักเรียนคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
ก. ความไม่ประมาทขณะที่ครูสอน								
1) การตั้งใจฟังครูสอน								
- การมองครู.....								
- การมองกระดาน.....								
- การมองสิ่งที่ครูใช้ประกอบการสอน.....								
- การจดบันทึกสิ่งที่ครูสอน.....								
2) การซักถามครูจนเกิดความเข้าใจ								
- การซักถามในขณะที่ครูสอน.....								
- การซักถามเมื่อครูสอนจบแล้วก่อนลงมือทำงานที่ครูมอบหมายให้.....								

พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน	นักเรียนคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
ข. ความไม่ประมาทขณะทำงานที่ครูมอบหมายให้ 1) การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ / - การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้ครบถ้วนและอยู่ในสภาพที่ดี พร้อมทั้งจะใช้งานได้ทันที..... 2) การไม่ทำงานในลักษณะที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายและเกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น / - การใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ที่เป็นของมีคมในลักษณะที่จะไม่ทำให้บาดเจ็บตนเองและผู้อื่น..... / - การทำงานที่ไม่สร้างความเสียหายหรือความสกปรกต่อร่างกาย เสื้อผ้า ของตนเองและผู้อื่น..... 3) การตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่อง ภายในชั่วโมงงานประคิษฐ์ จนงานสำเร็จ / - การทำงานอย่างต่อเนื่อง มีใช้ทำ ๆ หยุด ๆ..... / - การไม่เล่นหรือคุยกันในขณะทำงาน.....								

พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน	นักเรียนคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
การถามครูในขณะที่ทำงานเมื่อไม่สามารถทำงานต่อไปได้..... 4) การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา การ ทำงานจนงานเสร็จและส่งได้หมดเวลาที่ครูกำหนดให้ หรือการมีเวลาเหลือเพื่อตรวจดูความเรียบร้อยของงานก่อนส่งครู..... 5) การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ดี การทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องใช้ทุกครั้งที่ใช้เสร็จแล้ว..... การสำรวจสภาพของเครื่องมือ เครื่องใช้หลังจากใช้เสร็จแล้วว่าชำรุดเสียหายหรือไม่ เพื่อซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมที่จะใช้งานได้ในการทำงานครั้งต่อไป..... การสำรวจจำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ว่าครบถ้วนหรือไม่..... การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้อย่างเป็นระเบียบ.....								

แบบประเมินพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

ผู้ประเมิน ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา

คำชี้แจง

ความไม่ประมาทในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ควบคุมตนเองด้วยความระมัดระวังมิให้เกิดผลเสียหายในการเรียน โดยเน้นเฉพาะวิชางานประดิษฐ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ความไม่ประมาทขณะที่ครูสอนและความไม่ประมาทขณะทำงานที่ครูมอบหมายให้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความไม่ประมาทขณะที่ครูสอน ได้แก่

1.1 การตั้งใจฟังครูสอน ได้แก่ การมองครู การมองกระดาน การมองสิ่งที่ครูใช้ประกอบการสอน การจดบันทึกสิ่งที่ครูสอน

1.2 การซักถามครูจนเกิดความเข้าใจ ได้แก่ การซักถามในขณะที่ครูสอน การซักถามเมื่อครูสอนจบแล้วก่อนลงมือทำงานที่ครูมอบหมายให้

2. ความไม่ประมาทขณะทำงานที่ครูมอบหมายให้ ได้แก่

2.1 การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ ได้แก่ การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้ครบถ้วนและอยู่ในสภาพที่ดีพร้อมที่จะใช้งานได้ทันที

2.2 การไม่ทำงานในลักษณะที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายและเกิดความเสียหายต่อตนเอง และผู้อื่น ได้แก่ การใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ที่เป็นของมีคมในลักษณะที่ไม่ทำให้บาดเจ็บตนเองและผู้อื่น การทำงานที่ไม่สร้างความเสียหายหรือความสกปรกแก่ร่างกาย เสื้อผ้า ของตนเอง และของผู้อื่น

2.3 การตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องภายในชั่วโมงวิชางานประดิษฐ์จนงานสำเร็จ ได้แก่ การทำงานอย่างต่อเนื่องมิใช่ทำ ๆ หยุด ๆ การไม่เล่นหรือคุยกันในขณะทำงาน การถามครูในขณะที่ทำงานเมื่อไม่สามารถทำงานต่อไปได้

2.4 การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา ได้แก่ การทำงานจนงานเสร็จและส่งได้เมื่อหมดเวลาที่ครูกำหนดให้ หรือการมีเวลาเหลือเพื่อตรวจดูความเรียบร้อยของงานก่อนส่งครู

2.5 การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ ให้เรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ดี ได้แก่ การทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องใช้ทุกครั้งที่ใช้เสร็จแล้ว การสำรวจสภาพของเครื่องมือ เครื่องใช้หลังจากใช้เสร็จแล้วว่าชำรุดเสียหายหรือไม่เพื่อซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมที่จะใช้งานได้ในการทำงานครั้งต่อไป การสำรวจจำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ว่าครบถ้วนหรือไม่ การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้อย่างเป็นระเบียบ

โปรคระบุ้้นักพฤติกรรมความไม่ประมาทของนักเรียนแต่ละคน ลงในช่องที่มีพฤติกรรมแต่ละด้านกำกับอยู่ สำหรับความหมายของพฤติกรรมแต่ละด้านมีดังนี้

3	หมายถึง	แสดงพฤติกรรมมาก
2	หมายถึง	แสดงพฤติกรรมปานกลาง
1	หมายถึง	แสดงพฤติกรรมน้อย
0	หมายถึง	ไม่แสดงพฤติกรรม

ผู้ประเมิน

[] ครูประจำชั้น

[] ครูประจำวิชา

ชื่อนักเรียน.....ชั้น.....

พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน	น้ำหนักพฤติกรรม
ก. ความไม่ประมาทขณะที่ครูสอน 1) การตั้งใจฟังครูสอน - การมองครู..... - การมองกระดาน..... - การมองสิ่งที่ครูใช้ประกอบการสอน..... - การจดบันทึกสิ่งที่ครูสอน..... 2) การซักถามครูจนเกิดความเข้าใจ - การซักถามในขณะที่ครูสอน..... - การซักถามเมื่อครูสอนจบแล้วก่อนลงมือ ทำงานที่ครูมอบหมายให้.....	
ข. ความไม่ประมาทขณะทำงานที่ครูมอบหมายให้ 1) การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อม อยู่เสมอ - การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้ ครบถ้วนและอยู่ในสภาพที่ดี พร้อมทั้งจะ ใช้งานได้ทันที.....	

พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน	น้ำหนักพฤติกรรม
2) การไม่ทำงานในลักษณะที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายและเกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น - การใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ที่เป็นของมีคมในลักษณะที่จะไม่ทำให้บาดเจ็บตนเองและผู้อื่น..... - การทำงานที่ไม่สร้างความเสียหายหรือความสกปรกต่อร่างกาย เสื้อผ้า ของตนเองและผู้อื่น.....	
3) การตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่อง ภายในชั่วโมงงานประดิษฐ์ จนงานสำเร็จ - การทำงานอย่างต่อเนื่อง มีใช้ทำ ๓ หยุด ๓..... - การไม่เล่นหรือคุยกันในขณะทำงาน..... - การถามครูในขณะที่ทำงานเมื่อไม่สามารถทำงานต่อไปได้.....	
4) การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา - การทำงานจนงานเสร็จและส่งได้เมื่อหมดเวลาที่ครูกำหนดให้ หรือการมีเวลาเหลือเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยของงานก่อนส่งครู.....	

พฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน	น้ำหนักพฤติกรรม
5) การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้ เรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ดี - การทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องใช้ ทุกครั้งที่ใช้เสร็จแล้ว..... - การสำรวจสภาพของเครื่องมือ เครื่อง ใช้หลังจากใช้เสร็จแล้วว่าชำรุดเสียหาย หรือไม่ เพื่อซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดี พร้อมที่จะใช้งานได้ในการทำงานครั้ง ต่อไป..... - การสำรวจจำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ ว่าครบถ้วนหรือไม่..... - การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ อย่างเป็นระเบียบ.....	

ภาคผนวก ข

โปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว

และ

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

โปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดแนะแนว

โปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับครู 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจลักษณะการสอนเรื่องความไม่ประมาทโดยใช้ชุดการแนะแนว 3. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้เข้าร่วมการทดลอง	1. ครูบอกให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม และให้เอาเก้าอี้มานั่งเป็นแถวเรียงสองตรงข้ามกับคู่ของตนโดยห่างกันประมาณ 2 เมตร 2. ครูแจกกระดาษและดินสอให้นักเรียนแต่ละคนทายใจกันโดยผลัดกันทายทีละแถว เริ่มจากแถว 1 เป็นผู้ทาย แถว 2 เป็นผู้ตอบ ทั้งผู้ทายและผู้ตอบต่างจะเขียนคำทายและคำตอบลงในกระดาษของตนโดยห้ามพูดหรือถามกัน 3. ครูบอกให้แถว 1 เป็นผู้ทาย แถว 2 โดยให้ทายว่า 3.1 ผู้ที่นั่งอยู่ตรงข้ามนั้นชอบรับประทานกับข้าวอะไรมากที่สุดให้ผู้ทายจดคำตอบของตนลงในกระดาษ ส่วน	1. กระดาษเปล่า 2. ดินสอ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
			ผู้ถูกทนายก็จดคำตอบของตนลงในกระดาษ 3.2 เมื่อทุกคนจดเสร็จแล้วครูให้ผู้ทนายแต่ละคนบอกสิ่งที่จดและให้ผู้ถูกทนายเฉลยว่า ถูกหรือไม่ถูก และถ้าไม่ถูกต้องบอกด้วยว่า คำตอบของตนคืออะไร 3.3 ทำการสลับให้กลุ่มที่ทนายเป็นผู้ที่ถูกทนายบ้าง และถามในหัวข้อเดียวกันคือ "ชอบรับประทานกับข้าวอะไรมากที่สุด" 3.4 ครูตั้งหัวข้อต่าง ๆ โดยให้นักเรียนสลับกันทนายทีละหัวข้อดังนี้ - ชอบสีอะไรมากที่สุด - ชอบเรียนวิชาอะไรมากที่สุด - ชอบกีฬาอะไรมากที่สุด - งานอดิเรก	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
			4. ครูสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม 5. ครูแนะนำตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม 6. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะการสอนเรื่องความไม่ประมาทในการเรียนโดยใช้ชุดการแนะแนวและบอกกำหนดการสอน <u>การประเมิน</u> 1. ประเมินการค้นคว้ากันโดยสังเกตจากการพูดคุยกันของสมาชิกในกลุ่ม 2. ประเมินความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และกระบวนการทดลองโดยการซักถามแล้วนักเรียนตอบได้ครบถ้วน 3. ประเมินความรู้สึกจากการซักถามและการแสดงสีหน้าและท่าทางต่าง ๆ	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
2	การตั้งใจฟัง กิจกรรม "ใครผิด"	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการตั้งใจฟังและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง 2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึว่าการตั้งใจฟังเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์และน่ากระทำ	1. ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "ใครผิด" ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลดีของการตั้งใจฟังและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง 2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายและรายงานตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ 3. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงผลดีของการตั้งใจฟังและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง 4. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของการตั้งใจฟัง <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของการตั้งใจฟังและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง 2. ให้นักเรียนสรุปถึงประโยชน์ของการตั้งใจฟังและยกตัวอย่างการนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์	1. เอกสารเรื่องสั้นที่ใช้แสดงบทบาทสมมติ เรื่อง "ใครผิด" 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
3	การตั้งใจฟัง กิจกรรม "ฟังหน่อย"	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี 2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการเป็นผู้ฟังที่ดีมีประโยชน์และควรกระทำ	1. ครูแจกกระดาษและดินสอ 2. ครูอ่านเรื่อง "ฟังหน่อย" ให้นักเรียนฟัง 3. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องราวที่ครูอ่านให้ฟังลงบนกระดาษของตนเอง 4. เมื่อนักเรียนทุกคนเขียนเสร็จแล้ว ให้แต่ละคนอ่านสิ่งที่ตนเองเขียนให้เพื่อนฟัง 5. ครูอ่านเรื่อง "ฟังหน่อย" ให้นักเรียนฟังอีกครั้งหนึ่ง 6. ครูซักถามนักเรียนแต่ละคนว่ามีวิธีการฟังอย่างไรบ้าง 7. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม 8. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
4	การซักถาม ครูจนเกิด ความเข้าใจ กิจกรรม "เจียบ หรือถาม"	1. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการซักถามมีประโยชน์และน่ากระทำ 2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการไม่ซักถามเกิดผลเสียอย่างไรและไม่น่ากระทำ	<u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี 2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการนำประโยชน์ของการเป็นผู้ฟังที่ดีไปใช้ 1. ครูแจกกรณีตัวอย่างเรื่อง "เจียบหรือถาม" ให้นักเรียนอภิปรายและรายงานตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ 3. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่าตัวละครในเรื่องควรจะเลือกตัดสินใจอย่างไร พร้อมทั้งให้เหตุผล 4. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของแต่ละทางเลือกโดยยกตัวอย่างจากเนื้อเรื่องมาอธิบายประกอบ	เอกสารกรณีตัวอย่าง "เจียบหรือถาม"

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
			<u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปถึงผลดีของการซักถามและผลเสียของการไม่ซักถาม 2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการซักถามที่ทำให้เกิดประโยชน์	
5	การซักถาม ครูจนเกิด ความเข้าใจ กิจกรรม "อยู่ที่ไหน"	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการซักถาม 2. เพื่อให้นักเรียนได้ทราบว่าวิธีการซักถามที่ถูกต้องทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร	1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม 2. ครูแจกกระดาษคำถามให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 และกระดาษคำตอบให้กลุ่มที่ 2 เมื่อกลุ่มที่ 2 ได้รับกระดาษคำตอบแล้ว ให้ไปยืนกระจายในบริเวณห้อง ห้างๆ กัน 3. ครูสั่งให้กลุ่มที่ 1 ไปหาคำตอบของตนเองจากนักเรียนในกลุ่มที่ 2 โดยห้ามกลุ่มที่ 2 พูด หรือยื่นคำตอบให้คู่ถ้าไม่มีคนถามและให้ปฏิเสธถ้ามีผู้มาถาม	กระดาษ คำถาม 8 ข้อ กระดาษ คำตอบ 8 ข้อ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
			ในสิ่งที่ตนเองไม่มีคำตอบ 3. เมื่อทุกคนได้คำตอบแล้ว ให้แต่ละคนรายงานความรู้ที่ตนเองได้รับให้เพื่อนฟัง 4. เมื่อกลุ่มที่ 1 รายงานครบทุกคนแล้ว ครูแจกกระดาษคำถามให้กลุ่มที่ 2 และกระดาษคำตอบให้กลุ่มที่ 1 และดำเนินการเช่นเดียวกัน 5. ครูซักถามนักเรียนแต่ละคนว่ามีวิธีการซักถามอย่างไรบ้าง 6. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม 7. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการซักถาม <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนอธิบายขั้นตอนวิธีการซักถาม	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
6	การเตรียม เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้พร้อม อยู่เสมอ กิจกรรม เรื่อง "หลงป่า"	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงประโยชน์ของการเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นโทษของการไม่เตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อม 3. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และน่าจะทำ	2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่จะต้องซักถามและลองเล่าถึงวิธีการที่จะต้องซักถามในสถานการณ์นั้น ๆ 1. ครูเล่าเรื่อง "หลงป่า" ซึ่งเป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ 2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายและรายงานสาเหตุของความเสียหายที่เกิดขึ้นและวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นอีก 3. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของการเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ	กรณีตัวอย่างเรื่อง "หลงป่า"

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
			<u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของการเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ 2. ให้นักเรียนสรุปผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ 3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่ควรต้องมีการเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อม	
7	การไม่ทำงานในลักษณะที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น กิจกรรม "สัมผัส"	เพื่อให้ นักเรียน เข้าใจ และ รู้สึกรู้ว่าการทำงานต้องมีความระมัดระวังมิให้เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายหรือเกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น	1. ครูให้นักเรียนชมภาพยนตร์ชุด "สัมผัสที่ 6" 4 เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำงานในลักษณะที่เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น และการทำงานที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น 2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม และแจกอุปกรณ์เช่น มิด กรรไกร วงเวียน ให้	1. โพรทศน์ 2. เครื่องเล่นวีดีโอ 3. วีดีโอชุด "สัมผัสที่ 6" 4. มิด, กรรไกร, วงเวียน (ที่ทำด้วยพลาสติก)

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
	ที่ 6"		แต่ละกลุ่มและให้แต่ละกลุ่มแสดงละครทำนองเดียวกับภาพยนตร์ที่ได้ชม 3. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการทำงานในลักษณะที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น <u>การประเมิน</u> ให้นักเรียนแสดงวิธีการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่ไม่ทำให้เกิดอันตรายและเกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น	
8	การตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ	เพื่อให้ นักเรียน เข้าใจและรู้สึกว่าการตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ ควรกระทำ	1. ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "ความสำเร็จของพิมพ์" ซึ่งเป็นเรื่องของเด็กหญิงที่ตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ 2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม	1. เอกสารเรื่องสั้นที่ใช้แสดงบทบาทสมมติเรื่อง "ความสำเร็จของพิมพ์"

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
	กิจกรรม เรื่อง "ความสำเร็จของ พิมพ์"		อภิปรายและรายงานตาม หัวข้อที่ครูกำหนดให้ 3. ให้นักเรียนร่วมกันสรุป ถึงคุณค่าของการตั้งใจ ทำงานอย่างต่อเนื่องจน งานสำเร็จ 4. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คุณค่าของการตั้งใจทำงาน อย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปถึงผลดี ของการทำงานอย่างต่อเนื่อง จนงานสำเร็จ 2. ให้นักเรียนสรุปถึงผล เสียถ้าทำงานไม่ต่อเนื่อง 3. ให้นักเรียนยกตัวอย่าง งานที่จะต้องทำอย่างต่อเนื่อง	2. อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบ การแสดง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
9	การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา กิจกรรมเรื่อง "โตกับคิม"	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและรู้สึกว่าการทำงานให้เหมาะสมกับเวลาเป็นสิ่งที่ดีและควรกระทำ 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและรู้สึกว่าการทำงานไม่เหมาะสมกับเวลาเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรกระทำ	1. ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "โตกับคิม" ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลดีของการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลาและผลเสียของการทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เหมาะสมกับเวลา 2. แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปรายและรายงานตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ 3. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปผลดีของการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เหมาะสมกับเวลาและผลเสียของการทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เหมาะสมกับเวลา 4. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา	1. เอกสารเรื่องสั้นสำหรับแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "โตกับคิม" 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
10	การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา กิจกรรม "เวลาไม่คอยใคร"	เพื่อให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการทำงานเป็นขั้นตอนและเหมาะสมกับเวลา	<u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปผลดีผลเสียของการทำงานให้เหมาะสมกับเวลาและการทำงานไม่เหมาะสมกับเวลา 2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการทำงานที่เหมาะสมกับเวลา 1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน 2. ครูแจกชิ้นส่วนของข้อความ "เวลาไม่คอยใคร" (ซึ่งแบ่งออกเป็น 12 ชิ้น ดังนี้ เ , ว , ล , า , ไ , ม้ , ค , อ , ย , ไ , ค , ร) ให้ทั้งสองกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับชิ้นส่วนของข้อความที่มีสีต่างกัน โดยสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะได้รับชิ้นส่วนของข้อความคนละ 3 ชิ้น	1. ป้ายเขียนข้อความ "เวลาไม่คอยใคร" 2. ชิ้นส่วนของข้อความ "เวลาไม่คอยใคร" จำนวน 2 ชุด คือสีแดง และสีน้ำเงิน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
			3. ครูสั่งให้นักเรียนแต่ละคนนำชิ้นส่วนของข้อความที่อยู่กับตนเองไปซ่อนในบริเวณห้องและห้ามไม่ให้คนอื่นเห็น 4. ครูให้นักเรียนกลับมารวมกลุ่มและเข้าแถวหน้ากระดาน แต่ละกลุ่มจับมือกัน 5. ครูนำข้อความ " เวลาไม่คอยใครให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มดูและสั่งให้แต่ละกลุ่มไปหาชิ้นส่วนของข้อความดังกล่าวที่สมาชิกแต่ละกลุ่มนำไปซ่อนไว้ โดยห้ามทั้งสองกลุ่มมือหลุดจากกันและห้ามพูด หรือส่งเสียงใด ๆ ครูกำหนดเวลา 5 นาที 6. ครูให้สัญญาณหมดเวลาและให้แต่ละแถวนำชิ้นส่วนที่เก็บได้มาเรียงครูตรวจสอบว่ากลุ่มไหนเรียงข้อความได้ครบ ให้เป็นกลุ่มที่ชนะ	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
11	การเก็บ รักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้เรียบ ร้อยและอยู่ ในสภาพดี	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึว่าการเก็บรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ไม่ เรียบร้อยและไม่อยู่ใน สภาพที่ดีมีผลเสียอย่างไร และไม่ควรกระทำ 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึว่าการเก็บรักษา	7. ครูสัมภาษณ์วิธีการเก็บ ชิ้นส่วนของกลุ่มที่ชนะและ กลุ่มที่แพ้ 8. ครูสรุปวิธีการทำงาน ที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะ สมกับเวลาให้นักเรียนฟัง <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนอธิบายถึง วิธีการวางแผนในการทำ- งานเป็นขั้นตอนให้เหมาะสม กับเวลา 2. ให้นักเรียนยกตัวอย่าง การทำงานให้เหมาะสม กับเวลา 1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม 2. ครูนำเครื่องมือ เครื่อง ใช้ที่นักเรียนต้องใช้ในการ เรียนวิชางานประดิษฐ์ จำนวน 2 ชุด มาวางบน โต๊ะ 2 ตัว ตัวละชุดโดย ลักษณะการวางเครื่องมือ	เครื่องมือ เครื่องใช้ ต่างๆที่ใช้ ในการเรียน วิชางานประ ดิษฐ์ เช่น มีด เข็ม ค้าย กรรไกร

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
	กิจกรรม เรื่อง "โต๊ะ รูปร่าง"	เครื่องมือ เครื่องใช้ให้ เรียบร้อยและอยู่ในสภาพ ที่ดี มีผลคืออะไรและ ควรกระทำ	ต่าง ๆ จะอยู่ในสภาพไม่ เรียบร้อย ระเกะระกะ บางอย่างอยู่ในสภาพไม่ดี 3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม มายืนล้อมรอบโต๊ะแต่ละตัว แล้วให้สมาชิกของแต่ละกลุ่ม ช่วยกันวิจารณ์ลักษณะการ จัดวางเครื่องมือ เครื่อง ใช้ ที่อยู่บนโต๊ะ 4. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน ออกมารายงานให้เพื่อนฟัง 5. ครูสรุปสิ่งที่นักเรียน รายงานโดยเน้นให้เห็นผล เสียของการวางเครื่องมือ ดังกล่าว 6. ครูสั่งให้นักเรียนแต่ละ กลุ่มช่วยกันจัดเครื่องมือ เครื่องใช้บนโต๊ะประจำกลุ่ม ให้อยู่ในสภาพที่ดี และเรียบ ร้อย โดยให้แข่งขันกัน กลุ่ม ที่จัดได้เรียบร้อยที่สุดเป็น กลุ่มที่ชนะ	ดินสอ สี ฟู่กัน กาว เป็นต้น จำนวน 2 ชุด (เหมือนๆ กัน)

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
12	ปัจจัยนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว 2. เพื่อให้นักเรียนสรุปเรื่องความไม่ประมาทโดย	7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกผลดีของการจัดเครื่องมือเครื่องใช้ที่อยู่ในสภาพที่ดีและเรียบร้อย 8. ครูสรุปผลดีของการเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ให้เรียบร้อยและอยู่ในสภาพดี <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปผลดีผลเสียของการเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว 2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างวิธีการเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ของการทำงานอย่างหนึ่ง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
		เน้นถึงคุณค่าและประโยชน์ ของความไม่ประมาทเพื่อ ให้นักเรียนเห็นแนวทาง ปฏิบัติในชีวิตประจำวันและ รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ควรกระทำ	3. ครูและนักเรียนร่วมกัน สรุปเรื่องความไม่ประมาท ในการเรียน ในหัวข้อ 3.1 ความหมาย 3.2 คุณค่าและ ประโยชน์ของความ ไม่ประมาทในการเรียน 3.3 แนวทางปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปเรื่อง ความไม่ประมาทในการ เรียนที่เรียนมาทั้งหมด 2. ให้นักเรียนแสดงความคิด ความรู้สึกที่มีต่อเรื่อง ความไม่ประมาทในการ เรียนและการนำไปใช้	

หมายเหตุ แต่ละครั้งใช้เวลา 40 นาที

คู่มือครู

คำชี้แจงทั่วไป

ชุดการแนะแนวเรื่องความไม่ประมาทในการเรียน เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อให้ประกอบการสอน ซึ่งใช้วิธีการของกระบวนการกลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง การอภิปราย และเกม พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การสอนที่ใช้ ได้แก่ เอกสาร วีดิโอเทป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความไม่ประมาทในการเรียน ชุดการแนะแนวชุดนี้ไว้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นคู่มือสำหรับครูในการนำไปใช้ประกอบการสอน และพัฒนา ความไม่ประมาทในการเรียน

วิธีการใช้

1. ศึกษาคู่มือครู และวิธีดำเนินการ
2. สำนักรวจอุปกรณ์ที่มีอยู่ในแต่ละเรื่อง และเตรียมอุปกรณ์การสอนให้พร้อม ก่อนที่จะนำไปใช้ประกอบการสอน

เครื่องมือวัด

เครื่องมือที่ใช้วัดความไม่ประมาทในการเรียน คือ การสังเกต

ครั้งที่ 1

ชื่อกิจกรรม

ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนในกลุ่ม และนักเรียนกับครู
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจลักษณะการสอน เรื่องความไม่ประมาทโดยใช้ชุดการแนะแนว
3. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกสนุก และพอใจที่ได้เข้าร่วมการทดลอง

วิธีดำเนินการ

1. ครูแนะนำตนเอง
2. ครูบอกให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม และให้นำเก้าอี้มานั่งเป็นแถวเรียงสอง ตรงข้ามกับคู่ของตน โดยห่างกันประมาณ 2 เมตร
3. ครูแจกกระดาษ และดินสอ ให้นักเรียนแต่ละคนทายใจกัน โดยผลัดกันทายทีละแถว เริ่มจากแถวหนึ่งเป็นผู้ทาย แถวสองเป็นผู้ตอบ ทั้งผู้ทายและผู้ตอบต่างจะเขียนคำทายและคำตอบลงในกระดาษของตน โดยห้ามพูดหรือถามกัน
4. ครูบอกให้แถวหนึ่งเป็นผู้ทายแถวสอง โดยให้ทายว่า
 - 4.1 ผู้ที่นั่งอยู่ตรงข้ามนั้นชอบรับประทานกับข้าวอะไรมากที่สุด ให้ผู้ทายจดคำตอบของคนลงในกระดาษ ส่วนผู้ถูกทายก็จดคำตอบของคนลงในกระดาษ
 - 4.2 เมื่อทุกคนจดเสร็จแล้ว ครูให้ผู้ทายแต่ละคนบอกสิ่งที่จด และให้ผู้ถูกทายเฉลยว่าถูกหรือไม่ และถ้าไม่ถูกต้องบอกด้วยว่า คำตอบของตนคืออะไร
 - 4.3 สลับให้กลุ่มที่ทายเป็นผู้ที่ถูกทายบ้าง และถามในหัวข้อเดียวกัน คือ "ชอบรับประทานกับข้าวอะไรมากที่สุด"
 - 4.4 ครูตั้งหัวข้อต่าง ๆ ให้นักเรียนสลับกันทายทีละหัวข้อ ดังนี้
 - ชอบสีอะไรมากที่สุด
 - ชอบเรียนวิชาอะไรมากที่สุด

- ชอบกีฬาอะไรมากที่สุด

- งานอดิเรก ชอบทำอะไรมากที่สุด

5. ครูสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม

6. ครูอธิบายลักษณะการสอนเรื่อง ความไม่ประมาทในการเรียน โดยใช้ชุดการแนะแนวและบอกกำหนดการสอน

7. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

อุปกรณ์

1. กระดาษ

2. ดินสอ

แนวสรุป

1. การจะรู้จักคนอื่น ควรสนใจที่จะเข้าไปซักถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่จะทำให้รู้จักเพื่อนมากขึ้น

2. เพื่อนของเราแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แต่เราจะอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในระยะเวลา 6 สัปดาห์ ขอให้ทุกคนตั้งใจที่จะฝึกฝน

การประเมิน

1. ประเมินการคุ้นเคยกัน โดยสังเกตจากการพูดคุยกัน ของสมาชิกในกลุ่ม

2. ประเมินความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และกระบวนการทดลอง โดยการซักถาม แล้วนักเรียนตอบได้ครบถ้วน

3. ประเมินความรู้สึกรู้สึกพอใจที่ได้เข้าร่วมการทดลองจากการซักถามและการแสดงสีหน้าและท่าทางต่าง ๆ

ครั้งที่ 2

ข้อกิจกรรม

"โครมิด"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการตั้งใจฟัง และผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง
2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึ่ว่า การตั้งใจฟัง เป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ และน่ากระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนา ชักถามนักเรียนถึงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันว่า ในแต่ละวัน นักเรียนใช้ทักษะอะไรมากที่สุด ดังต่อไปนี้ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
2. ทำอาสาสมัคร เพื่อเตรียมตัวแสดงบทบาทสมมติ
3. ครูแจกเอกสาร บทบาทสมมติของแต่ละคนให้ผู้แสดงอ่าน และเตรียมตัวแสดง
4. เมื่อผู้แสดงพร้อมแล้ว เริ่มแสดงบทบาทสมมติ ให้ผู้แสดง แสดงบทบาทของตน สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10 นาที
5. เมื่อนักเรียนแสดงบทบาทสมมติเสร็จแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อนฟัง ในหัวข้อต่อไปนี้
 - 5.1 นพพลหายจากอาการฟังชาน เพราะเหตุใด
 - 5.2 ถ้านักเรียนเป็นนพพล นักเรียนจะทำอย่งนพพลหรือไม่ ถ้าไม่นักเรียนจะทำอย่งไร เพราะเหตุใด
 - 5.3 จากเรื่องนี้ การไม่ตั้งใจฟังในขณะที่ครูสอนมีผลเสียอย่างไร
 - 5.4 การตั้งใจฟังในขณะที่ครูสอน มีผลคืออย่างไร
6. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการไม่ตั้งใจฟัง ขณะที่ครูสอน ที่ทำให้เกิดผลเสียหายต่อตนเองทีละคนจนครบ
7. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของการตั้งใจฟัง

อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่องสิ้นการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง "ไครนิด"
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ได้แก่ มีด ผลไม้

แนวสรุป

1. สาเหตุที่ทำให้คนพลหายจากอาการฟุ้งซ่าน เพราะคนพลถูกตัดคะแนนเก็บ เนื่องจากการไม่ฟังขณะที่ครูสอน ทำให้ไม่ทราบว่าครูให้ทำอะไร และทำอะไร จึงไม่มีผลงานส่งครู
2. การตั้งใจฟังในขณะที่ครูสอน จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ครูพูด ซึ่งจะทำให้นักเรียนปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามที่ครูมอบหมาย และมีผลงานส่งครู

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของการตั้งใจฟัง และผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง
2. ให้นักเรียนสรุปประโยชน์ของการตั้งใจฟัง และยกตัวอย่างการนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์

เนื้อเรื่อง บทบาทสมมติ เรื่อง "ไครมิก"

นพพลเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีผลการเรียนอ่อนในเวลาเรียนขณะที่ครูอธิบาย นพพลมักจะคิดไปถึงเรื่องต่าง ๆ นานา เช่น คิดถึงรายการโทรทัศน์ คิดถึงของเล่นที่บ้าน เป็นต้น เมื่อมีใครเดินผ่านห้องเรียน นพพลก็จะหันหน้าไปมอง โดยไม่ฟังครูสอน เมื่อครูสั่งให้ทำงานนพพลก็จะเอาเศษกระดาษมาวาดรูปเล่น จนกระทั่งมนตรีซึ่งนั่งอยู่ใกล้ ๆ ต้องเตือนว่าครูให้ส่งงานในชั่วโมง นพพลจึงจะทำ โดยให้มนตรีช่วยอธิบายงานที่ครูสั่งให้ทำ นพพลทำอย่างนี้ทุกครั้งจนมนตรีรู้สึกรำคาญ แต่ก็ยอมอธิบาย เพราะสงสารเพื่อนที่เรียนอ่อนอยู่แล้ว

วันหนึ่ง มนตรีได้ไปปรึกษาครูมาลี เกี่ยวกับเรื่องของนพพลที่ไม่ตั้งใจฟังเมื่อครูสอน และสั่งงาน แต่จะขอให้มนตรีอธิบายให้ฟังทุกครั้ง จนมนตรีรู้สึกรำคาญ ครูมาลีแนะนำให้มนตรีร่วมมือกับเพื่อน ๆ ในห้อง ไม่ยอมบอกนพพลอีกว่าครูสั่งงานอะไร และทำอะไร เพื่อให้มันพพลได้บทเรียน และปรับปรุงตนเอง ดังนั้นเมื่อครูมาลีเข้าสอนในชั่วโมงงานประดิษฐ์ และได้อธิบายวิธีการแกะสลักผลไม้เป็นดอกไม้ พร้อมกับแสดงวิธีทำให้นักเรียนดู แล้วบอกนักเรียนลงมือปฏิบัติ และให้นำมาส่งท้ายชั่วโมง เพราะจะเป็นการเก็บคะแนนระหว่างภาค หลังจากที่ครูมาลีสั่งงานแล้ว นักเรียนทุกคนก็ตั้งใจทำ ยกเว้นนพพลคนเดียวที่เพเลิดเพลินกับการวาดรูปเล่นเช่นเคย เมื่อหมดเวลาครูมาลีให้ทุกคนนำผลงานมาส่ง ปรากฏว่าไม่มีผลงานของนพพล เมื่อครูมาลีซักถาม นพพลบอกว่ายังไม่เสร็จ และได้ต่อรองกับครูมาลีว่า ขอส่งทีหลัง ทั้ง ๆ ที่นพพลยังไม่ได้ทำเลย ครูมาลีโมโหที่นพพลไม่เคยส่งงานตามกำหนดเลย แต่เลื่อนเวลาให้นพพลเอางานมาส่งอย่างช้าหลังเลิกเรียน ไม่เช่นนั้นจะไม่มีการคะแนนให้ หลังจากครูมาลีออกไปจากห้องแล้ว นพพลจึงไปตามมนตรีว่า ครูให้ทำอะไร และทำอะไร มนตรีจึงบอกให้นพพลไปตามเพื่อนคนอื่น ๆ บ้าง เมื่อนพพลไปตามเพื่อน ๆ ต่างก็เงียบ ไม่มีใครบอกเลยว่าครูให้ทำอะไร และทำอะไร หลังเลิกเรียนทุกคนต่างก็แยกย้ายกันกลับบ้าน คงเหลือแต่นพพลเท่านั้นที่นั่งครุ่นคิดอยู่คนเดียว ในที่สุดนพพลก็ไปสารภาพกับครูมาลีว่า เขาไม่ได้ฟัง เมื่อตอนที่ครูมาลีสั่งงาน ไปถามเพื่อน ๆ ก็ไม่มีใครบอก ครูมาลีชี้ให้เห็นผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง และต้องถูกตัดคะแนนเก็บครั้งนี้ ให้นพพลแก้ตัวใหม่ในการสอบปลายภาค ตั้งแต่เหตุการณ์ครั้งนั้นเป็นต้นมา นพพลกลัวว่าประวัติศาสตร์จะซ้ำรอย จึงตั้งใจฟังครูสอนเป็นอย่างดีและทำงานส่งทันเวลาทุก

ครั้ง จนได้รับคำชมเชยจากครู

ให้นักเรียนแสดงบทบาทเป็น นพพล มนตรี ครูมาลี และเพื่อน ๆ

บทบาทของนพพล

ฉันชื่อนพพล กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฉันเป็นคนเรียนไม่เก่ง ในเวลาเรียนขณะที่ครูอธิบาย ฉันมักจะคิดไปถึงเรื่องต่าง ๆ นานา เช่น คิดถึงรายการโทรทัศน์ คิดถึงของเล่นที่บ้าน เป็นต้น เมื่อมีใครเดินผ่านห้องฉันก็จะหันหน้าไปมองโดยไม่ได้ฟังครูสอน เมื่อครูสั่งให้ทำงาน ฉันจะเอาเศษกระดาษมาวาดรูปเล่น ฉันส่งงานล่าช้าเป็นประจำ เพราะฉันไม่ได้ฟังขณะที่ครูสั่งงานแต่ฉันมักจะถามมนตรีซึ่งนั่งอยู่ใกล้ ๆ และวันนี้ก็เหมือนทุกครั้ง พอครูเร่งให้ฉันส่งงาน ฉันตอบว่ายังไม่เสร็จ จะขอส่งทีหลัง ความจริงแล้วฉันยังไม่ได้ทำเลย ฉันรีบไปถามมนตรี แต่มนตรีไม่ยอมบอกฉัน ฉันไปถามเพื่อนคนอื่น ๆ ก็ไม่มีใครบอกฉันว่าครูสั่งให้ทำอะไร ฉันไม่ทราบจะทำอย่างไร ในที่สุดหลังเลิกเรียน ฉันไปสารภาพกับครูว่า ฉันไม่ได้ฟังตอนที่ครูสั่งงาน และเพื่อน ๆ ก็ไม่ยอมบอกฉัน ครูจึงตัดคะแนนเก็บฉันและให้ฉันแก้ตัวใหม่ตอนสอบปลายภาค ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา ฉันหายจากอาการฟุ้งซ่าน และตั้งใจฟังครูสอนตลอดชั่วโมง

บทบาทของมนตรี

ฉันชื่อมนตรี เป็นเพื่อนของนพพล ฉันรู้สึกรำคาญที่นพพลไม่ตั้งใจฟังเมื่อครูสอน หรือสั่งงาน และมาถามให้ฉันช่วยอธิบายทุกครั้ง ฉันก็ยอมอธิบาย เพราะสงสารที่นพพลเรียนอ่อน บางครั้งก็ต้องเตือนให้นพพลทำงานส่ง แต่วันนี้ฉันทนความรำคาญไม่ไหวจึงไปเรียนปรึกษาครูมาลี เมื่อครูมาลีเข้าสอน และสั่งให้ปฏิบัติฉันตั้งใจทำ และนำไปส่งในชั่วโมง เมื่อนพพลมาถามฉันว่าครูให้ทำอะไร และจะทำอย่างไร ฉันก็บอกให้นพพลไปถามเพื่อน ๆ คนอื่นบ้าง ตามที่ครูมาลีแนะนำ

บทบาทของเพื่อน ๆ 2 - 3 คน

พวกเราคือ เพื่อน ๆ ร่วมห้องของนพพล และมนตรี เมื่อครูมาสั่งให้ปฏิบัติพวกเรา ตั้งใจทำ และส่งในชั่วโมง เมื่อณพพลมาถามพวกเราว่าครูให้ทำอะไร พวกเราไม่ยอมบอกณพพล เพราะครูมาลิได้บอกไว้ล่วงหน้าแล้ว

บทบาทของครูมาลิ

ฉันชื่อมาลิ เป็นครูของนพพลและมนตรี เมื่อตอนเข้ามานครีมาปรึกษาฉันเกี่ยวกับเรื่องนพพล ฉันแนะนำให้มนตรี และเพื่อนในห้องร่วมมือกันไม่บอกณพพลว่าครูสั่งให้ทำอะไร เพื่อให้เขาได้ บทเรียนและปรับปรุงตนเอง เมื่อฉันเข้าสอนในชั่วโมงงานประดิษฐ์ ฉันได้อธิบายวิธีแกะสลักผลไม้ เมื่อแสดงวิธีทำให้นักเรียนดูแล้วบอกให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ ให้ส่งท้ายชั่วโมง เพราะจะเป็นการเก็บคะแนนระหว่างภาค เมื่อหมดเวลาฉันให้นักเรียนทุกคนนำผลงานมาส่ง แต่ไม่มีของนพพล ฉันจึงเร่งให้ณพพลนำมาส่ง ฉันโมโหที่ณพพลบอกว่าจะส่งที่หลัง เพราะณพพลไม่เคยส่งงานตามกำหนดเลย ฉันเลื่อนเวลาให้ณพพลนำงานมาส่งอย่างช้าหลังเลิกเรียนวันนี้ มิฉะนั้นจะไม่มีคะแนนเก็บ หลังเลิกเรียนนพพลมาสารภาพกับฉันเรื่องไม่มีงานส่งเพราะไม่ตั้งใจฟัง ฉันชี้ให้ณพพลเห็นผลเสียของการไม่ตั้งใจฟังให้ณพพลแก้ตัวใหม่ตอนสอบปลายภาค ต่อมาฉันสังเกตเห็นณพพลตั้งใจฟังในขณะที่ฉันสอน และส่งงานตามกำหนด ฉันจึงกล่าวชมเชยณพพล

ครั้งที่ 3ชื่อกิจกรรม

"ฟังหน่อย"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี
2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึว่าการเป็นผู้ฟังที่ดี เป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์ และควรกระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแจกกระดาษและดินสอให้นักเรียนทุกคน
2. ครูอ่านเรื่อง "ฟังหน่อย" ให้นักเรียนฟัง
3. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องราวที่ครูอ่านให้ฟังลงบนกระดาษที่ครูแจกให้
4. เมื่อทุกคนเขียนเสร็จแล้ว ให้แต่ละคนอ่านให้เพื่อนฟัง
5. ครูอ่านเรื่อง "ฟังหน่อย" ให้นักเรียนฟังอีกครั้งหนึ่ง
6. ครูซักถามนักเรียนแต่ละคนว่ามีวิธีการฟังอย่างไร เสร็จแล้ว แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อนฟังในหัวข้อต่อไปนี้
 - 6.1 เพราะเหตุใด นักเรียนจึงจำเรื่องราวที่ครูอ่านให้ฟัง ได้มาก - น้อย ต่างกัน
 - 6.2 นักเรียนที่จำได้มากมีวิธีการฟังอย่างไร
 - 6.3 นักเรียนที่จำได้น้อยมีวิธีการฟังอย่างไร
 - 6.4 ถ้านักเรียนต้องการจะจดจำเรื่องราวที่ครูสอนให้ได้ดี นักเรียนมีวิธีการอย่างไร

7. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี

อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. ดินสอ
3. เรื่องสั้น "ฟังหน่อย"

แนวสรุป

1. สาเหตุที่นักเรียนจำเรื่องราวที่ครูอ่านให้ฟัง ได้มาก - น้อย ต่างกัน เพราะนักเรียนแต่ละคนตั้งใจฟังแตกต่างกัน กล่าวคือ คนที่ตั้งใจฟังจะจดจำ

เรื่องราวได้มาก เพราะใจจะจดจ่ออยู่กับเรื่องที่กำลังฟังอยู่ขณะนั้น ไม่คิด ฟังชานนอกเรื่อง ส่วนคนที่ไม่ตั้งใจฟังก็จะจดจำเรื่องราวได้น้อย เพราะจะ ปล่อยใจให้คิดถึงเรื่องอื่น ๆ หรือคิดว่า เรื่องที่ฟังไม่น่าสนใจจึงไม่ตั้งใจฟัง อย่างจริงจัง

2. ผู้ฟังที่ดี จะต้องตั้งใจฟัง ขณะที่ผู้อื่นพูด หรือขณะที่ครูสอนไม่คุยกับเพื่อนเรื่องอื่น หรือ มองออกไปนอกห้อง หรือเอางานอื่นขึ้นมาทำ

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุป ลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่าง การนำประโยชน์ของการเป็นผู้ฟังที่ดีไปใช้

เนื้อเรื่อง"ฟังหน่อย"

เมื่อวันเสาร์ และวันอาทิตย์ที่ผ่านมา ครูกวได้พานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวนหนึ่งไปทัศนศึกษาที่จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวและทัศนศึกษามากมาย เช่น สวนสนหาดแม่พิมพ์ บ้านเพ และอนุสาวรีย์สุนทรภู่ ซึ่งได้รับการยกย่องให้เป็นกวีเอกของโลก

ก่อนออกเดินทาง ครูกวมอบหมายให้นักเรียนสังเกต และบันทึกสิ่งที่นักเรียนประทับใจจากการไปทัศนศึกษาในครั้งนี้ เพื่อนำมาเล่าให้เพื่อน ๆ ที่ไม่ได้ไปฟัง

ครั้นถึงวันจันทร์ในช่วงโมงที่ครูกวสอน ครูให้คำรองออกมาเล่าสิ่งที่ประทับใจในการไปทัศนศึกษาให้เพื่อน ๆ ฟัง พอคำรองเริ่มเล่าไปได้สักครู่ ศักดาภิขวนสุชาติคุย โดยไม่สนใจสิ่งที่คำรองเล่าเลย ทั้ง ๆ ที่สองคนไม่ได้ไปทัศนศึกษาในครั้งนี้ วิทยาซึ่งนั่งใกล้ศักดาเริ่มรู้สึกรำคาญ จึงเตือนศักดาให้ฟัง แต่ศักดาไม่สนใจ ยังคงคุยต่อไปจนกระทั่งคำรองเล่าจบ ครูกวชมว่าคำรองเป็นคนช่างสังเกต และต้องการจะทดสอบว่านักเรียนคนใดเป็นผู้ฟังที่ดีบ้าง โดยกวให้นักเรียนออกมาเล่าสิ่งที่ได้ฟังจากคำรอง ครูกวได้เรียกศักดา และวิทยาออกมาเล่าทีละคน โดยให้ศักดาเล่าก่อน ศักดาสามารถเล่าได้แค่ตอนต้นเรื่อง ต่อจากนั้นก็ไม่สามารถเล่าได้อีก ส่วนวิทยาเล่าได้ตั้งแต่ต้นจนจบ ครูกวจึงกล่าวชมเชยวิทยาว่าเป็นผู้ฟังที่ดี และตำหนิศักดาว่าเป็นผู้ฟังที่ไม่ดี จึงไม่ทราบว่าคุณอื่นเขาพูดอะไรบ้าง

ครั้งที่ 4

ชื่อกิจกรรม

"เจียบ หรือ ถาม"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการซักถามมีประโยชน์และน่ากระทำ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่า การไม่ซักถามเกิดผลเสียอย่างไร และไม่น่ากระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย นักเรียนเคยซักถามครูหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ครูแจกกรณีตัวอย่าง เรื่อง "เจียบ หรือ ถาม" ให้นักเรียนทุกคน
3. ครูบอกให้นักเรียนทุกคนอ่านเรื่องที่ครูแจกให้ ให้เข้าใจ
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อนฟังว่าประไพควรจะตัดสินใจอย่างไร
 - 4.1 ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย เพราะอะไร
 - 4.2 ไม่ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย เพราะอะไร
 - 4.3 ตัดสินใจไม่ได้ เพราะอะไร
5. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่า ประไพควรจะตัดสินใจอย่างไร จึงจะเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
6. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ผลดีของการซักถาม และผลเสียของการไม่ซักถาม

อุปกรณ์

แนวสรุป

1. ประไพควรจะซักถามครู เมื่อมีข้อสงสัย เพราะจะทำให้ประไพเข้าใจเรื่องที่ครูอธิบาย และทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำได้มีผลงานส่งครูเหมือนกับเพื่อนคนอื่น ๆ
2. ถ้าประไพไม่ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย ประไพก็จะทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำไม่ได้ และไม่มีผลงานส่งครู จะถูกครูตำหนิ และถ้าประไพปฏิบัติเช่นนี้ต่อไป เมื่อถึงเวลาสอบประไพก็จะทำไม่ได้ ผลการเรียนก็จะไม่ดี

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของการซักถาม และผลเสียของการไม่ซักถาม
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการซักถาม ที่ทำให้เกิดประโยชน์ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

เนื้อเรื่องกรณีตัวอย่าง เรื่อง "เจียบ หรือ ถาม"

เช้าวันหนึ่งในชั่วโมงงานประดิษฐ์ ครูชิตขมเข้าสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ห้องหนึ่ง โดยสอนเรื่องการเย็บกระดงด้วยใบตอง เมื่อครูชิตขมอธิบายวิธีทำ พร้อมทั้งแสดงให้นักเรียนดูแล้ว ก็เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามก่อนที่จะให้ลงมือปฏิบัติ นักเรียนที่มีข้อสงสัย ต่างก็ยกมือขึ้นซักถาม สมชายและชาตรีได้ยกมือขึ้นซักถามในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจ คนละ 1 คำถาม ส่วนวารุณนั้นมีข้อสงสัยที่จะถามสี่ข้อ แต่พอคิดคำถามของสมชายและชาตรีก็ตรงกับสิ่งที่เขาอยากถามพอดี 2 ข้อ เขาจึงยกมือขึ้นถามอีก 2 คำถาม ในขณะที่แต่ละคนถามคำถามให้ครูช่วยอธิบายนั้น ประไพก็มีข้อสงสัยที่อยากจะถามครูหลายข้อเหมือนกัน แต่ก็ไม่ยอมซักถามเพราะกลัวเพื่อนจะว่าโง่ เมื่อครูชิตขมตอบคำถามของนักเรียนที่สงสัยเสร็จแล้ว ก็ถามนักเรียนอีกครั้งว่าใครมีอะไรสงสัยอีก ทุกคนต่างก็เจียบครูชิตขมคิดว่าทุกคนเข้าใจแล้ว จึงสั่งให้ลงมือทำ แล้วให้นำผลงานมาส่งท้ายชั่วโมง

เมื่อจวนจะหมดเวลา ครูชิตขมให้นักเรียนนำผลงานมาส่ง ปรากฏว่ามีประไพคนเดียวที่ไม่ได้ส่งงาน โดยให้เหตุผลว่าทำไม่ได้ ครูชิตขมจึงตำหนิประไพว่า "เมื่อมีอะไรสงสัยทำไมไม่ถามครู" แล้วครูชิตขมก็กล่าวชมเชยนักเรียนที่ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย ทุกคนจึงทำได้ และมีผลงานส่งครู ให้ประไพเอาเป็นตัวอย่าง ประไพจึงชี้แจงว่า ที่ไม่ถามเพราะกลัวถูกเพื่อนหัวเราะเยาะซึ่งเพื่อน ๆ ช่วยกันตอบว่า ไม่มีใครหัวเราะ เพราะไม่มีใครรู้มาก่อนเช่นเดียวกัน ครูชมเชยว่าเพื่อน ๆ ของประไพคิดและตอบถูกต้อง

ครั้งที่ 5ชื่อกิจกรรม

"อยู่ที่ไหน"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการซักถาม
2. เพื่อให้นักเรียนทราบว่า วิธีการซักถามที่ถูกต้องทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม
2. ครูแจกกระดาษคำถามให้กลุ่มที่ 1 และกระดาษคำตอบให้กลุ่มที่ 2 เมื่อกลุ่มที่ 2 ได้กระดาษคำตอบแล้วให้ไปยืนกระจายในห้องต่าง ๆ กัน นักเรียนกลุ่มที่ 1 จะต้องไปหาคำตอบของตนเองจากนักเรียนในกลุ่มที่ 2 และห้ามผู้ถือคำตอบพูดหรือยื่นคำตอบให้ดู ถ้าไม่มีคนถาม และให้ปฏิเสธถ้ามีผู้มาถามในสิ่งที่ตนเองไม่มีคำตอบ
3. เมื่อทุกคนได้คำตอบแล้ว ให้แต่ละคนรายงานความรู้ที่ตนเองได้รับให้เพื่อนฟัง
4. เมื่อกลุ่มที่ 1 รายงานครบทุกคนแล้ว ครูแจกกระดาษคำถามให้กลุ่มที่ 2 และกระดาษคำตอบให้กลุ่มที่ 1 ทำเช่นเดียวกัน
5. ครูซักถามนักเรียนแต่ละคนว่ามีวิธีการซักถามอย่างไร จึงได้รับคำตอบ
6. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม ตามแนวทางต่อไปนี้
 - 6.1 ถ้านักเรียนไม่ถาม นักเรียนจะได้รับคำตอบหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 6.2 วิธีการซักถามอย่างไร ทำให้นักเรียนอยากจะบอกคำตอบให้มากที่สุด เพราะเหตุใด
7. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการซักถาม

อุปกรณ์

1. กระดาษคำถาม 8 ข้อ
2. กระดาษคำตอบ 8 ข้อ

การประเมิน

1. ให้นักเรียนอธิบายขั้นตอนวิธีการซักถาม
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่จะต้องซักถาม และลองเล่าวิธีการที่จะต้องซักถามในสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

กระดาษคำถาม

- ข้อ 1 เพราะเหตุใด นักเรียนจึงต้องซักถาม
- ข้อ 2 เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในเรื่องที่ครูอธิบาย นักเรียนควรทำอะไร
- ข้อ 3 นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร เมื่อมีข้อสงสัยในสิ่งที่ครูอธิบาย
- ข้อ 4 การที่นักเรียนบางคนไม่กล้าซักถามครู เพราะอายเพื่อน กลัวเพื่อนจะว่าโง่นั้น เป็นความคิดที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ข้อ 5 นักเรียนควรจะซักถามครูเมื่อใด
- ข้อ 6 สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติเกี่ยวกับการซักถามคืออะไร
- ข้อ 7 หลังจากนักเรียนได้รับคำตอบจากผู้ถามนักเรียนถามแล้ว นักเรียนควรทำอะไร
- ข้อ 8 ในขณะที่ครูอธิบาย นักเรียนจะต้องทำอะไรบ้าง จึงจะเป็นผู้ฟังที่ดี

กระดาษคำตอบ

- ข้อ 1 การซักถามจะทำให้ให้นักเรียนทราบในสิ่งที่นักเรียนไม่ทราบหรือไม่เข้าใจ
- ข้อ 2 ซักถามผู้รู้ ได้แก่ ครู หรือ เพื่อนที่เรียนเก่งกว่า
- ข้อ 3 ยกมือขึ้นเมื่อครูอนุญาตแล้วจึงซักถาม หรืออาจจะเดินไปหาครูแล้วจึงซักถามก็ได้
- ข้อ 4 เป็นความคิดที่ไม่ถูกต้องอย่างมาก เพราะการซักถามครูเป็นสิ่งที่ดี นอกจากจะทำให้ให้นักเรียนได้รับคำตอบในสิ่งที่นักเรียนสงสัยแล้ว ครูยังคิดว่านักเรียนตั้งใจฟังในเวลาที่ครูสอน และชมชอบที่นักเรียนมีความตั้งใจ และเอาใจใส่การเรียน
- ข้อ 5 เมื่อมีข้อสงสัย หรือไม่เข้าใจในเรื่องที่ครูพูด
- ข้อ 6 ไม่ถามคำถามที่เป็นการก่อกวน เพราะจะเป็นการรบกวนเพื่อน ๆ ที่ตั้งใจฟัง
- ข้อ 7 แสดงท่าทางให้ความเคารพ หรือกล่าวคำว่า "ขอบคุณ"
- ข้อ 8 ตั้งใจฟัง ไม่คุยกับเพื่อน หรือมองออกไปนอกห้อง

ครั้งที่ 6

ชื่อกิจกรรม

"หลงป่า"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจประโยชน์ของการเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นโทษของการไม่เตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อม
3. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกรู้ว่า การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และน่ากระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนา ชักถามนักเรียนว่า ก่อนที่ครูจะสอน นักเรียนเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ในการเรียนให้พร้อมหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ครูแจกเอกสารเรื่อง "หลงป่า" ให้นักเรียนทุกคนอ่าน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อนฟัง ในหัวข้อต่อไปนี้
 1. สาเหตุของอันตราย และความเสียหายที่เกิดขึ้น
 2. วิธีป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นอีก
4. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ของการเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ

อุปกรณ์

เอกสารเรื่องสั้น "หลงป่า"

แนวสรุป

ในการทำงาน หรือการกระทำต่าง ๆ ทุกคนควรจะต้องเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ เพราะไม่สามารถคาดคะเนได้ว่าของที่ดีคิดว่าไม่จำเป็นต้องใช้ อาจจะมีมีความจำเป็นต้องใช้เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อน ดังนั้นไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามทุกคนไม่ควรประมาท ควรจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้พร้อมตามที่ครูสั่ง

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลของการเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ
2. ให้นักเรียนสรุปผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ
3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่ควรต้องมีการเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อม

เนื้อเรื่องกรณีตัวอย่าง เรื่อง "หลงป่า"

ภายหลังการสอบปลายภาคเรียนต้นเสร็จสิ้นลง ทางโรงเรียนระดับประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ได้พานักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 ที่เรียนวิชาลูกเสือไปเข้าค่ายพักแรมที่เขาใหญ่ ก่อนออกเดินทาง ครูประมวญได้เรียกประชุมลูกเสือทั้งหมด เพื่อชี้แจงกำหนดการเดินทาง และได้สั่งให้ลูกเสือทุกคน เตรียมอุปกรณ์ประจำตัวที่จำเป็น ได้แก่ เชือก ไม้ขีด ไฟฉาย มีด กระตักน้ำ โดยครูประมวญได้กำชับลูกเสือทุกคนว่า อุปกรณ์เหล่านี้มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในการระหว่างการเข้าค่าย ลูกเสือแต่ละคนจะต้องนำอุปกรณ์เหล่านี้ไปเอง

เมื่อถึงวันเดินทาง หลังจากที่ลูกเสือมากันครบแล้วก็เริ่มออกเดินทาง เมื่อถึงเขาใหญ่ ครูประมวญและครูพี่เลี้ยงได้จัดแบ่งลูกเสือออกเป็นหมู่ เพื่อฝึกการเดินทางไกลในตอนบ่าย ดัน แดง หมู ตู และโก๊ ทั้ง 5 คน ถูกจัดให้อยู่ในหมู่เดียวกัน โดยคันได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าหมู่ ก่อนจะเริ่มเดินทางไกล ครูประมวญและครูพี่เลี้ยงได้ช่วยกันอธิบายเส้นทางเดินทางไกลซึ่งเป็นทางเดินในป่า รวมระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร โดยตามเส้นทางจะมีป้ายบอกทางเดินให้ลูกเสือทราบ และครูประมวญได้ย้ำเตือนให้ลูกเสือทุกคนนำอุปกรณ์ประจำตัวที่สั่งให้นำมาติดตัวไปด้วยทุกคน แต่หมู่ของคันนั้นปรากฏว่าไม่มีใครนำอุปกรณ์มาเลย มีเพียงคันเท่านั้นที่นำกระตักน้ำ มีด และเชือกติดตัวมา โดยทุกคนต่างก็คิดว่า เพื่อน ๆ คงจะนำอุปกรณ์เหล่านั้นมา และบางคนที่ไม่นำมาเพราะคิดว่าอุปกรณ์เหล่านี้ไม่จำเป็นต้องใช้ แดงได้เสนอให้คันรายงานให้ครูประมวญทราบ แต่หมู ตู และโก๊ กลับจะถูกตักคะแนนพร้อมกับมั่นใจว่าการเดินทางไกลครั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์อะไรมากมาย คันจึงไม่รายงานให้ครูประมวญทราบ

จนกระทั่งเวลา 14.00 น. ลูกเสือทุกหมู่ก็เริ่มออกเดินทาง โดยทุกหมู่รับทราบร่วมกันว่า จะต้องกลับมายังค่ายเวลา 16.00 น. หมู่ของคันก็เริ่มออกเดินทางเช่นเดียวกัน 1 ชั่วโมงผ่านไป ทุกคนในหมู่เริ่มรู้สึกเหนื่อยจึงแวะพักข้างทาง แบ่งกันดื่มน้ำจากกระตักของคันซึ่งทั้งหมู่มีอยู่เพียงใบเดียว หลังจากพักผ่อน แล้วทุกคนก็เดินทางต่อ จนกระทั่งมาถึงทางสามแยก ทุกคนเห็นลูกศรชี้ไปทางขวา จึงมุ่งหน้าไปตามทางที่ลูกศรชี้ โดยหารู้ไม่ว่าลูกเสือหมู่อื่นได้เปลี่ยนทิศทางของลูกศรจากซ้ายไปขวา หมู่ของคันเดินทางต่อไปประมาณ 1 ชั่วโมงก็รู้สึกว่หลงทาง จึงเดินย้อนกลับ

ปรากฏว่าไม่มีใครจำเส้นทางได้ ทุกคนรู้สึกเหนื่อยจึงแบ่งน้ำที่เหลือดื่มจนหมดกระติก ก็ให้กำลังใจเพื่อน ๆ ว่า เดี่ยวครูคงจะตามมา แต่แล้วเวลาก็ม่วงเลยผ่านไป อากาศเย็นลง รอบตัวของลูกเสือเริ่มมืด แดงนึกได้ว่าครูเคยสอนว่าถ้าหลงป่าให้ก่อกองไฟ เพื่อให้คนเห็นควัน และจะได้มาช่วยถูกทาง แต่ก็น่าเสียดายที่ทั้งหมู่ไม่มีใครนำเอาไม้ขีดมา ตูเริ่มกลัวสัตว์ร้าย เพราะไม่สามารถก่อกองไฟได้ และมีมดคืบคืบมาเพียงเล็มเดียว ทุกคนรู้สึกหิวน้ำ แต่ไม่มีใครกล้าเดินลงไปในลำธาร เพราะไม่มีไฟฉาย เวลายิ่งผ่านไปอากาศยิ่งเย็นลงทุกคนหนาว หมูบอกกับเพื่อน ๆ ว่า "ถ้าเรานำไม้ขีดมาด้วยพวกเราคงไม่ลำบากอย่างนี้" เวลาผ่านไปเรื่อย ๆ ทุกคนทั้งหิวข้าว และหิวน้ำ แต่ไม่สามารถทำอะไรได้ นอกจากนั่งจิบกลุ่มปล่อยให้เวลาผ่านไป ทุกคนเริ่มสิ้นหวังประกอบกับความอ่อนเพลีย หมู ตู และโก้ จึงหลับไป ดันและแดง เป็นผู้คอยระวังสัตว์ร้าย ซึ่งอาจจะเข้ามาทำร้ายพวกเขา เวลาผ่านไปอีกพักใหญ่ ดันก็รู้สึกมีความหวัง เมื่อเห็นแสงไฟฉาย และเสียงคนหลายคนเดินทางมาทางพวกเขา แดงตะโกนขอความช่วยเหลือด้วยความดีใจ และทุกคนก็ให้ร้องด้วยความยินดี เมื่อเห็นครูประมวญเดินนำหน้าขบวน ผู้มาติดตามพวกเขา

เมื่อหมู่ของตน ได้รับการช่วยเหลือกลับมาถึงค่าย พวกเขา也被ทดสอบ และครูประมวญก็ได้ทราบความจริงว่า ในหมู่ของตนขาดอุปกรณ์ต่าง ๆ ประจำตัว จึงไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ครูประมวญได้กล่าวคำหั้น ในความประมาทของลูกเสือหมู่ของตนที่คิดว่าอุปกรณ์ที่สั่งให้นำมาคงไม่ได้ใช้ ครูประมวญได้ถามหมู่ของตนว่า ถ้าวันนี้ไม่มีใครไปช่วยเหลือหมู่ของตนจะเป็นอย่างไรบ้างต่างก็เงียบไม่มีใครตอบ แต่ในใจของทุกคนต่างก็คิดเหมือนกันว่าตนเองอาจจะได้รับอันตรายถึงชีวิตก็ได้ และทุกคนก็บอกกับตนเองว่า เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นบทเรียนที่มีค่าต่อตนเอง การเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ครบถ้วนเป็นสิ่งที่ควรกระทำ

ครั้งที่ 7ชื่อกิจกรรม

"สัมผัสที่ 6"

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการทำงานต้องมีความระมัดระวัง มีใช้เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย หรือเกิดความเสียหายต่อตนเอง หรือผู้อื่น

วิธีดำเนินการ

1. ครูฉายภาพยนตร์ ชุด "สัมผัสที่ 6" ให้นักเรียนชม
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม และแจกอุปกรณ์ ได้แก่ มีดและกรรไกรให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. ให้แต่ละกลุ่มแสดงละครสาธิตวิธีการทำงานที่ต้องใช้อุปกรณ์ในลักษณะที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อตนเอง และผู้อื่น และวิธีทำงานที่ต้องใช้อุปกรณ์ในลักษณะที่จะไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น
4. ครู และนักเรียนร่วมกันสรุป วิธีการทำงานในลักษณะที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเอง และผู้อื่น

อุปกรณ์

มีดและกรรไกร (ที่ทำด้วยพลาสติก)

แนวทางสรุป

ในการทำงานที่ต้องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ อาจเกิดอุบัติเหตุได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะของมีคมต่าง ๆ เวลาใช้ต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดอันตรายต่อตนเอง และผู้อื่น โดยการให้ใช้ให้ถูกวิธีไม่เอาไปเล่น หรือหยอกล้อเพื่อน ซึ่งควรระวังทั้งขณะใช้และเมื่อใช้แล้ว ก็ต้องเก็บให้เรียบร้อยด้วย

การประเมิน

ให้นักเรียนแสดงวิธีการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ไม่ทำให้เกิดอันตราย และความเสียหายต่อตนเอง และผู้อื่น

"เนื้อเรื่องภาพยนตร์ชุด สัมผัสที่ 6"
(เรื่องละ 1 นาที 30 วินาที)

เรื่องที่ 1

แม่บ้านกำลังทำกับข้าวในครัวโดยใช้มีดหั่นเนื้อมันเป็ยง เมื่อมีเสียงโทรศัพท์ดังขึ้น แม่บ้านก็วางมีดไว้บนเป็ยงและเดินไปรับโทรศัพท์โดยไม่เก็บให้เรียบร้อย ขณะนั้นก็มีเด็ก 2 คน วิ่งไล่กันมาและผ่านเข้ามาในครัว เด็กคนแรกจึงวิ่งเตะมีดที่วางบนเป็ยงได้รับบาดเจ็บ

คำบรรยาย

" ระวัง ! อย่ามองข้ามความปลอดภัย
มีเช่นนั้น อาจเป็นเช่นนั้น
การทิ้งของมีคมไว้เกะกะในขณะที่ทำงานโดยไม่เก็บให้เรียบร้อย
อาจเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น
ภายหลังการทำงานควรเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย
เพื่อความปลอดภัยของท่านเองและผู้อื่น "

เรื่องที่ 2

ช่างซ่อมรถกำลังซ่อมรถโดยทำการถ่าน้ำมันเครื่อง หลังจากเติมน้ำมันเครื่องแล้วช่างก็ทิ้งกระป๋องลงบนพื้น ปล่อยให้ถ่าน้ำมันที่เหลือกันกระป๋องไหลออกมาบนพื้น สักครู่หนึ่งมีคนขับรถมอเตอร์ไซด์ขับผ่านมาที่บริเวณที่เป็ยงน้ำมันจึงเกิดอุบัติเหตุรถคว่ำลงทำให้ผู้ขับได้รับบาดเจ็บ

คำบรรยาย

" ระวัง ! อย่ามองข้ามความปลอดภัย
 มีเช่นนั้นอาจเป็นเช่นนั้น
 การทําส่งของต่าง ๆ ลงบนพื้นระหว่างปฏิบัติงาน
 อาจเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น
 ควรทําส่งของที่เหลือนํ้า และเศษวัสดุต่าง ๆ ลงในภาชนะที่รองรับ
 เพื่อความปลอดภัยของท่านเองและผู้อื่น "

เรื่องที่ 3

คนงานคนหนึ่งกำลังทำหน้าที่ตัดกระดาษด้วยเครื่องจักรไฟฟ้า สักครู่หนึ่งเขามีอาการอ่อนเพลียและง่วงนอน แต่ไม่ยอมหยุดเดินเครื่องจักร ในที่สุดเขาก็เผลอยื่นมือเข้าไปในใบมีด ขณะที่เครื่องจักรกดใบมีดลงมาตัดกระดาษ ทำให้เขาได้รับอันตรายถึงกับมือขาด

คำบรรยาย

" ระวัง ! อย่ามองข้ามความปลอดภัย
 มีเช่นนั้นอาจเป็นเช่นนั้น
 การทำงานกับเครื่องจักรในขณะที่ร่างกายอ่อนเพลีย
 อาจเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น
 เมื่อร่างกายอ่อนเพลียไม่ควรฝืนทำงานต่อ ควรหยุดเครื่องจักรพักก่อนสักครู่แล้ว
 จึงปฏิบัติงานต่อ เพื่อความปลอดภัยของท่านเองและผู้อื่น "

ครั้งที่ 8

ชื่อกิจกรรม

"ความสำเร็จของพิม"

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่อง จนงานสำเร็จเป็นสิ่งที่ดี และมีประโยชน์ควรกระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า เมื่อครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำ นักเรียนได้ตั้งใจทำงานนั้นอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร
2. หาอาสาสมัคร เพื่อเตรียมตัวแสดงบทบาทสมมติ
3. ครูแจกเอกสารบทบาทสมมติของแต่ละคนให้ผู้แสดงอ่าน และเตรียมตัวแสดง
4. เมื่อผู้แสดงพร้อมแล้ว เริ่มแสดงบทบาทสมมติให้ผู้แสดงแสดงบทบาทของตน สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดง ให้ตั้งใจดูใช้เวลาประมาณ 10 นาที
5. เมื่อแสดงบทบาทสมมติเสร็จแล้ว แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อนฟังในหัวข้อต่อไปนี้
 - 6.1 พิม และ น้อย เป็นคนอย่างไร
 - 6.2 พิม และ น้อย มีนิสัยแตกต่างกันอย่างไร
 - 6.3 พิม ได้รับรางวัลชนะเลิศ เพราะเหตุใด
 - 6.4 เมื่อนักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำงาน นักเรียนจะทำงานอย่างพิม หรือ น้อย เพราะเหตุใด
7. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่า ของการตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ
8. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณค่า ของการตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ

อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่องสั้น การแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง "ความสำเร็จของพิม"
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

แนวสรุป

การทำงานให้ต่อเนื่องจนงานสำเร็จเป็นสิ่งที่มียุทธศาสตร์ และควรกระทำ เพราะเราไม่สามารถคาดการณ์ข้างหน้าได้ว่า อาจจะมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเป็นอุปสรรคสกัดกั้น ไม่ให้ทำงานจนสำเร็จ ดังนั้นเมื่อมีเวลาในปัจจุบัน ควรเร่งทำงานให้เสร็จ

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของการทำงานอย่างต่อเนื่อง
2. ให้นักเรียนสรุปผลเสียของการทำงานไม่ต่อเนื่อง
3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างงานที่จะต้องทำอย่างต่อเนื่อง

เนื้อเรื่องบทบาทสมมติ เรื่อง "ความสำเร็จของพิม"

"พิม" เป็นนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เธอมีความสนใจในงานศิลปะ โดยเฉพาะเรื่องการวาดภาพ แต่ฝีมือของพิมายังไม่ดีนัก เมื่อเปรียบเทียบกับ "น้อย" เพื่อนนักเรียนร่วมชั้นเดียวกันฝีมือของพิมายังสู้ไม่ได้ น้อยเคยได้รับรางวัลชนะเลิศการวาดภาพของโรงเรียนมาหลายครั้ง แต่พิมไม่เคยได้รับรางวัลชนะเลิศเลย พิมเคยตั้งความหวังไว้ว่า สักวันหนึ่งเธอจะต้องเอารางวัลชนะเลิศมาเป็นของเธอให้ได้

เมื่อถึงวันที่ทางโรงเรียนจัดให้มินิทรศการ ครูक्रमล ซึ่งเป็นครูสอนวิชาวาดเขียน ได้จัดให้มีการประกวดวาดภาพขึ้น โดยตั้งรางวัลสำหรับผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศไว้ 2,000 บาท ซึ่งการแข่งขันครั้งนี้ครูक्रमลได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนแรกจะให้ผู้เข้าแข่งขันวาดภาพทั้งหมดมาวาดลายเส้นที่โรงเรียน หลังจากนั้นจะให้แต่ละคนนำภาพที่วาดเฉพาะลายเส้นนี้กลับไประบายสีที่บ้าน แล้วให้นำกลับมาส่งเพื่อตัดสินในวันรุ่งขึ้น พิมและน้อยก็ลงสมัครในการแข่งขันครั้งนี้ด้วย หลังจากที่ผู้แข่งขันทั้งหมดได้วาดภาพลายเส้นที่โรงเรียนแล้ว ทุกคนต่างก็นำผลงานของตนกลับไประบายสีที่บ้าน พิมมีความตั้งใจมาก เธอรีบกลับบ้าน หลังจากช่วยงานทางบ้าน อาบน้ำ และทำธุระส่วนตัวเสร็จ เธอก็ลงมือระบายสีในผลงานของเธอทันที โดยไม่สนใจรายการทีวีที่พี่และน้องของเธอกำลังเปิดดูอยู่ทั้ง ๆ ที่ปกติเธอจะต้องดูข่าว และละครหลังข่าวเป็นประจำ แต่วันนี้เธอเห็นว่างานที่เธอทำอยู่เป็นงานที่สำคัญ เธอจะต้องทำให้เสร็จเรียบร้อย ด้วยความตั้งใจ เธอจึงระบายสีอย่างต่อเนื่องโดยไม่ลุกเดินไปไหน จนกระทั่งเธอระบายสีภาพของเธอเสร็จสิ้นตอน 4 ทุ่ม พิมก็พักผ่อนอย่างมีความสุข เธอภูมิใจในผลงานที่จะนำไปส่งครูक्रमลในตอนเช้านี้มาก สำหรับน้อยนั้นหลังจากที่นำภาพลายเส้นกลับถึงบ้าน ก็จัดแจงธุระส่วนตัวจนเสร็จเรียบร้อยแล้ว เริ่มผสมสีเพื่อลงมือระบายสี เมื่อระบายสีไปได้สักครู่หนึ่ง พอดีน้องเปิดทีวีดูข่าว เธอจึงลุกขึ้นมาดูข่าวจนจบ และก็นั่งดูละครต่อ โดยเธอบอกกับตนเองอย่างมั่นใจว่า จะใช้เวลาไม่นานที่จะระบายสีที่เหลือให้เสร็จดูละครจบก่อนค่อยลงมือทำงานต่อ หลังจากทีละครจบลงใกล้ 4 ทุ่ม น้อยก็ลงมือทำงานต่อ แต่เมื่อระบายสีไปได้เพียงครึ่งเดียวไฟฟ้าในบ้านเธอก็ดับลง เพราะหม้อแปลงไฟฟ้าของหมู่บ้านเธอเกิดระเบิดขึ้น เธอคอยให้ช่างมาซ่อม แต่เวลาผ่านไปโดยไม่มีช่างมาซ่อม น้อยรู้สึกกระวนกระวายใจ

มาก แต่ก็ปลอบใจตนเองว่า พรุ่งนี้จะรีบตื่นมาระบายสีที่เหลื๋อต่อคงจะทัน เธอจึงหลับไป และตื่นขึ้นมาอีกครั้งตอน 6 นาฬิกาของวันใหม่ เธอรีบลุกขึ้นมาทำงานต่อ จนกระทั่งระบายสีได้หมด เธอจึงรีบไปโรงเรียน เพื่อนำภาพไปส่ง

ที่โรงเรียน ครูกระมลซึ่งทำหน้าที่รวบรวมภาพของนักเรียน และเป็นกรรมการตัดสิน ให้นำภาพของผู้ส่งเข้าประกวดทั้งหมดมาพิจารณา ซึ่งรวมภาพของพิมและน้อยด้วย ภาพของพิมนั้นครูกระมลเห็นว่าการวาดอยู่ในขั้นดี แต่ยังไม่ดีที่สุด แต่สิ่งที่เด่นชัดมากก็คือ ภาพของพิมมีสีเรียบไม่เป็นก้อน เพราะพิมผสมสีครั้งเดียว และภาพแห่งสนิทในขณะภาพของน้อยนั้น ฝีมือการวาดดีมาก แต่มีจุดบกพร่องที่ชัดเจนตรงที่สีไม่เรียบ เพราะน้อยผสมสีหลายครั้ง และภาพยังไม่แห้ง เพราะเธอเพิ่งทำเสร็จตอนเช้า ครูกระมลจึงตัดสินให้ภาพของพิมได้รับรางวัล ชนะเลิศ พิมมีความภาคภูมิใจกับความสำเร็จที่เกิดจากความตั้งใจจริงของเธออย่างมาก และจะจดจำไว้ตลอดว่า ถ้าเธอทำงานอะไรแล้ว จะต้องลงมือทำอย่างต่อเนื่องด้วยความตั้งใจ เธอจะพบกับความสำเร็จของงานโดยเร็ว

ให้นักเรียนแสดงบทบาทเป็น พิม น้อย และครูกระมล

บทบาทของพิม

ฉันทเป็น "พิม" นักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 ฉันทสนใจและชอบทำงานศิลปะ โดยเฉพาะการวาดภาพ ฉันทวาดภาพไม่เก่งนัก ไม่เคยได้รับรางวัลอะไรเลย ฉันทมีความหวังอยู่เสมอว่า สักวันหนึ่งฉันทจะต้องเอารางวัลชนะเลิศมาเป็นของฉันทให้ได้ และเมื่อฉันททราบว่าครูกระมลจัดประกวดวาดภาพ ฉันทจึงไปสมัครและลงมือวาดภาพร่วมกับเพื่อนที่โรงเรียน เมื่อหมดเวลาฉันทนำภาพกลับไประบายสีที่บ้าน ฉันทตั้งใจที่จะไม่ดูรายการโทรทัศน์ที่ฉันทชอบ เพราะฉันทตั้งใจจะทำงานให้แล้วเสร็จ เมื่อฉันทระบายสีเสร็จ ฉันทภูมิใจในฝีมือ และความตั้งใจของฉันท และฉันทรู้สึกดีใจที่สุดที่ฉันทได้รับรางวัลชนะเลิศจากภาพที่ฉันทตั้งใจทำอย่างต่อเนื่อง

บทบาทของน้อย

ฉันเป็น "น้อย" เพื่อนนักเรียนชั้นเดียวกับพิม ฉันวาดภาพเก่ง ได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย เมื่อฉันทราบว่าครูक्रमลจัดประกวดวาดภาพ ฉันจึงสมัครเข้าร่วมการประกวด ฉันวาดรูปลายเส้นที่โรงเรียนเสร็จ แล้วนำภาพกลับไประบายสีที่บ้าน เมื่อกลับไปถึงบ้านฉันลงมือระบายสีไปได้สักครู่ ก็ดูรายการทีวีที่ฉันชอบ เพราะฉันคิดว่าฉันวาดรูปเก่ง ใช้เวลาไม่นาน เมื่อฉันดูทีวีจบฉันเริ่มลงมือระบายสี แต่ไฟที่บ้านฉันดับ ฉันรู้สึกกระวนกระวายใจมาก เพราะไม่มีใครมาซ่อม ฉันจึงเข้านอน พอรุ่งเช้า ฉันต้องรีบตื่นขึ้นมาระบายสีต่อและรับนำภาพไปส่งครูक्रमล ฉันเสียใจมากที่ฉันไม่ได้รับรางวัล เพราะภาพของฉันสีไม่แห้ง

บทบาทครูक्रमล

ฉันเป็น "ครูक्रमล" ผู้สอนวิชาวาดเขียน ฉันจัดประกวดวาดภาพในงานของโรงเรียน และฉันเป็นกรรมการตัดสิน ฉันตัดสินให้ภาพของพิมได้รับรางวัลชนะเลิศ เพราะฉันเห็นว่าภาพของพิมระบายสีได้เรียบ และแห้งสนิท ในขณะที่ภาพของน้อยนั้น ถึงแม้ว่าจะวาดได้สวย แต่ลงสีไม่เรียบ และสีไม่แห้ง

ครั้งที่ 9

ชื่อกิจกรรม

"โต กับ คิม"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการทำงานให้เหมาะสมกับเวลาเป็นสิ่งที่ดี และควรกระทำ
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการทำงานไม่เหมาะสมกับเวลาเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรกระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนา ชักถาม นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการเรียนว่า นักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จทันตามกำหนดเวลาหรือไม่ ใครบ้างที่เคยทำงานไม่เสร็จตามกำหนดเวลา เพราะเหตุใด
2. หาอาสาสมัคร เพื่อเตรียมตัวแสดงบทบาทสมมติ
3. แจกเอกสารบทบาทสมมติของแต่ละคนให้ผู้แสดงอ่าน และเตรียมตัวแสดง
4. เมื่อผู้แสดงพร้อมแล้ว เริ่มแสดงบทบาทสมมติให้ผู้แสดง แสดงบทบาทของตนสำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดูใช้เวลาประมาณ 10 นาที
5. เมื่อแสดงบทบาทสมมติเสร็จแล้ว แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อนฟังในหัวข้อต่อไปนี้
 - 6.1 โต และ คิม เป็นคนอย่างไร
 - 6.2 โต และ คิม มีนิสัยแตกต่างกันอย่างไร
 - 6.3 โตสอบไม่ผ่านเพราะเหตุใด
 - 6.4 การทำงานที่ครูมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลามีประโยชน์อย่างไร
7. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปผลดีของการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา และผลเสียของการทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เหมาะสมกับเวลา
8. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา

อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่องสั้นการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง "โต กับ คิม"
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

แนวสรุป

การทำงานให้เหมาะสมกับเวลาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะเวลาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ไม่เคยรอคอยใคร ดังนั้นเมื่อเรามีเวลาจึงควรใช้เวลาให้เหมาะสมกับงาน ไม่ควรปล่อยเวลาให้สูญเปล่าไปกับการเล่นที่ไม่ได้ประโยชน์ ซึ่งอาจจะเป็นผลเสียทำให้พลาดโอกาสที่จะได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และจะเป็นผลเสียต่อการทำงาน หรือ การเรียน

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดี ผลเสียของการทำงานให้เหมาะสมกับเวลาและการทำงานไม่เหมาะสมกับเวลา
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่าง การทำงานที่เหมาะสมกับเวลา เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

เนื้อเรื่องบทบาทยุคล เรื่อง "โต กับ คิม"

ในชั่วโมงวิชางานประดิษฐ์ ซึ่งมีครูवलอนงค์เป็นผู้สอนนั้น ทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน ครูवलอนงค์จะให้ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองทุกครั้ง งานทุกชิ้นที่ครูवलอนงค์นำมาให้นักเรียนทำนั้นมักจะทำได้เสร็จภายในชั่วโมงเรียนเสมอ และคิมก็เป็นนักเรียนคนหนึ่งในหลาย ๆ คนที่สามารถทำงานได้เสร็จภายในกำหนดเวลาทุกครั้ง ในขณะที่โตเพื่อนนักเรียนร่วมห้องคิมนั้นไม่เคยทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จทันเวลาเลยสักครั้งเดียว ทั้งนี้เพราะบ้านของโตมีฐานะดี โตจึงมีเด็กรับใช้ที่บ้าน เมื่องานของโตไม่เสร็จ โตจะนำกลับไปให้เด็กรับใช้ หรือไม่ก็พี่สาวช่วยทำให้ และผลงานที่โตนำมาส่งจะสวยงามดั่งนั้นในชั่วโมงที่ครูवलอนงค์ให้นักเรียนทำงานนั้น โตจะทำงานอย่างเชื่องช้ามักจะแหย่เพื่อน หรือไม่ก็ชวนเพื่อนคุย จนกระทั่งหมดเวลา งานของโตจึงไม่เคยเสร็จ แต่สำหรับคิมนั้น เนื่องจากฐานะทางบ้านไม่คึกคัก เมื่อกลับถึงบ้านจะต้องช่วยพ่อแม่ทำงานเพื่อเตรียมไวขายในวันรุ่งขึ้น จึงต้องใช้เวลาที่โรงเรียนให้คุ้มค่ามากที่สุด เธอจึงพยายามทำงานทุกอย่างที่ครูมอบหมายให้เสร็จภายในกำหนดเวลา

เมื่อใกล้สอบปลายภาค วันสุดท้ายก่อนสอบครูवलอนงค์สอบปฏิบัติให้นักเรียนประดิษฐ์ดอกไม้กระดาษ โดยสั่งให้ทุกคนพยายามทำให้เสร็จในวันนั้น เพื่อว่าเมื่อกลับบ้านจะได้อ่านหนังสือ เพื่อเตรียมตัวมาสอบในวันรุ่งขึ้น คิม และเพื่อนนักเรียนทุกคน ต่างก็เร่งมือจนเสร็จ และส่งครูได้หมดเวลา มีโตเพียงคนเดียวที่ทำไม่เสร็จ เพราะคิดว่าจะนำงานกลับไปให้คนที่บ้านช่วยทำ แต่เมื่อถึงบ้านโตก็ตกใจมากที่คนรับใช้ไม่อยู่บ้าน พ่อแม่ และพี่ก็ไปงานเลี้ยงนอกบ้าน โตจึงต้องนั่งทำงานที่ค้างมาจากโรงเรียน ซึ่งกว่าจะเสร็จก็ดึกมาก โตจึงไม่มีเวลาที่จะอ่านหนังสือ

รุ่งเช้า โตนำผลงานไปส่ง ซึ่งครูवलอนงค์ ได้ตำหนิโตที่ไม่ส่งงานภายในชั่วโมง และงานที่ทำก็ไม่เรียบร้อย พอเข้าห้องสอบโตไม่สามารถทำข้อสอบได้อีก เพราะไม่ได้อ่านหนังสือ ขณะที่คิมและเพื่อนคนอื่น ๆ ต่างก็ทำได้ เพราะทุกคนมีเวลาทบทวนสิ่งที่จะนำมาสอบ คิมและคนอื่น ๆ จึงสอบผ่านในวิชานั้น ขณะที่โตสอบไม่ผ่านต้องสอบซ่อม โตรู้สึกเสียใจกับการกระทำของตนมาก เขาบอกกับตัวเองว่า ต่อไปเขาจะต้องทำงานให้เหมาะสมกับเวลา จะไม่ทำเช่นที่เคยทำมาอีกแล้ว

ให้นักเรียนแสดงบทบาท เป็น โต คิม ครูवलอนงค์ และเพื่อน ๆ

บทบาทของ "โต"

ฉันเป็นนักเรียนชื่อ "โต" เพื่อนนักเรียนห้องเดียวกับ "คิม" บ้านของฉันฐานะดี ฉันมีเด็กรับใช้ที่บ้าน ฉันไม่ต้องทำงานบ้าน จึงมีเวลาที่จะเล่นสนุกสนาน เมื่อฉันได้รับมอบหมายงานจากครูवलอนงค์ ฉันก็ทำงานอย่างช้า ๆ ชวนเพื่อนคุยบ้าง แหย่เพื่อนเล่นบ้าง เพราะฉันจะนำงานกลับไปให้คนที่บ้านช่วยทำ ตอนเย็นหลังเลิกเรียนฉันก็นำงานกลับไปบ้าน แต่ฉันต้องผัดหวัง เพราะไม่มีใครอยู่บ้านเลย ฉันจึงต้องทำงานด้วยตนเองจนไม่มีเวลาอ่านหนังสือ เมื่อฉันนำผลงานไปส่ง ครูवलอนงค์ตำหนิฉันที่ไม่ส่งงานในชั่วโมง และฉันก็ยังทำข้อสอบไม่ได้อีก ฉันเสียใจมาก และคิดว่าจะไม่ทำเช่นนี้แล้วมา

บทบาทของ "คิม"

ฉันเป็นนักเรียนชื่อ "คิม" บ้านของฉันฐานะไม่ดี หลังเลิกเรียนในคอนเย็น ฉันต้องรีบกลับไปช่วยพ่อแม่ทำขนมขาย ฉันจึงต้องใช้เวลาทุกนาทีให้มีค่ามากที่สุด เมื่อครูवलอนงค์สั่งงาน ฉันจะต้องทำให้เสร็จภายในกำหนดเวลาทุกครั้ง และในคอนโกลสอบก็เช่นเดียวกัน ครูवलอนงค์สั่งงานให้ฉันทำ ฉันก็ตั้งใจทำงานนั้นเสร็จภายในชั่วโมง เมื่อกลับบ้านฉันช่วยพ่อแม่ทำขนม แล้วก็นั่งอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบในวันรุ่งขึ้น และเมื่อฉันสอบ ฉันก็สามารถทำข้อสอบได้

บทบาทของ "ครูवलอนงค์"

ฉันเป็น "ครูवलอนงค์" ฉันสอนวิชางานประดิษฐ์ ฉันจะให้ให้นักเรียนลงมือทำงานในชั่วโมงของฉันทุกครั้ง ฉันสังเกตพบว่า "คิม" จะทำงานเสร็จทันเวลาที่ฉันกำหนดทุกครั้ง แต่ "โต" ไม่เคยทำงานของฉันเสร็จทันเวลาเลย เมื่อใกล้สอบ ฉันได้สั่งงานให้นักเรียนประดิษฐ์ดอกไม้ ให้เสร็จในชั่วโมง คิมก็ทำงานที่ฉันสั่ง และนำมาส่งเมื่อหมดเวลาเช่นเดิม ฉันชมเชยคิม แต่โตนั้นทำงานไม่เสร็จฉันจึงตำหนิโต และสั่งให้โตนำมาส่งวันรุ่งขึ้น

บทบาทของเพื่อน ๆ

พวกเราคือ เพื่อน ๆ ร่วมห้องของ โต และ ต้ม เมื่อครูนำลอนงค์มาให้ทำงาน พวกเราก็ตึงใจทำ และเสร็จภายในชั่วโมง

ครั้งที่ 10ชื่อกิจกรรม

"เวลาไม่คอยใคร"

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการทำงานเป็นขั้นตอน และเหมาะสมกับเวลา

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน
2. ครูแจกชิ้นส่วนของข้อความ "เวลาไม่คอยใคร" (ซึ่งแบ่งออกเป็น 12 ชิ้น ดังนี้ เ / ว / ล / า / ไ / ม้ / ค / อ / ย / ใ / ค / ร) ให้ทั้งสองกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับชิ้นส่วนของข้อความที่มีสีต่างกัน โดยสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มจะได้รับชิ้นส่วนของข้อความคนละ 3 ชิ้น
3. ครูสั่งให้นักเรียนแต่ละคนนำชิ้นส่วนของข้อความไปซ่อนในบริเวณห้องและห้ามให้คนอื่นเห็น
4. ครูให้นักเรียนกลับมารวมกลุ่ม และให้นักเรียนดูข้อความ "เวลาไม่คอยใคร" และสั่งให้แต่ละกลุ่มไปหาชิ้นส่วนของข้อความดังกล่าวที่สมาชิกในกลุ่มของตนเองนำไปซ่อนไว้ โดยให้แต่ละกลุ่มจับมือเป็นแถวหน้ากระดาน ห้ามปล่อยมือหลุดจากกัน และห้ามพูด หรือส่งเสียงใด ๆ ในระหว่างการค้นหา ซึ่งก่อนที่จะให้เวลาแต่ละกลุ่มไปหารายชื่อ ครูจะให้เวลากลุ่มละ 5 นาที สำหรับการปรึกษากัน
5. ครูให้เวลานักเรียน 5 นาที ในการไปค้นหาชิ้นส่วนตามกติกาที่ตั้งไว้ และเมื่อหมดเวลา ครูให้แต่ละแถวนำชิ้นส่วนที่เก็บได้มาเรียง ครูตรวจสอบว่ากลุ่มไหนเรียงข้อความได้ครบให้เป็นกลุ่มที่ชนะ
6. ครูสัมภาษณ์ถึงการวางแผนในการเก็บชิ้นส่วนของกลุ่มที่แพ้และกลุ่มที่ชนะ
7. ครูสรุปวิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลาให้นักเรียนฟัง

อุปกรณ์

1. บ้ายเขียนข้อความ "เวลาไม่คอยใคร"
2. ชิ้นส่วนข้อความ "เวลาไม่คอยใคร" จำนวน 2 ชุด คือ สีแดงและสีน้ำเงิน

แนวสรุป

1. เวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ และไม่เคยคอยสิ่งใด เราไม่ควรประมาทปล่อยเวลาให้ผ่านไป การไม่ประมาทเรื่องการใช้เวลาที่ดีก็คือ ต้องรู้จัก

วางแผนในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเวลาที่มี

2. ในการทำงานร่วมกัน ทุกคนจะต้องรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการแบ่งหน้าที่กันทำ จะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับเวลา

การประเมิน

1. ให้นักเรียนอธิบายถึงวิธีการวางแผนในการทำงานเป็นขั้นตอนให้เหมาะสมกับเวลา
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการทำงานให้เหมาะสมกับเวลา เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

ครั้งที่ 11

ชื่อกิจกรรม

"โต๊ะรูปร่าง"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ไม่เรียบร้อย และไม่อยู่ในสภาพที่ดีมีผลเสียอย่างไร และไม่ควรกระทำ
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้เรียบร้อย และอยู่ในสภาพที่ดี มีผลอย่างไร และควรกระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูจัดเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จัดวางอย่างไม่เรียบร้อย หรืออยู่ในสภาพที่ไม่ดี เช่น คินสอหัก หลอดสีที่เปิดทิ้งไว้ พู่กันเปื้อนสีที่ยังไม่ล้าง กาวที่เปิดฝาทิ้งไว้ มีดที่ไม่ได้ใส่ปลอก กรรไกรที่ไม่ได้เก็บเข้าที่ เป็นต้น (จำนวน 2 ชุด วางไว้ชุดละ 1 โต๊ะ)
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมายืนล้อมรอบโต๊ะแต่ละตัว แล้วให้สมาชิกของแต่ละกลุ่มช่วยกันวิจารณ์ ลักษณะการจัดวางเครื่องมือ เครื่องใช้ ที่อยู่บนโต๊ะ
4. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานให้เพื่อนฟัง
5. ครูสรุปสิ่งที่นักเรียนรายงานโดยเน้นให้เห็นผลเสียของการวางเครื่องมือ เครื่องใช้ ไม่เรียบร้อย และไม่อยู่ในสภาพที่ดี
6. ครูสั่งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันจัดเครื่องมือ เครื่องใช้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้อยู่ในสภาพที่ดี และเรียบร้อย โดยให้แข่งขันกัน กลุ่มที่จัดได้เรียบร้อยที่สุดเป็นกลุ่มที่ชนะ
7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกผลดีของการจัดเครื่องมือ เครื่องใช้ที่อยู่ในสภาพที่ดี และเรียบร้อย
8. ครูสรุปผลดีของการเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ดี

อุปกรณ์

กระดาษ คินสอ สี พู่กัน กาว มีด กรรไกร ไม้บรรทัด (จำนวน 2 ชุด)

แนวสรุป

การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อย และอยู่ในสภาพที่ดีนั้นจะทำให้สะดวกในการหยิบมาใช้ในคราวต่อไป และยังทำให้คุณเป็นระเบียบสวยงาม นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดจากของมีคมด้วย

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของการเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ใช้แล้วให้อยู่ในสภาพที่ดี และผลเสียของการไม่เก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ใช้แล้ว
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างวิธีการเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ของการทำงานอย่างหนึ่ง

ครั้งที่ 12

ชื่อกิจกรรม

ปัจจัยนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว
2. เพื่อให้นักเรียนสรุปเรื่องความไม่ประมาทในการเรียน โดยเน้นถึงคุณค่าและประโยชน์ของความไม่ประมาทในการเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

วิธีดำเนินการ

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย ถึงสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนครั้งนี้ เสร็จแล้วส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อนฟัง
2. ครู และนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องความไม่ประมาทในการเรียน ในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 ความหมาย
 - 2.2 คุณค่า และประโยชน์ของความไม่ประมาทในการเรียน
 - 2.3 แนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ครูสรุปเพิ่มเติม และกล่าวคำอำลา

อุปกรณ์

แนวสรุป

1. ความไม่ประมาทในการเรียน คือ พฤติกรรมของบุคคลที่ควบคุมตนเอง ด้วยความระมัดระวังมิให้เกิดผลเสียหายในการเรียน ได้แก่ ความไม่ประมาทขณะที่ครูสอน เช่น การตั้งใจฟังครูสอน การซักถามครูจนเกิดความเข้าใจ และความไม่ประมาทขณะทำงานที่ครูมอบหมายให้ เช่น การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ การไม่ทำงานในลักษณะที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายและเกิดความเสียหายต่อตนเอง และผู้อื่น การตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ดี

2. ความไม่ประมาทในการเรียน เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของความเจริญก้าวหน้าในชีวิต คนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด หากมีความประมาทก็อาจสอบตกได้ เช่น คิดว่าตัวเองเป็นคนเก่ง พอเห็นข้อสอบก็รีบทำ แล้วส่งครู โดยที่ไม่อ่านคำสั่ง หรือคำถามให้ละเอียดเสียก่อน อาจจะทำให้ผิดพลาดได้
3. นักเรียนมีหน้าที่เรียนหนังสือ ควรจะตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน อย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีอะไรที่ไม่เข้าใจ หรือสงสัยให้รีบซักถาม และขอคำแนะนำจากครูทันที

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปเรื่องความไม่ประมาทในการเรียนที่เรียนมาทั้งหมด
2. ให้นักเรียนแสดงความคิด ความรู้สึกที่มีต่อเรื่องความไม่ประมาทในการเรียนและการนำไปใช้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับครู 2. เพื่อให้นักเรียนทราบลักษณะการสอนเรื่องความไม่ประมาทโดยใช้การ-สอนแบบปกติและกำหนดการสอน 3. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้รับข้อสนเทศ	1. ครูบอกให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม และให้เอาเก้าอี้มานั่งเป็นแถวเรียงสองตรงข้ามกับคู่ของตนโดยห่างกันประมาณ 2 เมตร 2. ครูแจกกระดาษและดินสอให้นักเรียนแต่ละคนทายใจกันโดยผลัดกันทายทีละแถว เริ่มจากแถว 1 เป็นผู้ทาย แถว 2 เป็นผู้ตอบ ทั้งผู้ทายและผู้ตอบต่างจะเขียนคำทายและคำตอบลงในกระดาษของตนโดยห้ามพูดหรือถามกัน 3. ครูบอกให้แถว 1 เป็นผู้ทาย แถว 2 โดยให้ทายว่า 3.1 ผู้ที่นั่งอยู่ตรงข้ามนั้นชอบรับประทานกับข้าวอะไรมากที่สุดให้ผู้ทายจดคำตอบของตนลงในกระดาษ ส่วน	1. กระดาษเปล่า 2. ดินสอ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
			ผู้ถูกทนายก็จดคำตอบของตนลงในกระดาษ 3.2 เมื่อทุกคนจดเสร็จแล้วครูให้ผู้ทนายแต่ละคนบอกสิ่งที่จดและให้ผู้ถูกทนายเฉลยว่า ถูกหรือไม่ถูก และถ้าไม่ถูกต้องบอกด้วยว่า คำตอบของตนคืออะไร 3.3 ทำการสลับให้กลุ่มที่ทนายเป็นผู้ที่ถูกทนายบ้าง และถามในหัวข้อเดียวกันคือ "ชอบรับประทานกับข้าวอะไรมากที่สุด" 3.4 ครูตั้งหัวข้อต่าง ๆ โดยให้นักเรียนสลับกันทนายทีละหัวข้อดังนี้ - ชอบสีอะไรมากที่สุด - ชอบเรียนวิชาอะไรมากที่สุด - ชอบกีฬาอะไรมากที่สุด - งานอดิเรก	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
			4. ครูสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม 5. ครูแนะนำตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม 6. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะการสอนเรื่องความไม่ประมาทในการเรียน โดยใช้การสอนแบบปกติ และบอกกำหนดการสอน <u>การประเมิน</u> 1. ประเมินการค้นคว้ากันโดยสังเกตจากการพูดคุยกันของสมาชิกในกลุ่ม 2. ประเมินความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และวิธีการให้ข้อสังเกตโดยการซักถามแล้วนักเรียนตอบได้ครบถ้วน 3. ประเมินความรู้สึกรู้สึกจากการซักถามและการแสดงสีหน้าและท่าทางต่าง ๆ	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
2	การตั้ง ใจฟัง ข้อสนเทศ เรื่อง "ไครมิด"	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ ถึงผลดีของการตั้งใจฟัง และผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง 2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการ ตั้งใจฟังเป็นสิ่งที่มีความ ประโยชน์และน่ากระทำ	1. ครูเล่าเรื่อง"ไครมิด" ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลดี ของการตั้งใจฟังและผลเสีย ของการไม่ตั้งใจฟัง 2. ครูอธิบายถึงผลดีของ การตั้งใจฟัง และผลเสีย ของการไม่ตั้งใจฟัง โดย ยกตัวอย่างจากเนื้อเรื่อง มาประกอบการอธิบาย 3. ครูเปิดโอกาสให้นัก- เรียนได้ซักถาม 4. ให้นักเรียนร่วมกันสรุป ถึงผลดีของการตั้งใจฟังและ ผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของ การตั้งใจฟังและผลเสียของ การไม่ตั้งใจฟัง 2. ให้นักเรียนสรุปถึง ประโยชน์ของการตั้งใจฟัง และยกตัวอย่างการนำไปใช้ ให้เป็นประโยชน์	เรื่องสั้น เรื่อง "ไครมิด"

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
3	การตั้ง ใจฟัง ข้อสนเทศ เรื่อง ฟังหน่อย	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ ลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี 2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึว่าการ เป็นผู้ฟังที่ดีมีประโยชน์ และควรกระทำ	1. ครูซักถามนักเรียนถึง ประสบการณ์ที่นักเรียนปฏิบัติ ระหว่างที่ฟังครูสอนว่าทำ อย่างไร และให้นักเรียน ยกตัวอย่างพฤติกรรม ที่ แสดงถึงการเป็นผู้ฟังที่ดี 2. ครูบอกให้นักเรียนฟัง เรื่องที่ครูจะเล่าให้ฟัง 3. ครูเล่าเรื่อง "ฟัง หน่อย" (เนื้อเรื่องเช่น เดียวกับชุดการแนะแนว) 4. ครูซักถามนักเรียนใน หัวข้อที่กำหนดไว้ 5. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การเป็นผู้ฟังที่ดี 6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ซักถาม 7. ครูให้นักเรียนสรุปถึง ลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปลักษณะ การเป็นผู้ฟังที่ดี	เรื่องสั้น "ฟังหน่อย"

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
4	การซักถาม ครูจนเกิด ความเข้าใจ ข้อสนเทศ เรื่อง เจียบ หรือถาม"	1. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการซักถามมีประโยชน์และน่ากระทำ 2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการไม่ซักถามเกิดผลเสียอย่างไรและไม่น่ากระทำ	2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการนำประโยชน์ของการเป็นผู้ฟังที่ดีไปใช้ 1. ครูเล่าเรื่อง "เจียบหรือถาม" ให้นักเรียนฟัง 2. ครูเฉลยให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับการตัดสินใจของตัวละครในเรื่องพร้อมทั้งเหตุผล 3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม 4. ให้นักเรียนสรุปถึงประโยชน์ของการซักถาม <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปถึงผลดีของการซักถามและผลเสียของการไม่ซักถาม 2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการซักถามที่ทำให้เกิดประโยชน์	เรื่องสั้น เรื่อง "เจียบหรือถาม"

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
5	การซักถาม ครูจนเกิด ความเข้าใจ ข้อสนเทศ เรื่อง "การซัก- ถามให้เกิด ความเข้าใจ"	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ วิธีการซักถาม 2. เพื่อให้นักเรียนได้ ทราบว่าวิธีการซักถาม ที่ถูกต้องทำให้เกิด ประโยชน์อย่างไร	1. ครูซักถามนักเรียน เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติเวลาที่ ไม่เข้าใจเรื่องที่ครูสอน 2. ครูซักถามประสพ- การณ์ที่นักเรียนปฏิบัติ ในการซักถามครูว่าทำ อย่างไรบ้าง 3. ครูอธิบายวิธีการซัก- ถามให้นักเรียนฟัง 4. ครูเปิดโอกาสให้นัก เรียนได้ซักถาม 5. ครูให้นักเรียนสรุปวิธี การซักถาม <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนอธิบาย ขั้นตอนวิธีการซักถาม 2. ให้นักเรียนยกตัวอย่าง สถานการณ์ที่จะต้องซักถาม และลองเล่าถึงวิธีการ ซักถามในสถานการณ์ นั้น ๆ	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
6	การเตรียม เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้พร้อม อยู่เสมอ ข้อสังเกต เรื่อง "หลงป่า"	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงประโยชน์ของการเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นโทษของการไม่เตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อม 3. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์และน่ากระทำ	1. ครูเล่าเรื่อง "หลงป่า" ซึ่งเป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ 2. ครูอธิบายถึงผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ โดยยกตัวอย่างจากเนื้อเรื่องมาประกอบการอธิบาย 3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม 4. ให้นักเรียนสรุปผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของการเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอและผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อม	เรื่องสั้น เรื่อง "หลงป่า"

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
7	ข้อเสนอแนะเรื่อง "การไม่ทำงานในลักษณะที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น"	เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและรู้สึกว่าการทำงานต้องมีความระมัดระวังมิใช่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายหรือเกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น	2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่ควรต้องมีการเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ให้พร้อม 1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยได้รับอุบัติเหตุระหว่างที่เรียนหรือทำงานที่ครูได้มอบหมายให้ 2. ครูอธิบายเรื่องอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานโดยยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่ปรากฏเป็นข่าวตามหนังสือพิมพ์ รายการทีวี 3. ครูอธิบายลักษณะการทำงานที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น และอธิบายลักษณะการทำงานในลักษณะที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
			4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม 5. ครูให้นักเรียนสรุปลักษณะการทำงานที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น <u>การประเมิน</u> ให้นักเรียนแสดงวิธีการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่ไม่ทำให้เกิดอันตรายและเกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น	
8	การตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ ข้อเสนอแนะเรื่อง	เพื่อให้ นักเรียน เข้าใจ และ รู้สึว่าการตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ ควรกระทำ	1. ครูเล่าเรื่อง "ความสำเร็จของผม" ซึ่งเป็นเรื่องของเด็กหญิงที่ตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ 2. ครูอธิบายให้นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ โดยยกตัวอย่างจากเนื้อเรื่อง	เอกสารข้อเสนอแนะเรื่อง "ความสำเร็จของผม"

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
	"ความสำ- เร็จของ พิมพ์"		มาอธิบายประกอบ 3. ครูเปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถาม 4. ให้นักเรียนสรุปคุณค่า ของการตั้งใจทำงาน อย่างต่อเนื่องจนงาน สำเร็จ <u>การประเมินผล</u> 1. ให้นักเรียนสรุปถึงผล ของการทำงานอย่างต่อ- เนื่องจนงานสำเร็จ 2. ให้นักเรียนสรุปถึงผล เสียของการทำงานไม่ต่อ- เนื่อง 3. ให้นักเรียนยกตัวอย่าง งานที่จะต้องลงมือทำอย่าง ต่อเนื่อง	
9	การทำงาน ที่ได้รับมอบ หมายให้ เหมาะสม	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการทำงานให้ เหมาะสมกับเวลาเป็นสิ่ง ที่ดีและควรกระทำ	1. ครูเล่าเรื่อง"โตกับคัม" ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับผล ของการทำงานที่ได้รับ มอบหมายให้เหมาะสม	เอกสาร ข้อเสนอเทศ เรื่อง "โตกับคัม"

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
	กับเวลา ข้อเสนอเทศ เรื่อง "โตกับ คิม"	2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการทำงานไม่ เหมาะสมกับเวลาเป็นสิ่งที่ ไม่ดี ไม่ควรกระทำ	กับเวลาและผลเสียของ การทำงานที่ได้รับมอบ หมายไม่เหมาะสมกับ เวลา 2. ครูอธิบายให้นักเรียน เห็นผลดีของการทำงานที่ได้ รับมอบหมายให้เหมาะสม กับเวลาและผลเสียของ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่เหมาะสมกับเวลาโดย ยกตัวอย่างจากเนื้อเรื่อง มาอธิบายประกอบ 3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม 4. ครูให้นักเรียนสรุปผลดี ของการทำงานที่ได้รับ มอบหมายให้เหมาะสมกับ เวลาและผลเสียของการ ทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ เหมาะสมกับเวลา	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
10	การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา	เพื่อให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการทำงานเป็นขั้นตอนและเหมาะสมกับเวลา	<u>การประเมิน</u> - ประเมินจากการตอบคำถามของนักเรียนในข้อที่ 4 - ให้นักเรียนยกตัวอย่างการทำงานที่เหมาะสมกับเวลา - ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานให้เหมาะสมกับเวลาของนักเรียน - ครูอธิบายวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับเวลา (รู้จักแบ่งเวลา) - ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม - ครูให้นักเรียนสรุปวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับเวลา <u>การประเมิน</u> - ให้นักเรียนอธิบายถึงวิธีการวางแผนในการทำงาน	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
11	การเก็บ รักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้เรียบร้อย และอยู่ใน สภาพดี	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการเก็บรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ไม่ เรียบร้อยและไม่อยู่ใน สภาพที่ดีมีผลเสียอย่างไร และไม่ควรกระทำ 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่า การเก็บรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ให้ เรียบร้อยและอยู่ในสภาพดี มีผลดีอย่างไรและเป็นสิ่ง ที่ควรกระทำ	งานเป็นขั้นตอนให้เหมาะสม กับเวลา 2. ให้นักเรียนยกตัวอย่าง การทำงานให้เหมาะสม กับเวลา 1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์การเก็บ เครื่องมือเครื่องใช้หลังจาก ที่เรียนหรือใช้งานเสร็จแล้ว 2. ครูอธิบายผลดีของการ เก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ ให้เรียบร้อยและอยู่ในสภาพ ที่ดีและผลเสียของการเก็บ เครื่องมือเครื่องใช้ไม่ เรียบร้อยและไม่อยู่ในสภาพ ที่ดี 3. ครูอธิบายวิธีการเก็บ เครื่องมือเครื่องใช้ให้ เรียบร้อยและอยู่ในสภาพ ที่ดี	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
12	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว 2. เพื่อให้นักเรียนสรุปเรื่องความไม่ประมาทในการเรียนเน้นถึงคุณค่าและ	4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม 5. ให้นักเรียนสรุปวิธีการเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ให้เรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ดี <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปผลดีผลเสียของการเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว 2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างวิธีการเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ของการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง 1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายถึงสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนครั้งนี้ 2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานให้เพื่อนฟัง 3. ครูและนักเรียนร่วมกัน	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีการ/การประเมิน	อุปกรณ์
		ประโยชน์ของความไม่ ประมาทในการเรียนเพื่อให้ นักเรียนเห็นแนวทางปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน	สรุปเรื่องความไม่ประมาท ในการเรียน ในหัวข้อ 3.1 ความหมาย 3.2 คุณค่าและ ประโยชน์ของความไม่ ประมาทในการเรียน 3.3 แนวทางปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน <u>การประเมิน</u> 1. ให้นักเรียนสรุปเรื่อง ความไม่ประมาทในการ เรียนที่เรียนมาทั้งหมด 2. ให้นักเรียนแสดงความคิด ความรู้สึกที่มีต่อเรื่อง ความไม่ประมาทในการ เรียนและการนำไปใช้	

หมายเหตุ แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 40 นาที

ครั้งที่ 1ชื่อเรื่อง

ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนในกลุ่ม และนักเรียนกับครู
2. เพื่อให้นักเรียนทราบลักษณะการสอนเรื่องความไม่ประมาทในการเรียน โดยใช้การสอนแบบปกติ และกำหนดการสอน
3. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกพอใจที่จะได้รับข้อสนเทศ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแนะนำตนเอง
2. ครูบอกให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม และให้เอาเก้าอี้มานั่งเป็นแถวเรียงสอง ตรงข้ามกับครูของตน โดยห่างกันประมาณ 2 เมตร
3. ครูแจกกระดาษ และดินสอให้นักเรียน แต่ละคนทายใจกัน โดยผลัดกันทายทีละแถว เริ่มจากแถว 1 เป็นผู้ทาย แถว 2 เป็นผู้ตอบ ทั้งผู้ทายและผู้ตอบต่างเขียนคำทาย และคำตอบลงในกระดาษของตน โดยห้ามพูดหรือถามกัน
4. ครูบอกให้แถว 1 เป็นผู้ทายแถว 2 โดยให้ทายว่า
 - 4.1 ผู้ที่นั่งอยู่ตรงข้ามนั้นชอบรับประทานกับข้าวอะไรมากที่สุด ให้ผู้ทายจดคำตอบของตนลงในกระดาษ ส่วนผู้ถูกทายก็จดคำตอบของตนลงในกระดาษ
 - 4.2 เมื่อทุกคนจดเสร็จแล้ว ครูให้ผู้ทายแต่ละคนบอกสิ่งที่จด และให้ผู้ถูกทายเฉลยว่า ถูกหรือไม่ถูก และถ้าไม่ถูกให้บอกด้วยว่า คำตอบของตนคืออะไร
 - 4.3 สลับให้กลุ่มที่ทาย เป็นผู้ที่ถูกทายบ้าง และถามในหัวข้อเดียวกัน คือ "ชอบรับประทานกับข้าวอะไรมากที่สุด"
 - 4.4 ครูตั้งหัวข้อต่าง ๆ ให้นักเรียนสลับกันทายทีละหัวข้อดังนี้
 - ชอบสีอะไรมากที่สุด
 - ชอบเรียนวิชาอะไรมากที่สุด
 - ชอบกีฬาอะไรมากที่สุด
 - งานอดิเรก ชอบทำอะไรมากที่สุด

5. ครูสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม (ตามแนวสรุป เช่นเดียวกับการสอนครั้งที่ 1 ในชุดการแนะแนว)
6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
7. ครูอธิบายลักษณะการสอนเรื่องความไม่ประมาทในการเรียน โดยให้การสอนแบบปกติ และบอกกำหนดการสอน

อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. ดินสอ

การประเมิน

1. ประเมินการค้นคว้ากัน โดยสังเกตจากการพูดคุยกันของสมาชิกในกลุ่ม
2. ประเมินความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และวิธีการให้ข้อเสนอแนะ โดยการซักถาม แล้วนักเรียนตอบได้ครบถ้วน
3. ประเมินความรู้สึกรู้สึกพอใจที่จะได้รับข้อเสนอแนะจากการซักถาม และการแสดงสีหน้าและท่าทางต่าง ๆ

ครั้งที่ 2ชื่อเรื่อง

การตั้งใจฟัง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการตั้งใจฟัง และผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง
2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกรู้ว่า การตั้งใจฟัง เป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ และน่ากระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนา ชักถามนักเรียนถึงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันว่าในแต่ละวัน นักเรียนใช้ทักษะอะไรมากที่สุด ดังต่อไปนี้ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
2. ครูบอกให้นักเรียนตั้งใจฟัง เรื่องที่ครูจะเล่าให้ฟัง
3. ครูเล่าเรื่อง "ใครผิด" (เนื้อเรื่อง เช่นเดียวกับการสอนครั้งที่ 2 ในชุดการแนะแนว)
4. ครูซักถามนักเรียนในหัวข้อต่อไปนี้
 - 4.1 อะไรทำให้คุณพยายายจากอาการฟังชัน
 - 4.2 ถ้านักเรียนเป็นพยายาย นักเรียนจะทำอย่างไรพยายายหรือไม่ ถ้าไม่ นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด
 - 4.3 จากเรื่องนี้ การไม่ตั้งใจฟังในขณะที่ครูสอนมีผลเสียอย่างไร
 - 4.4 การตั้งใจฟังในขณะที่ครูสอนมีประโยชน์อย่างไร
5. ครูสรุปประโยชน์ของการตั้งใจฟัง (ตามแนวสรุปข้อที่ 2 ในชุดการแนะแนว) ให้นักเรียนฟัง
6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
7. ครูให้นักเรียนทุกคนสรุปผลดีของการตั้งใจฟัง และผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง เรื่องสั้น "ใครผิด"

อุปกรณ์การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดี ของการตั้งใจฟัง และผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง
2. ให้นักเรียนสรุปประโยชน์ของการตั้งใจฟัง และยกตัวอย่างการนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์

ครั้งที่ 3ชื่อเรื่อง

การตั้งใจฟัง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี
2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการเป็นผู้ฟังที่ดีมีประโยชน์ และควรกระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนา ชักถามนักเรียนถึงประสบการณ์ที่นักเรียนปฏิบัติระหว่างที่ฟังครูสอนว่าทำอะไร และให้นักเรียนยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้ฟังที่ดี
2. ครูบอกให้นักเรียนตั้งใจฟัง เรื่องที่ครูจะเล่าให้ฟัง
3. ครูเล่าเรื่อง "ฟังหน่อย" (เนื้อเรื่องเช่นเดียวกับการสอนครั้งที่ 3 ในชุดการแนะแนว)
4. ครูซักถามนักเรียนในหัวข้อต่อไปนี้
 - 4.1 เพราะเหตุใดศักดาจึงไม่สามารถเล่าเรื่องตามที่ดำรงออกมาเล่าได้
 - 4.2 เพราะเหตุใดวิชาจึงได้รับคำชมจากครูกว่า "เป็นผู้ฟังที่ดี"
 - 4.3 ขณะที่เพื่อนพูด ไม่จำเป็นต้องฟังก็ได้ นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. ครูสรุปลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี (ตามแนวสรุปข้อที่ 4 ในชุดการแนะแนว) ให้นักเรียนฟัง
6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
7. ครูให้นักเรียนทุกคนเขียนสรุปลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดีและให้แต่ละคนอ่านให้เพื่อนฟัง

อุปกรณ์

เรื่องสั้น "ฟังหน่อย"

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการนำประโยชน์ของการเป็นผู้ฟังที่ดีไปใช้

ครั้งที่ 4ชื่อเรื่อง

การซักถามครูจนเกิดความเข้าใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการซักถามมีประโยชน์ และน่ากระทำ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการไม่ซักถามเกิดผลเสียอย่างไร และไม่น่ากระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนา ซักถามนักเรียนว่า เมื่อมีข้อสงสัย นักเรียนเคยซักถามครูหรือไม่ ได้รับผลอย่างไร
2. ครูบอกให้นักเรียนตั้งใจฟัง เรื่องที่ครูจะเล่าให้ฟัง
3. ครูเล่าเรื่อง "เงียบ หรือ ดาม" ให้นักเรียนฟัง (เนื้อเรื่องเช่นเดียวกับการสอนครั้งที่ 4 ในชุดการแนะแนว)
4. ครูซักถามนักเรียนว่า ประไพควรจะตัดสินใจอย่างไร
 - 4.1 ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย เพราะอะไร
 - 4.2 ไม่ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย เพราะอะไร
 - 4.3 ตัดสินใจไม่ได้ เพราะอะไร
5. ครูเฉลยว่า ประไพควรจะตัดสินใจอย่างไรจึงจะเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมที่สุด (ตามแนวสรุปข้อที่ 1 ในชุดการแนะแนว)
6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
7. ครูให้นักเรียนสรุปประโยชน์ของการซักถาม

อุปกรณ์

เรื่องสั้น "เงียบ หรือ ดาม"

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของการซักถาม และผลเสียของการไม่ซักถาม
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการซักถามที่ทำให้เกิดประโยชน์ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

ครั้งที่ 5ชื่อเรื่อง

การซักถามตามครูจนเกิดความเข้าใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการซักถาม
2. เพื่อให้นักเรียนทราบว่า วิธีการซักถามที่ถูกต้องทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธปฏิบัติ เมื่อไม่เข้าใจเรื่องที่ครูสอนว่านักเรียนทำอย่างไร และนักเรียนมีวิธีการซักถามครูอย่างไรบ้าง
2. ครูอธิบายวิธีการซักถามให้นักเรียนฟัง (เนื้อหา เช่นเดียวกับกระดาษคำถาม และกระดาษคำตอบ ของการสอนครั้งที่ 5 ในชุดการแนะแนว)
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
4. ครูให้นักเรียนสรุปวิธีการซักถาม

อุปกรณ์การประเมิน

1. ให้นักเรียนอธิบายขั้นตอนวิธีการซักถาม
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่จะต้องซักถาม และลองเล่าวิธีการซักถามในสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

ครั้งที่ 6ชื่อเรื่อง

การเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจประโยชน์ของการเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นโทษของการไม่เตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อม
3. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ และน่ากระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า ก่อนที่ครูจะสอน นักเรียนเคยเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ในการเรียนให้พร้อมหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ครูบอกให้นักเรียนตั้งใจฟังเรื่องที่ครูจะเล่าให้ฟัง
3. ครูเล่าเรื่อง "หลงป่า" ให้นักเรียนฟัง (เนื้อเรื่องเช่นเดียวกับการสอนครั้งที่ 6 ในชุดการแนะแนว)
4. ครูอธิบายผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ โดยยกตัวอย่างจากเนื้อเรื่องมาประกอบการอธิบาย
5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
6. ให้นักเรียนสรุปผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ

อุปกรณ์

เรื่องสั้น "หลงป่า"

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดี ของการเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อมอยู่เสมอ และผลเสียของการไม่เตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อม
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่ควรต้องมีการเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อม

ครั้งที่ 7ชื่อเรื่อง

การไม่ทำงานในลักษณะที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเอง และผู้อื่น

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการทำงานต้องมีความระมัดระวังมิใช่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย หรือเกิดความเสียหายต่อตนเอง และผู้อื่น

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยได้รับอุบัติเหตุระหว่างที่เรียน หรือทำงานที่ครูได้มอบหมายให้
2. ครูอธิบายเรื่องอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน โดยยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่ปรากฏเป็นข่าวตามหนังสือพิมพ์ รายการทีวี
3. ครูอธิบายลักษณะการทำงานที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเอง และผู้อื่น และอธิบายลักษณะการทำงานในลักษณะที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเอง และผู้อื่น (ตามแนวสรุปครั้งที่ 7 ในชุดการแนะแนว)
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
5. ครูให้นักเรียนสรุปลักษณะการทำงานที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อตนเอง และผู้อื่น

อุปกรณ์การประเมิน

ให้นักเรียนแสดงวิธีการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่ไม่ทำให้เกิดอันตราย และเกิดความเสียหายต่อตนเอง และผู้อื่น

ครั้งที่ 8ชื่อเรื่อง

การตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียน เข้าใจ และรู้สึว่าการตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ เป็นสิ่งที่ดี และมีประโยชน์ ควรกระทำ

วิธีดำเนินงาน

1. ครูสนทนา ชักถามนักเรียนว่า เมื่อครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำ นักเรียน ได้ตั้งใจทำงานนั้นอย่างต่อเนื่อง จนงานสำเร็จหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร
 2. ครูบอกให้นักเรียนตั้งใจฟังเรื่องที่ครูจะเล่าให้ฟัง
 3. ครูเล่าเรื่อง "ความสำเร็จของพิม" ให้นักเรียนฟัง (เนื้อเรื่องเช่นเดียวกับการสอนครั้งที่ 8 ในชุดการแนะแนว)
 4. ครูอธิบายให้นักเรียนเห็นคุณค่า และประโยชน์ของการตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ โดยยกตัวอย่างจากเนื้อเรื่องมาอธิบายประกอบ
 5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
 6. ให้นักเรียนสรุปคุณค่าของการตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ
- เรื่องสั้น "ความสำเร็จของพิม"

อุปกรณ์การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดีของการทำงานอย่างต่อเนื่องจนงานสำเร็จ
2. ให้นักเรียนสรุปผลเสียของการทำงานไม่ต่อเนื่อง
3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างงานที่จะต้องลงมือทำอย่างต่อเนื่อง

ครั้งที่ 9ชื่อเรื่อง

การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการทำงานให้เหมาะสมกับเวลาเป็นสิ่งที่ดีและควรกระทำ
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึกว่าการทำงานไม่เหมาะสมกับเวลาเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่ควรกระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ว่า นักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายให้ เสร็จทันตามกำหนดเวลาหรือไม่ ใครบ้างที่เคยทำงานไม่เสร็จตามกำหนดเวลา เพราะเหตุใด
2. ครูบอกให้นักเรียนตั้งใจฟังเรื่องที่ครูจะเล่าให้ฟัง
3. ครูเล่าเรื่อง "โต กับ ต้ม" ให้นักเรียนฟัง (เนื้อเรื่องเช่นเดียวกับการสอนครั้งที่ 9 ในชุดการแนะแนว)
4. ครูซักถามนักเรียนในหัวข้อต่อไปนี้
 - 4.1 โต และ ต้ม เป็นคนอย่างไร
 - 4.2 โต และ ต้ม มีนิสัยแตกต่างกันอย่างไร
 - 4.3 โตสอบไม่ผ่านเพราะเหตุใด
 - 4.4 การทำงานที่ครูมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลามีประโยชน์อย่างไร
5. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปผลดีของการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เหมาะสมกับเวลาและผลเสียของการทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เหมาะสมกับเวลา
6. ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา (ตามแนวสรุปครั้งที่ 9 ในชุดการแนะแนว)

อุปกรณ์

เรื่องสั้น "โต กับ ต้ม"

การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปผลดี ผลเสียของการทำงานให้เหมาะสมกับเวลา และการทำงานไม่เหมาะสมกับเวลา
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการทำงานที่เหมาะสมกับเวลา เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

ครั้งที่ 10ชื่อเรื่อง

การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมกับเวลา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการทำงานเป็นขั้นตอน และเหมาะสมกับเวลา

วิธีดำเนินการ

1. ครูอธิบาย การวางแผนในการทำงานเป็นขั้นตอน และเหมาะสมกับเวลาให้นักเรียนฟัง (ตามแนวสรุปครั้งที่ 10 ในชุดการแนะแนว)
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
3. ครูให้นักเรียนสรุปวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับเวลา

อุปกรณ์การประเมิน

1. ให้นักเรียนอธิบายวิธีการวางแผนในการทำงานเป็นขั้นตอนและเหมาะสมกับเวลา
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการทำงานให้เหมาะสมกับเวลา เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

ครั้งที่ 11ชื่อเรื่อง

การเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อย และอยู่ในสภาพดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และรู้สึว่าการเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ไม่เรียบร้อย และไม่อยู่ในสภาพที่ดีมีผลเสียอย่างไร และไม่ควรกระทำ
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและรู้สึว่าการเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อย และอยู่ในสภาพดี มีผลดีอย่างไร และเป็นสิ่งที่ควรกระทำ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์การเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้หลังจากที่เรียน หรือใช้งานเสร็จแล้ว นักเรียนทำอย่างไร เพราะเหตุใด
2. ครูอธิบายผลดีของการเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อย และอยู่ในสภาพที่ดี และผลเสียของการเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ไม่เรียบร้อย และไม่อยู่ในสภาพที่ดี (ตามแนวสรุปครั้งที่ 11 ในชุดการแนะแนว)
3. ครูอธิบายวิธีการเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อย และอยู่ในสภาพที่ดี
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
5. ให้นักเรียนสรุปวิธีการเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อย และอยู่ในสภาพที่ดี

อุปกรณ์การประเมิน

1. ให้นักเรียนเขียนสรุปผลดี ผลเสียของการเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ใช้แล้ว
2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างวิธีการเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ของการทำงานอย่างหนึ่ง

ครั้งที่ 12ชื่อเรื่อง

ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว
2. เพื่อให้นักเรียนสรุปเรื่องความไม่ประมาทในการเรียน โดยเน้นคุณค่าและประโยชน์ของความไม่ประมาทในการเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

วิธีดำเนินการ

1. ครูแจกกระดาษ และดินสอ ให้นักเรียนทุกคน
2. ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนครั้งนี้เสร็จแล้ว ให้แต่ละคนรายงานให้เพื่อนฟัง
3. ให้นักเรียนร่วมกันสรุป เรื่องความไม่ประมาทในการเรียน ในหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 ความหมาย
 - 3.2 คุณค่า และประโยชน์ ของความไม่ประมาทในการเรียน
 - 3.3 แนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
5. ครูสรุปเพิ่มเติม (ตามแนวสรุปครั้งที่ 12 ในชุดการแนะแนว) และกล่าวคำอำลา

อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. ดินสอ

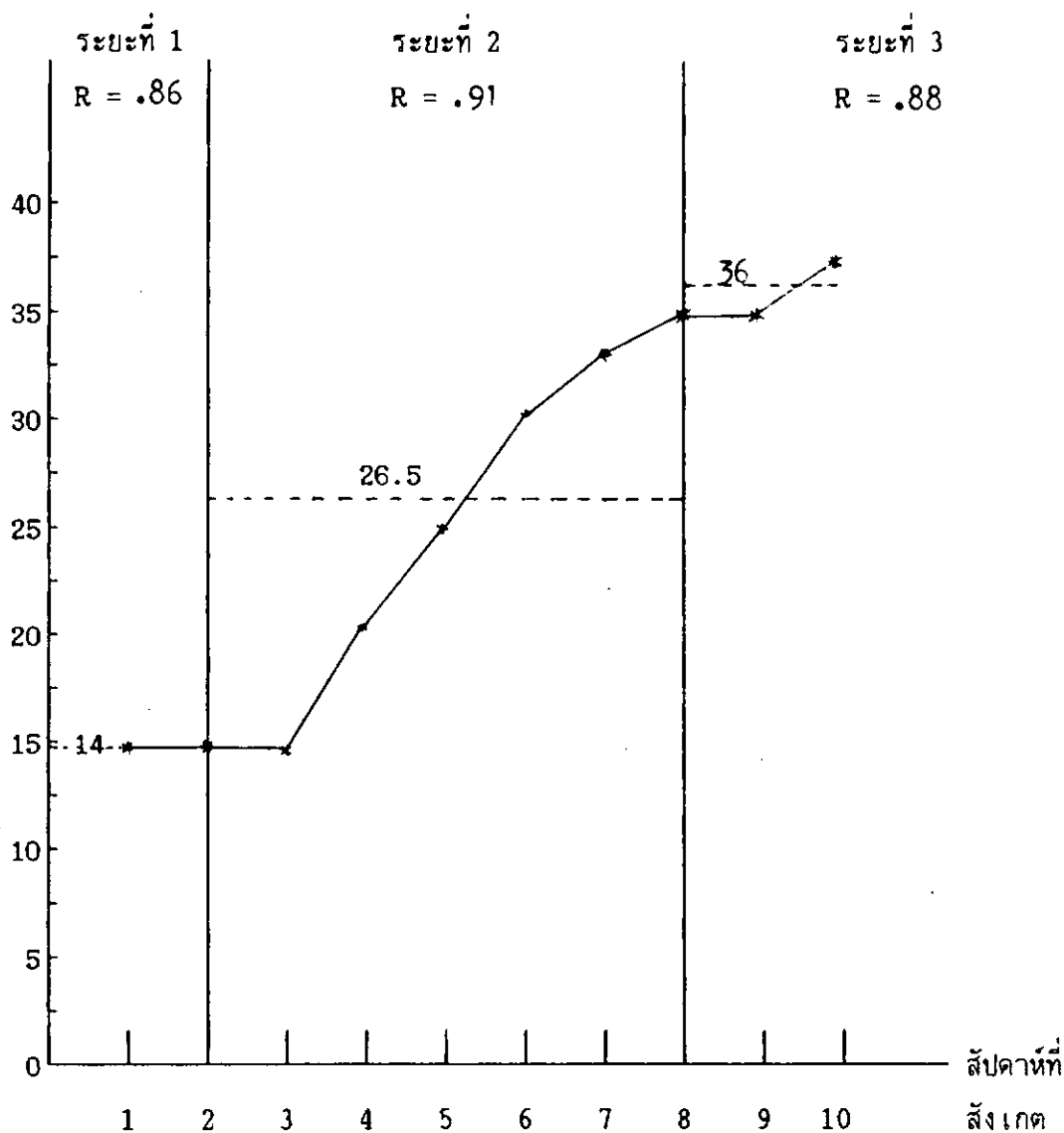
การประเมิน

1. ให้นักเรียนสรุปเรื่องความไม่ประมาทในการเรียนที่เรียนมาทั้งหมด
2. ให้นักเรียนแสดงความคิด ความรู้สึกที่มีต่อเรื่องความไม่ประมาทในการเรียน และการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนเป็นรายบุคคล

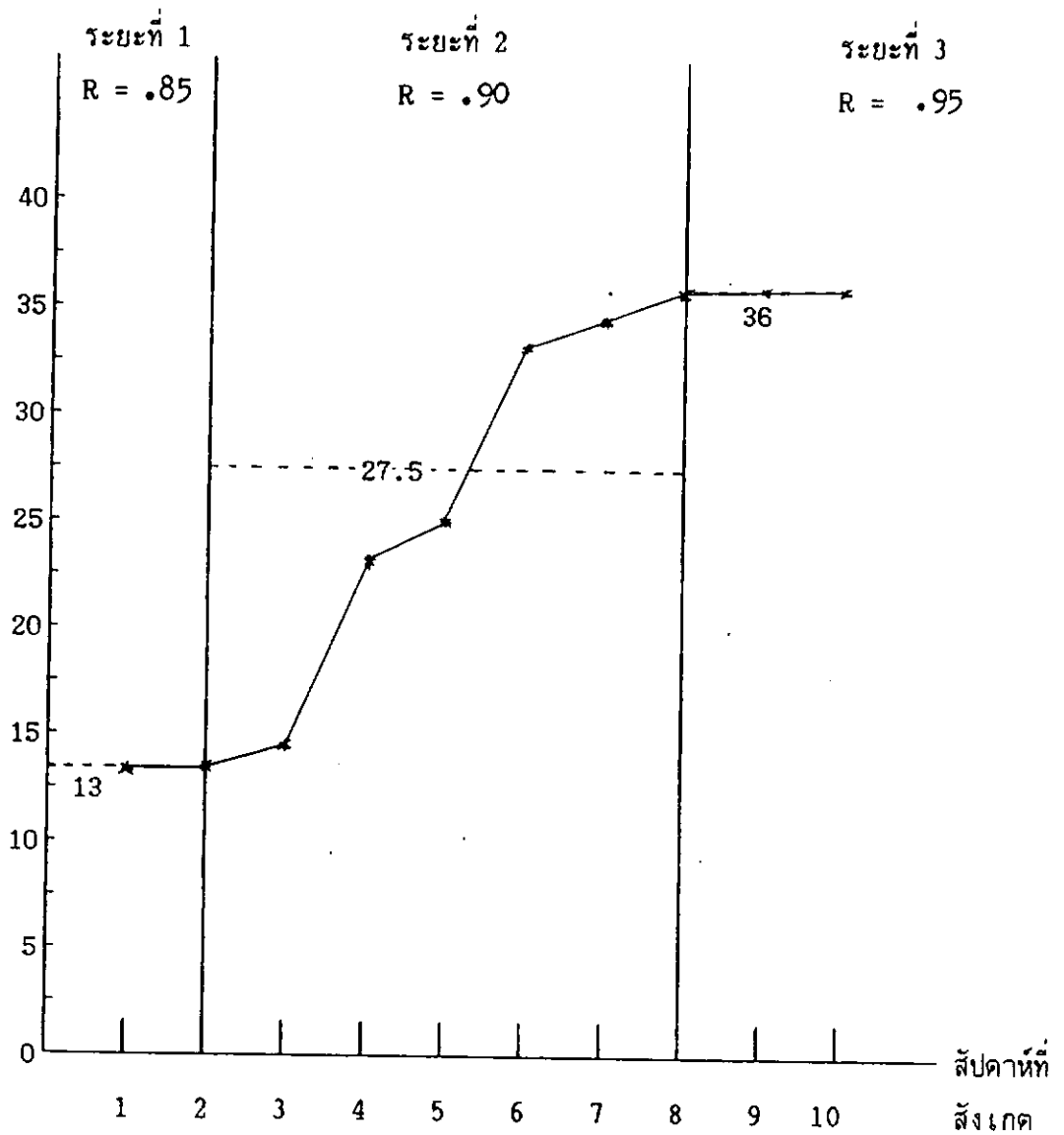
ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

- * — * ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์
 ----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน
 R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 3 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่ม
ทดลองตลอด 3 ระยะ

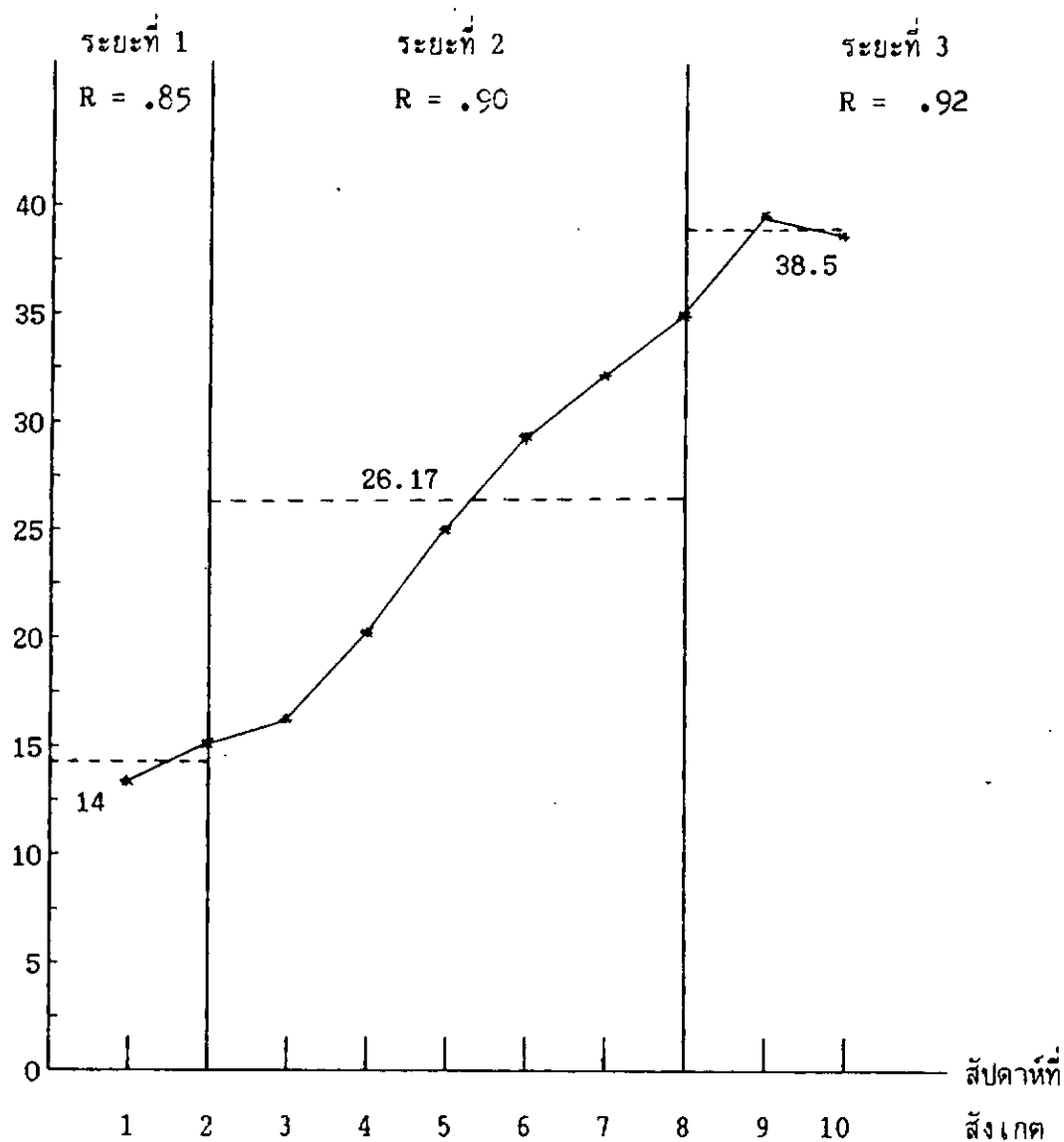
ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

- * — * ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน
- R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 4 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่ม
ทดลองตลอด 3 ระยะ

ความดีของพฤติกรรมความไม่
ประมาทในการเรียน

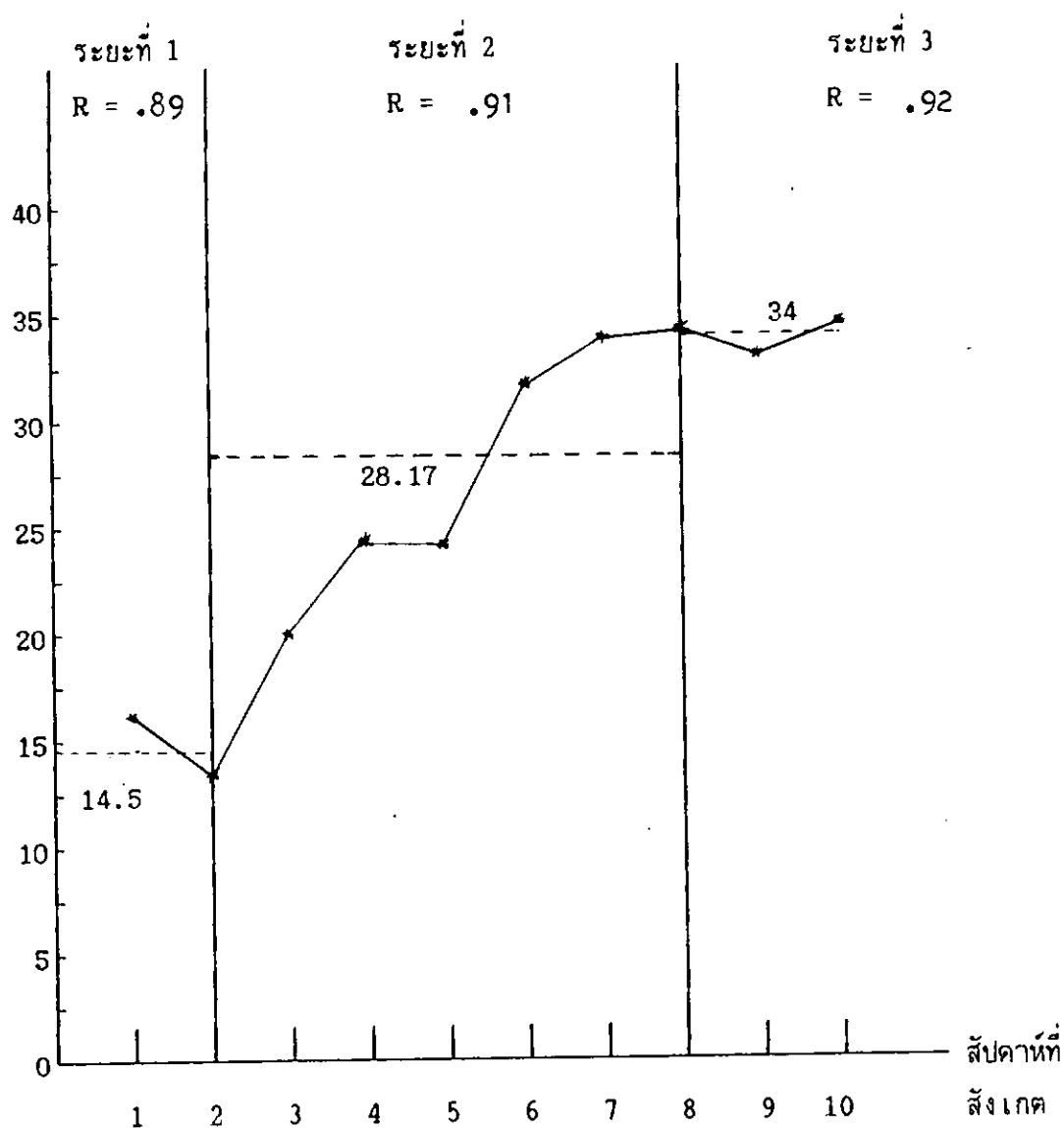
— ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความดีเฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 5 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่ม
ทดลองตลอด 3 ระยะ

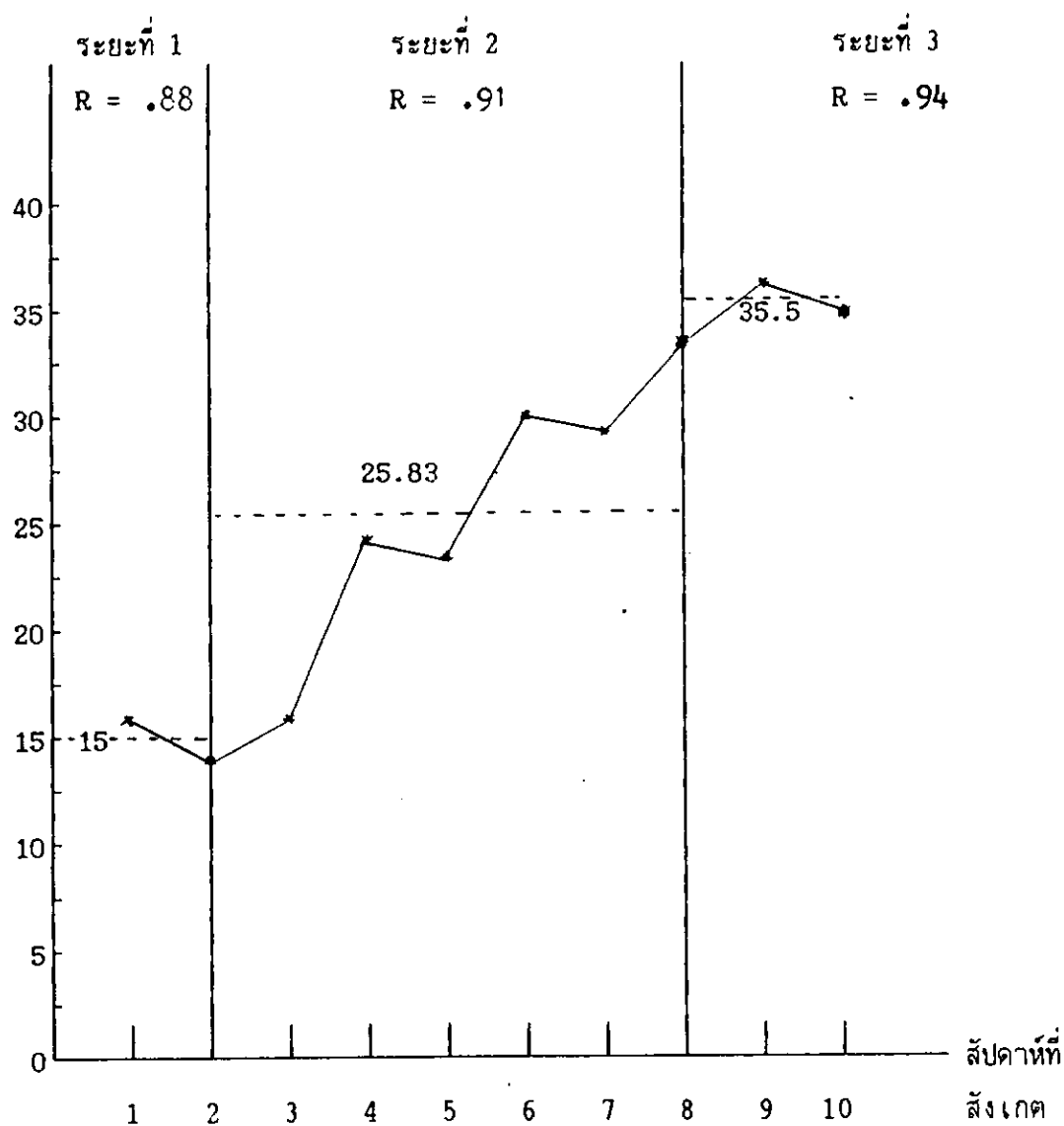
ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

- *—* ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน
- R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 6 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่ม
ทดลองตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

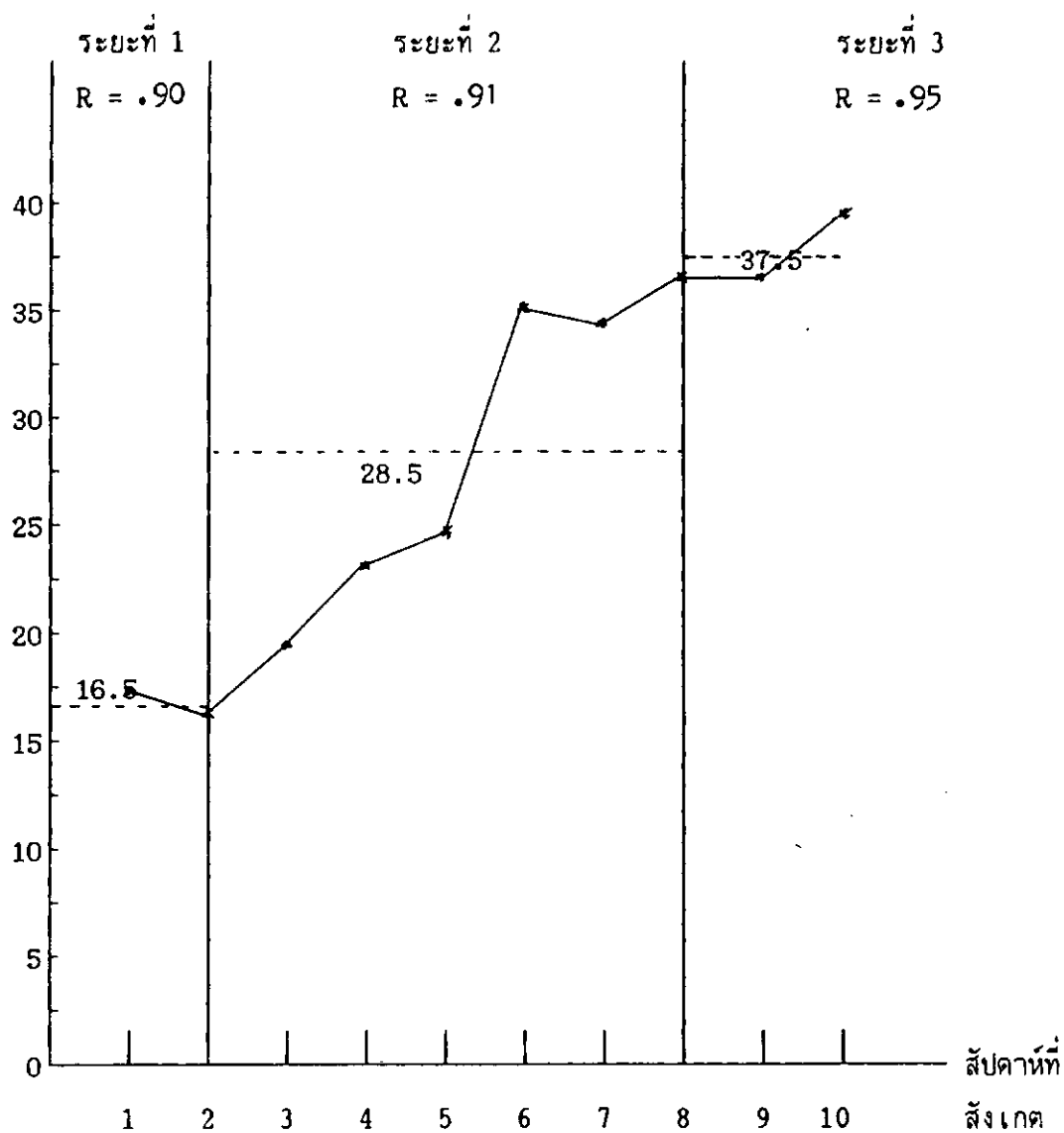
— ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 7 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่ม
ทดลองตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

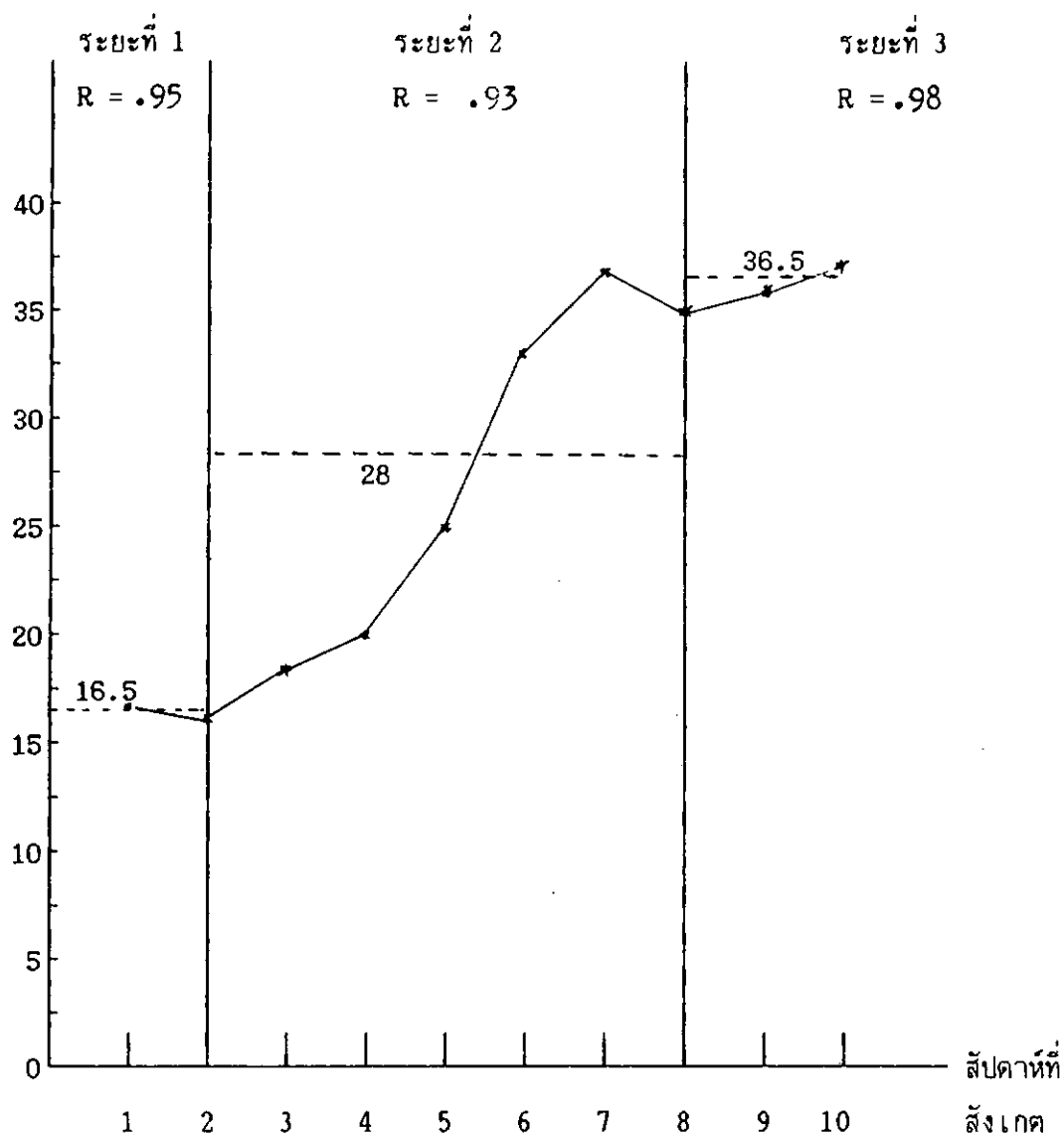
— ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 8 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่ม
ทดลองตลอด 3 ระยะ

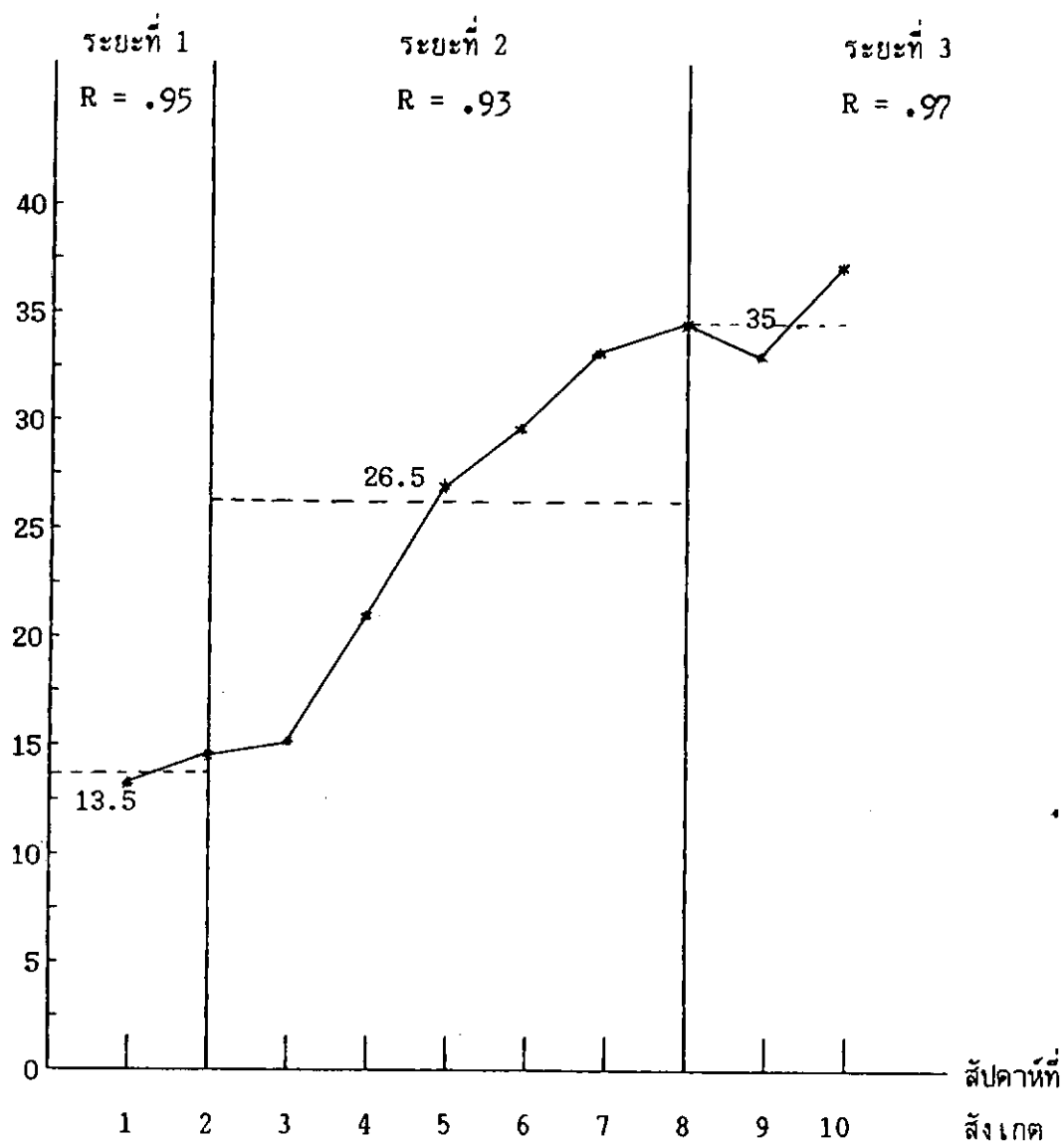
ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

- *—* ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์
 ----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน
 R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 9 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่ม
 ทดลองตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

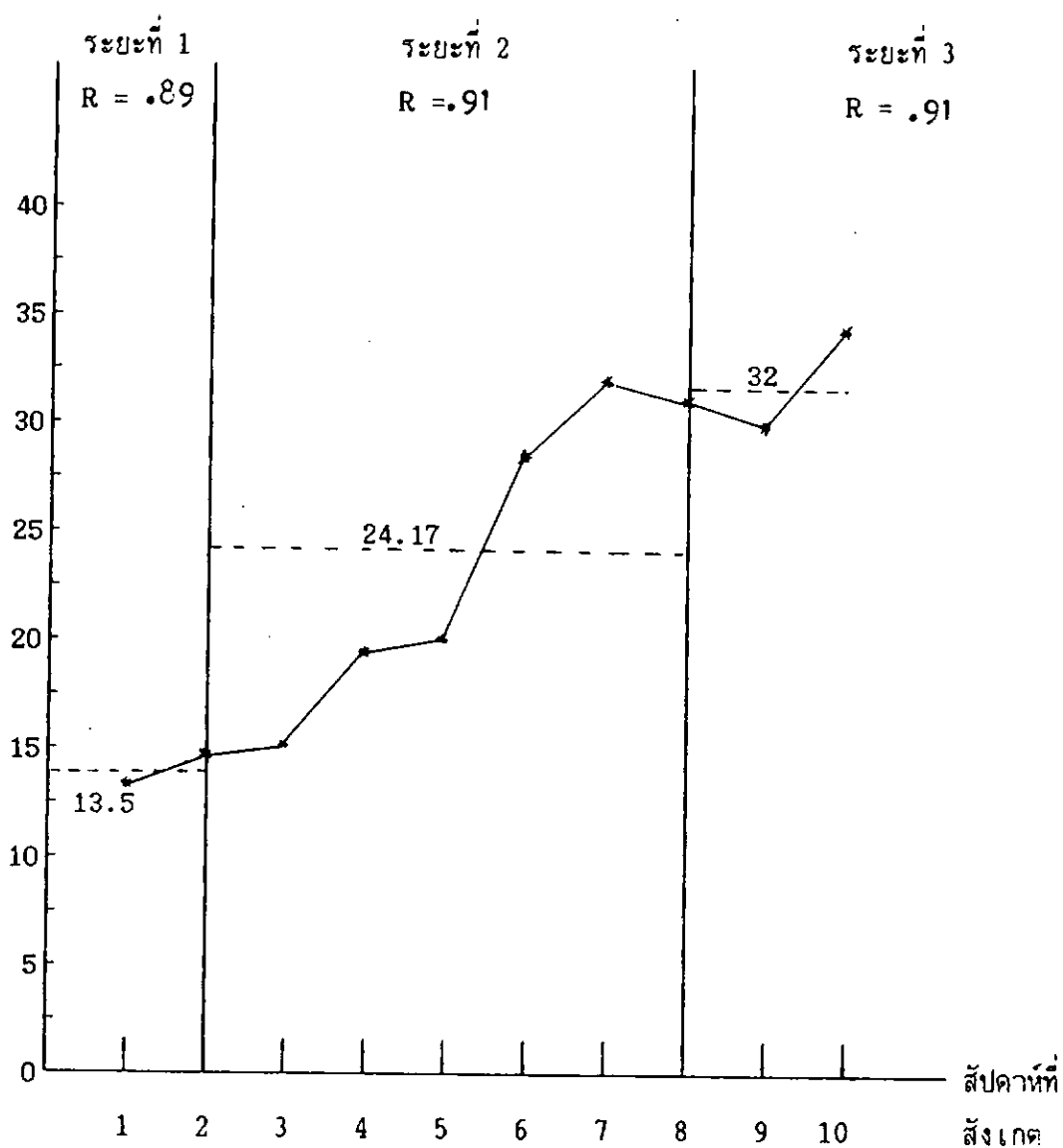
— ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 10 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่ม
ทดลองตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมความไม่
เหมาะสมในการเรียน

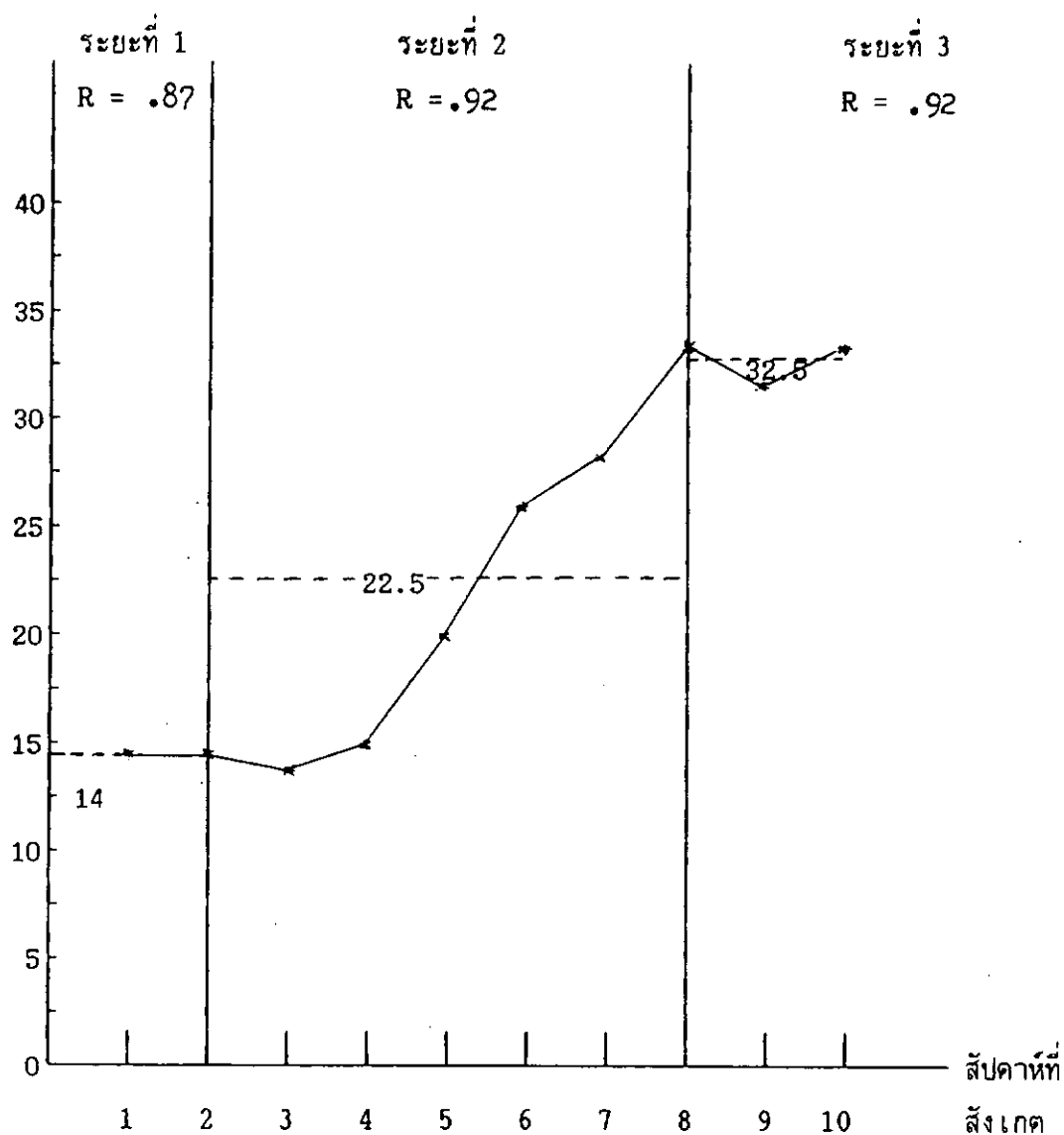
— ความถี่ของพฤติกรรมความไม่เหมาะสมในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่เหมาะสมในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 11 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่เหมาะสมในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่ม
ควบคุมตลอด 3 ระยะ

ความดีของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

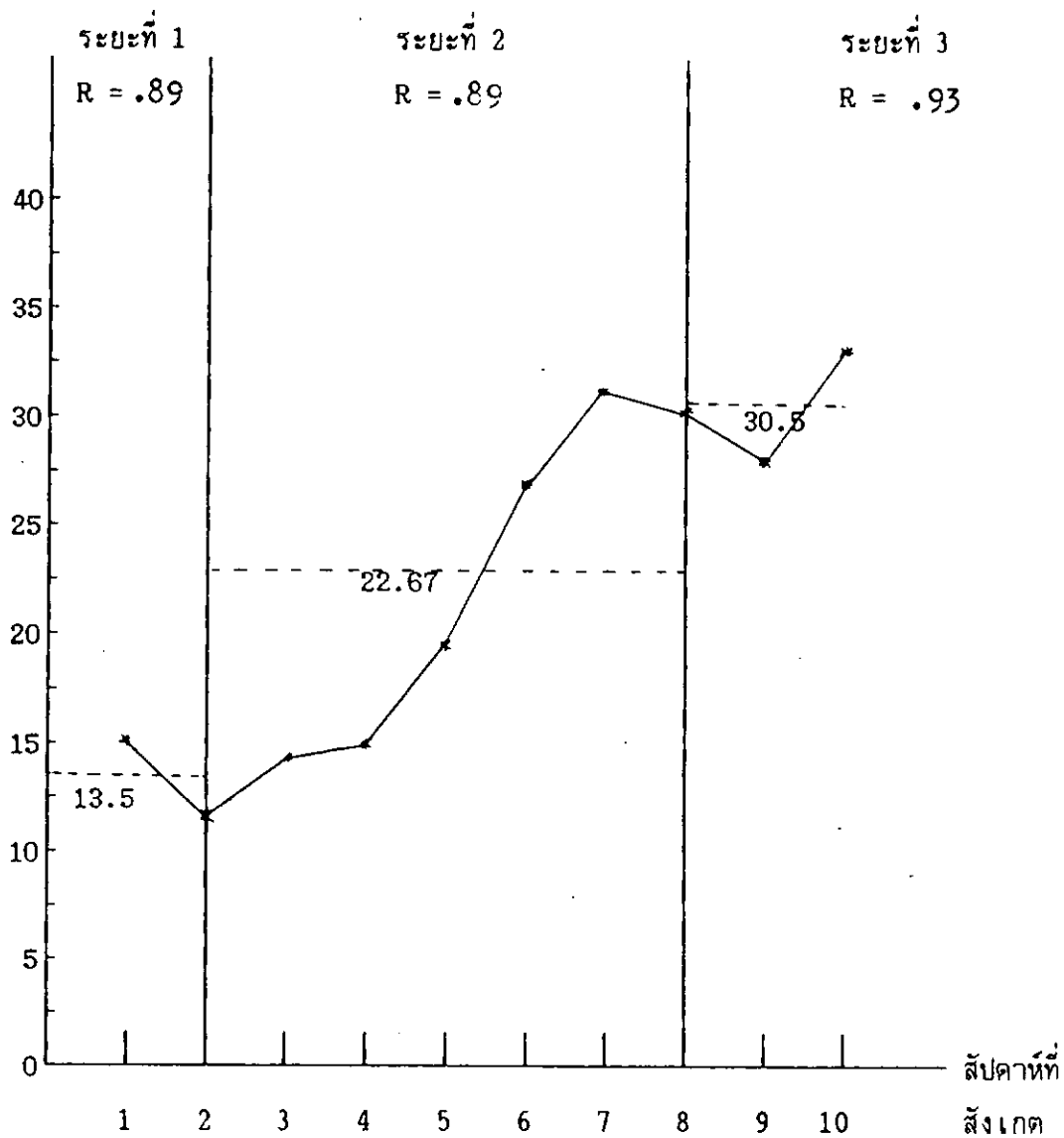
— ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความดีเฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 12 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่ม
ควบคุมตลอด 3 ระยะ

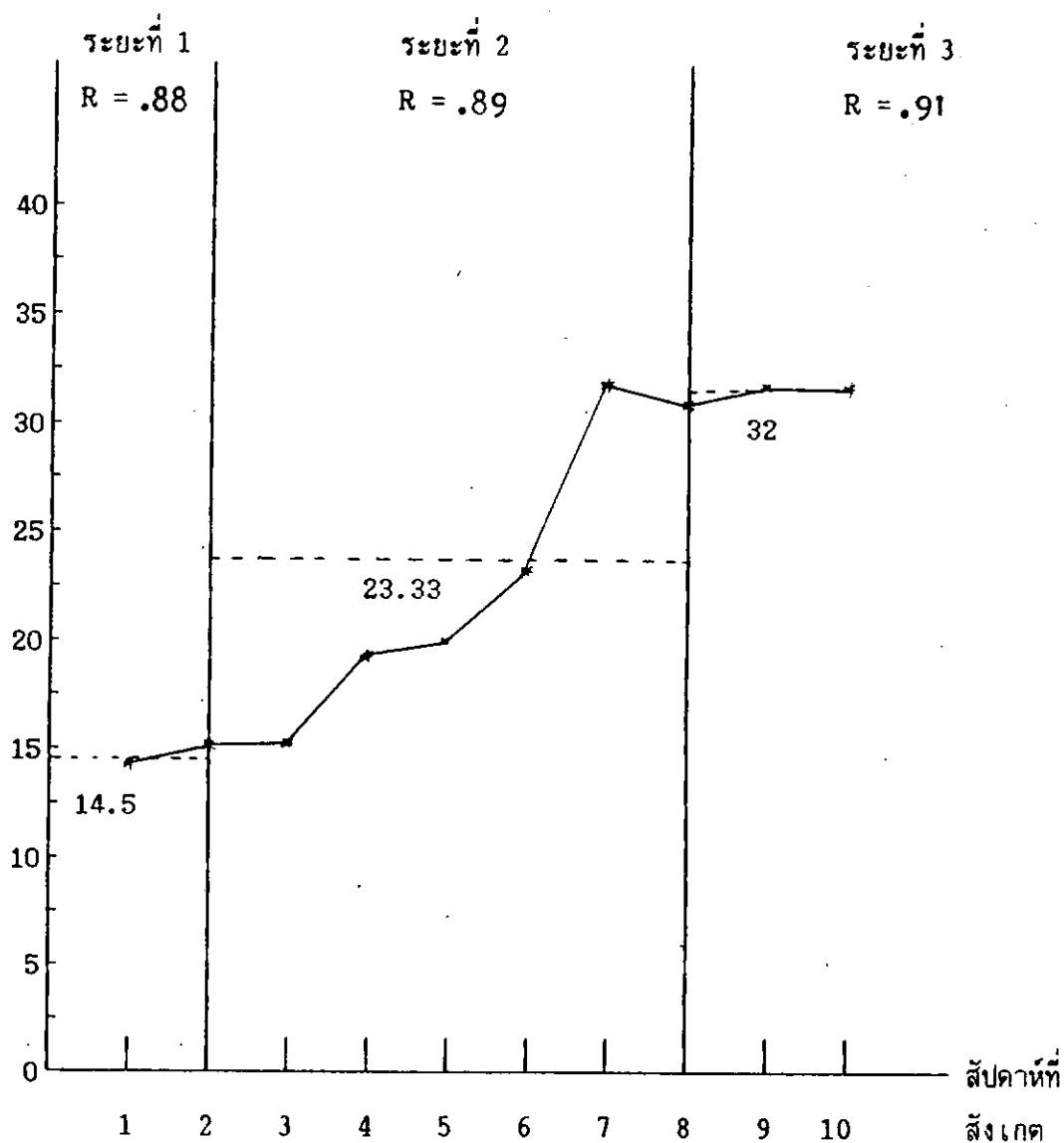
ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

* — * ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์
----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน
R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 13 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่ม
ควบคุมตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

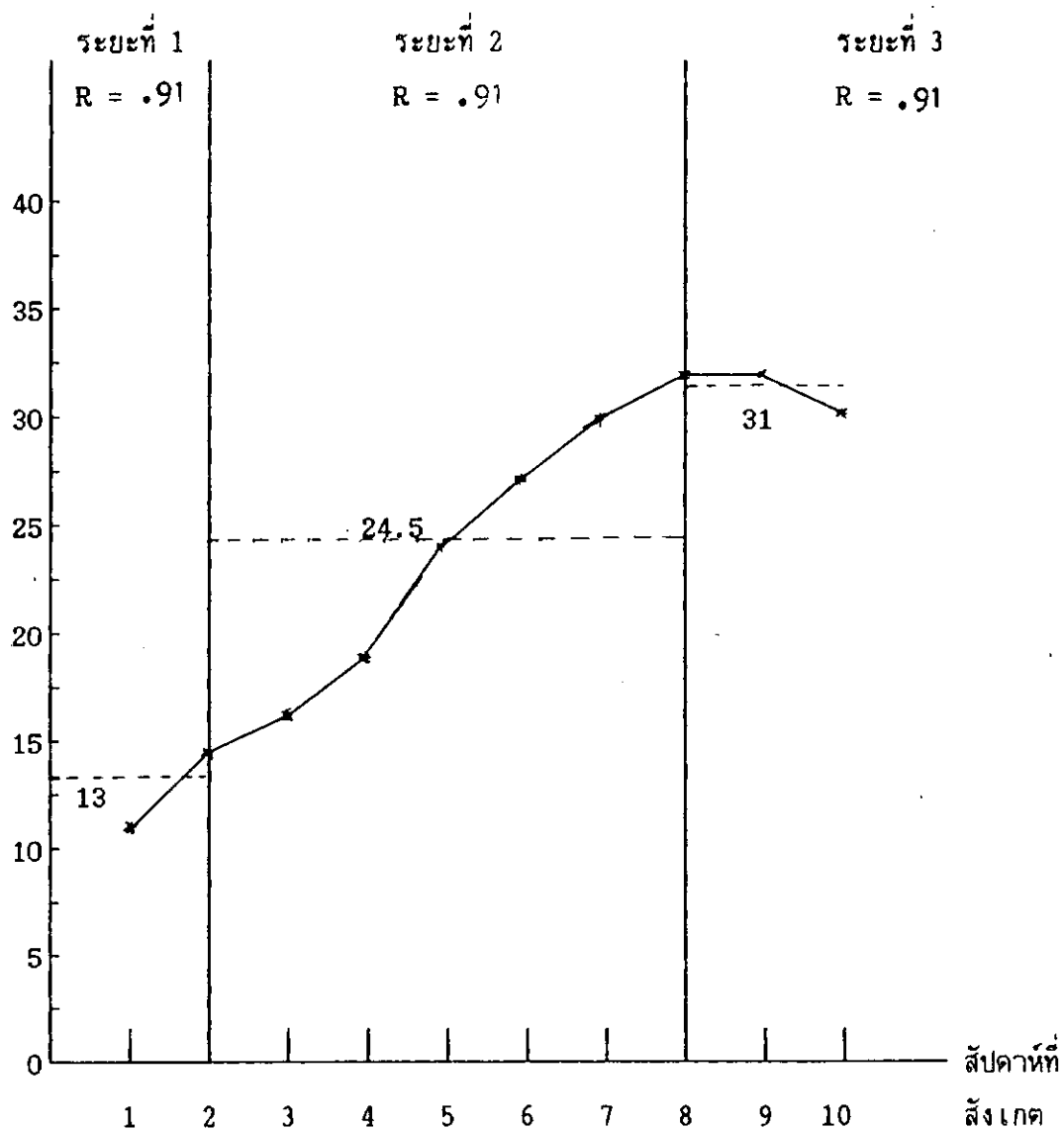
— ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 14 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่ม
ควบคุมตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

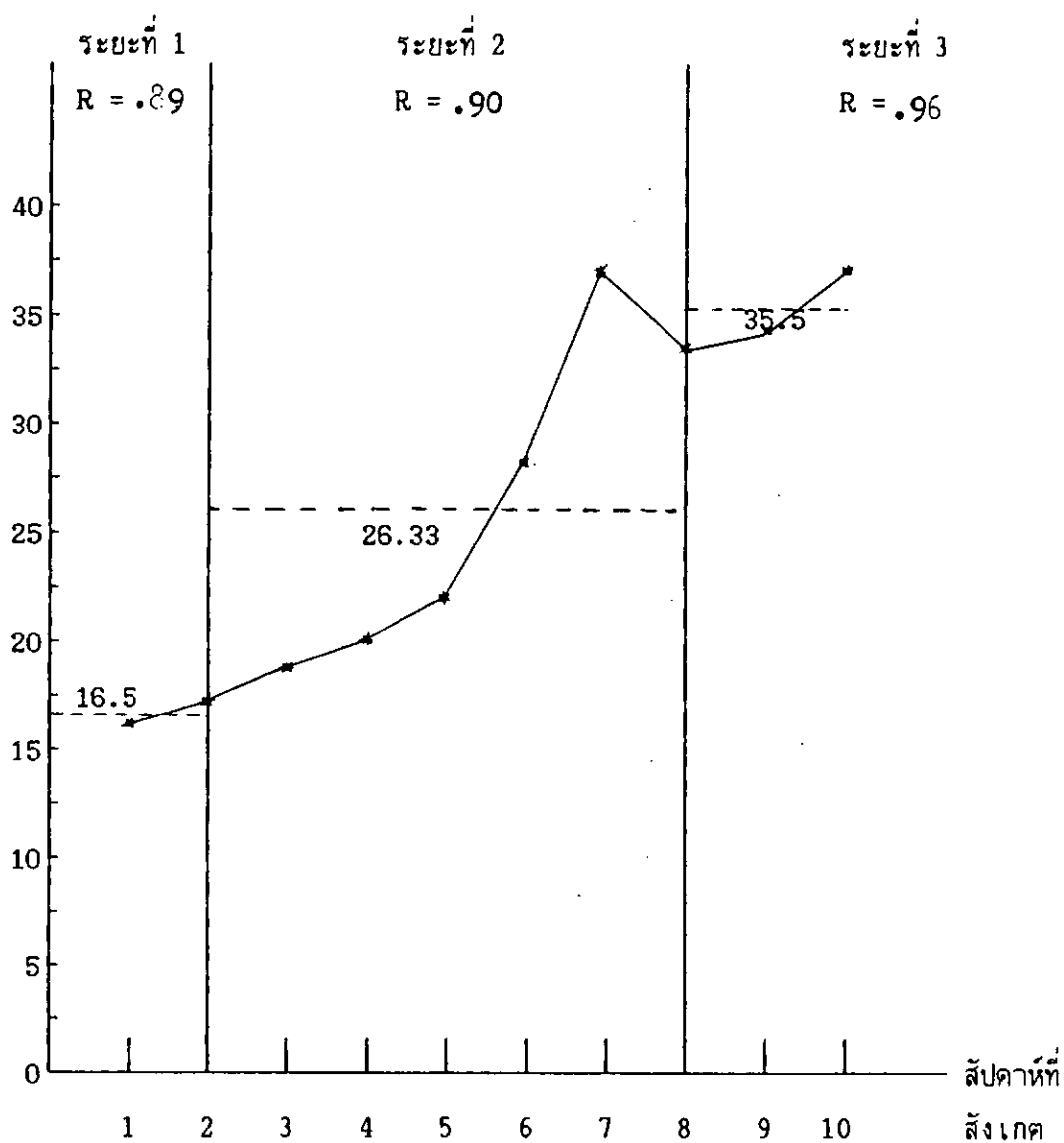
* — * ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 15 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่ม
ควบคุมตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

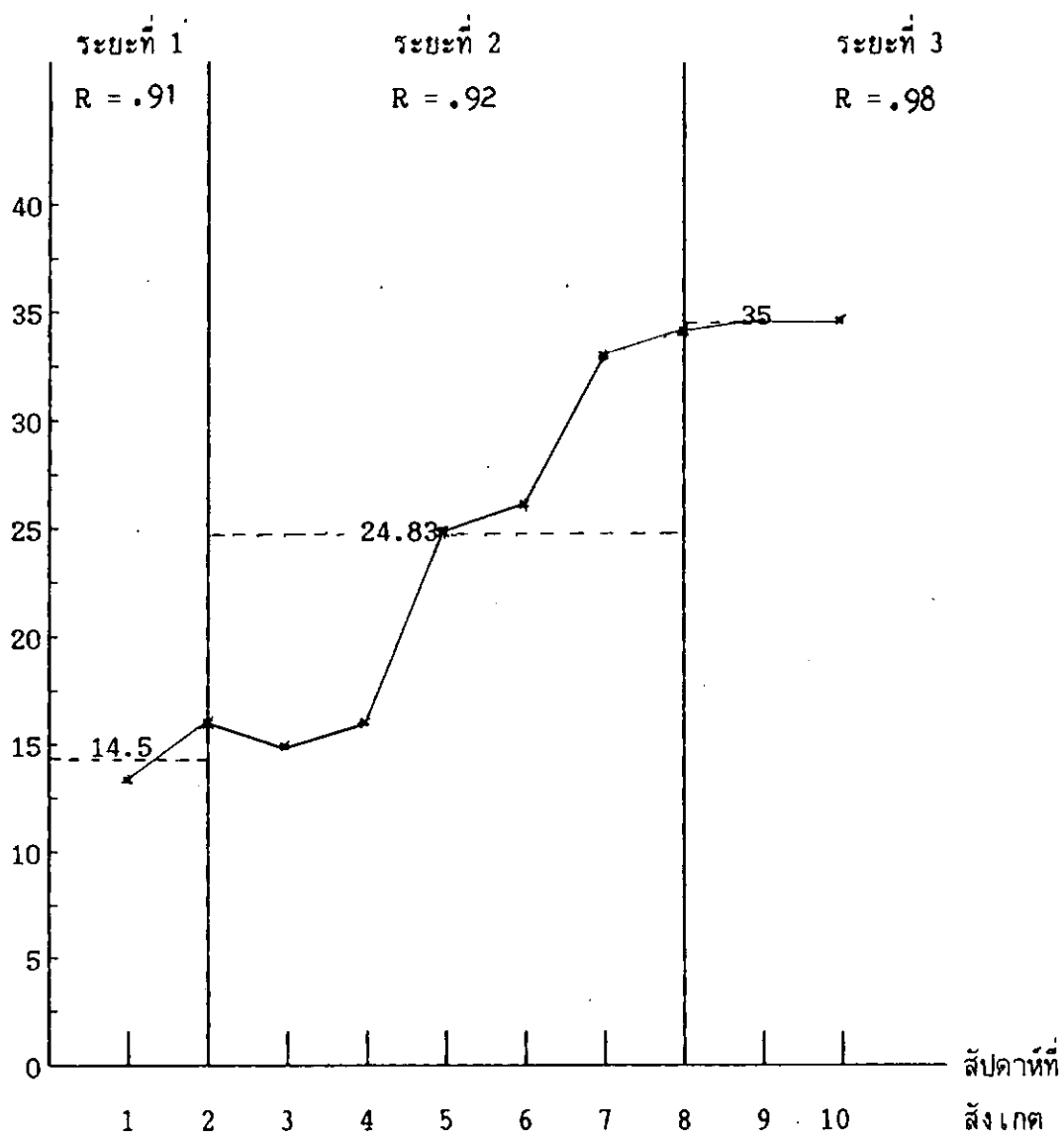
— ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 16 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่ม
ควบคุมตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

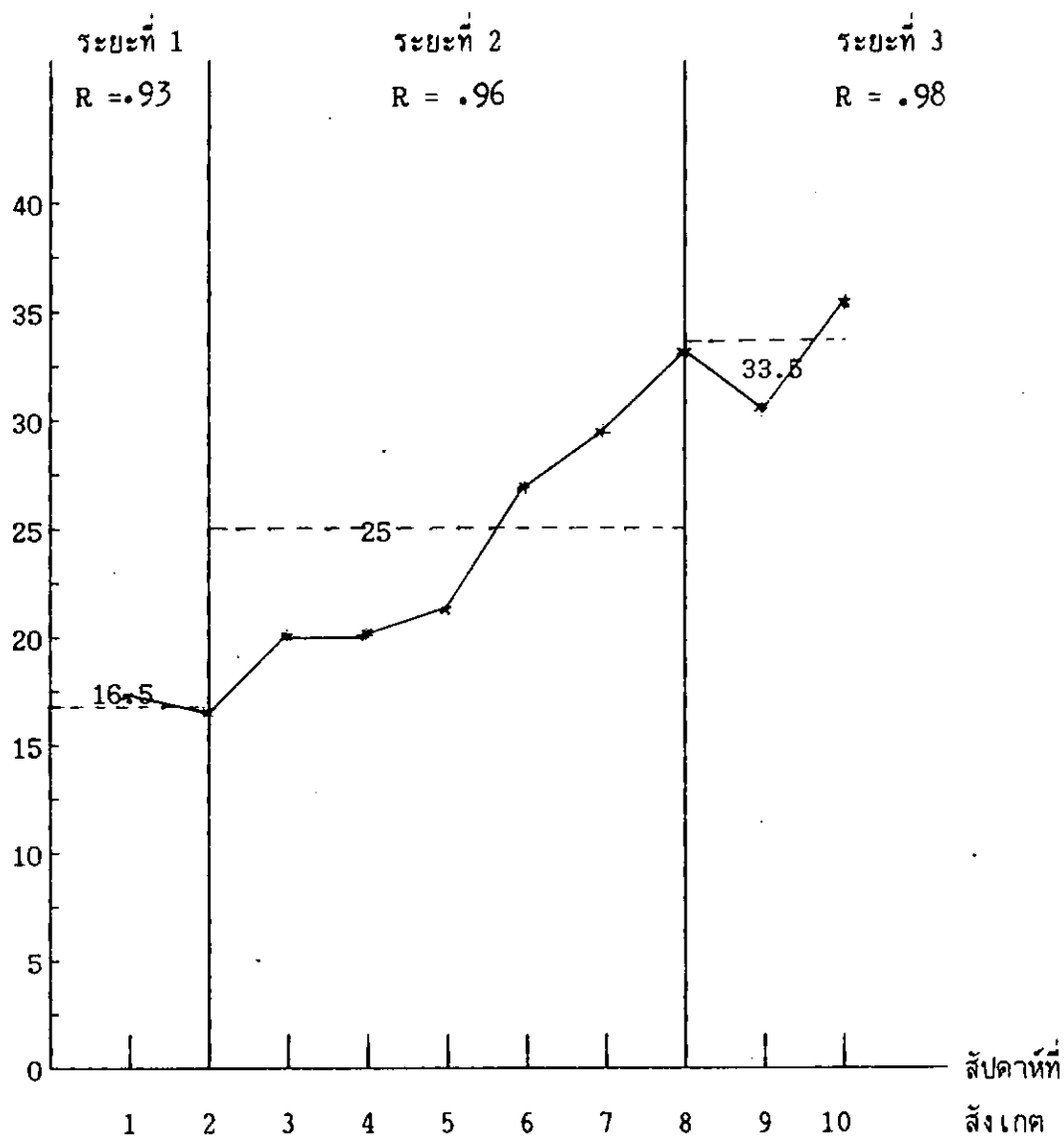
— ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความถี่เฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 17 ความถี่ของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่ม
ควบคุมตลอด 3 ระยะ

ความดีของพฤติกรรมความ
ไม่ประมาทในการเรียน

— ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียนในแต่ละสัปดาห์

----- ความดีเฉลี่ยของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน

R = ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ภาพประกอบ 18 ความดีของพฤติกรรมความไม่ประมาทในการเรียน ของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่ม
ควบคุมตลอด 3 ระยะ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาววลัยลักษณ์ ชื่อสกุล ภัคดีพล

เกิดวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2504

สถานที่เกิด กิ่งอำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 99/9 ซอยเนตรประสม แขวงลาดยาว

เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวิจิตรวิทยา ซอยภาษี 2 ถนนเอกมัย

แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2521 เตรียมอุดมศึกษา (แผนกวิทยาศาสตร์)

จากโรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย จังหวัดร้อยเอ็ด

พ.ศ. 2525 ศศ.บ. (รัฐศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2528 วท.บ. (จิตวิทยา) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2533 กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จาก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
วลัยลักษณ์ ภักดีพล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2533

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่
ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีพฤติกรรมความไม่
ประมาทในการเรียนต่ำ จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน
กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้นหลังการทดลอง อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนกลุ่มควบคุมมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงขึ้นหลังการทดลอง อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF GUIDANCE SET ON LEARNING HEEDFULNESS
OF PRATHOM SUKSA V STUDENTS AT VICHIT VITHAYA SCHOOL
IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

VALAILUK PHAKDEEPOL

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance Psychology
at Srinakharinwirot University

April 1990

The purpose of this experimental research was to study the effect of guidance set on learning heedfulness of Prathom Suksa v Students at Vichit Vithaya School in Bangkok. The subjects were 16 Prathom Suksa V Students at Vichit Vithaya school in acadamic year 1989. They were randomly devided into the experimental group and the control group. Each group consisted of 8 students. The experimental group was taught with a guidance set while the control group was taught with the conventional instruction about learning heedfulness behavior.

The results were as follows :

1. The learning heedfulness of students who were taught with the guidance set was significantly higher than other who were taught with conventional instruction at .01 level.

2. The learning heedfulness of students who were taught with the guidance set was significantly higher than before the experiment at .01 level.

3. The learning heedfulness of students who were taught with the conventional instruction was significantly higher than before the experiment at .01 level.